

HEINÄVEDEN KUNTA
TILINPÄÄTÖS
VUODELTA 2025

HEINÄVEDEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2025 SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kunnanjohtajan katsaus	2
Ympäristötekijät	5
Muut ei-taloudelliset asiat	5
Heinäveden kunnan organisaatiokaavio.....	6
Heinäveden kunnan henkilöstöorganisaatio.....	7
Valtuuston toimikaudekseen valitsevat toimitielimet	7
Valtuuston kokoonpano ja poliittiset voimasuhteet	7
Kunnanhallituksen kokoonpano ja poliittiset voimasuhteet	8
Heinäveden kunnan talouden kehitys	9
Arvio merkittävimmistä riskeistä.....	11
Sisäisen valvonnan järjestäminen	12
Konserniyhtiöiden valvonta	14
Konsernin todennäköinen tuleva kehitys	15
Heinäveden kunnan henkilöstön määrä	16
Tilikauden tuloksen muodostuminen, tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	17
Toiminnan rahoitus, rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	19
Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut	22
Kunnan kokonaistulot ja –menot	25
Konsernitalinpäätös	26
Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	34

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen	36
Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	123
Verotulojen ja valtionosuuksien erittely	124
Investointien toteutuminen.....	125
Rahoitusosan toteutuminen	129
Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	130

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma	132
Rahoituslaskelma	133
Tase	134
Konsernilaskelmat.....	136

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedot	141
----------------------------------	-----

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tilinpäätös.....	156
Kilpailulain 30 d §:n edellyttämät tuloslaskelmat.....	185
<u>ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT</u>	187

TOIMINTAKERTOMUS

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS vuoteen 2025

Vuoden 2025 kuntataloutta leimaavat heikentyneet suhdanneodotukset sekä TE-palvelu-uudistuksesta aiheutuvat uudet vastuut ja kustannukset.

Heinävedellä talousarvio laadittiin alijäämäiseksi -180.335 euroa, ja tilinpäätös muodostui ylijäämäiseksi poistoeron jälkeen 375.338,20 euroa. Tilikausi pitää sisällään merkittäviä kertaeriä, jotka toteutuivat tai tulivat tietoon aivan loppuvuonna 2025 tai jopa vuoden 2026 puolella.

Kunnan talouden osalta verotulot muodostavat merkittävimmän rahoituksen tulopohjan 7,39 milj. € (ed. vuosi 7,53 milj.€) koska valtionosuudet ovat kunnassa pienet 852.029,00 (ed. vuosi 91.940 euroa). Käyttötalouden puolella toimintatuotot (sisältäen myös sisäiset erät) ovat 6.27 milj.€ tasolla ja siellä on suurimmat muutokset vuodesta 2026 alkaen vuokratuottojen osalta liittyen sotekiinteistöjen muuttuneisiin vuokrasopimuksiin. Henkilöstökulut muodostavat noin 5,00 (ed. vuosi 5,3 milj.€) palveluiden ostot 4,00 (ed. vuosi 3,8 milj.€), aineet ja tarvikkeet 1,28 milj.€ (ed. vuosi 1,3 milj.€) ja avustukset 0,54 milj.€ (ed. vuosi 0,36 mij.€) menorakenteesta. Kulut ovat pysyneet vuoden 2024 tasolla ja henkilöstökulut pienentyneet menopaineista huolimatta.

Isoja kuntien toimintaympäristön muutoksia tapahtuu meillä ja maailmalla. Vuoden 2025 toimintaa on leimannut edelleen muutos ja muutokseen valmistautuminen. Vuonna 2025 voimaan tullut **TE-palvelu-uudistus** siirsi työvoimapaalvelujen järjestämisvastuun Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle.

Palveluverkon tarkastelu sivistystoimessa aloitettiin syyskuussa 2024. Hyväksytyssä mallissa perusopetuksen osalta edetään yhtenäiskoulumalliin 1.8.2027 alkaen niin, että Karvion koulu, Otto Kotilaisen koulu ja yläkoulu erillisinä yksikköinä lakkautetaan 31.7.2027. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden johtamista sekä muuhun hallintoon liittyvät tehtäviä on tarkasteltu FCG Finnish Consulting Group erillisen työohjelman mukaisesti.) Kunnanhallitus perusti (11.8.2025 § 168) työryhmän selvittämään jatkotoimenpiteitä kunnan organisaation uudistamiseksi konsulttiselvityksen ja palveluverkkoselvityksen osalta. Työ on sen osalta keskeneräinen.

Tekninen toimi on valmistellut teollisuuskiinteistöjen **yhtiöittämistä**. Kunta aloittaa vuoden 2026 aikana laatimaan teollisuus- ja toimitiloja koskevan kiinteistöstrategian. Kiinteistöstrategiassa määritetään ne keskeiset teollisuus- ja muut yhtiöittämisvelvoitteiden piirissä olevat toimitilat, joiden osalta kunta valmistautuu siirtämään vuokraustoiminnan perustettavaan yhtiöön. Kunta jätti hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen toteuttamatta markkinavaikutusten puuttumisen ja vähäisyyden vuoksi 1.1.2026 lukien. Perusteena on asiasta laaditut laajat ja kattavat selvitykset sekä tunnistettu markkinatilanne sote-kiinteistöjen osalta Heinäveden kunnan alueella.

Vuosi oli myös merkittävä vaalivuosi **kuntavaalien ja aluevaalien** osalta, jotka toimitettiin yhdessä. Kunnanvaltuustoon valittiin 10 uutta valtuutettua ja 7 aikaisemmin ollutta. Kunnanvaltuuston sekä kunnanhallituksen puheenjohtajat molemmat vaihtuivat. Aluevaltuustoon kunnasta valittiin kaksi edustajaa.

Kuntastrategiaprosessia aloitettiin uutta valtuustokautta silmällä pitäen jo 2024. Valtuusto työsti kuntastrategiaa vuoden 2025 aikana usealla koulutus- ja työskentelypäivällä. Kuntastrategia valtuustokaudelle 2025-29 hyväksyttiin valtuustossa 2.2.2026.

Tuulivoimakaavoitus on Kilpimäen osalta edennyt vuoden 2025 aikana. Hankkeeseen on myös jätetty useampi tuulivoimaan kriittisesti suhtautunut aloite, joihin on annettu vastineet. Heinäveden kunnanvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymää **ilmastosuunnitelmaa** on toteutettu ensimmäistä vuotta.

Investointien puolella kirkonkylän vesi- ja viemäriverkoston saneeraus näkyi edelleen isoimpana yksittäisenä investointina. Teollisuuskiinteistöjä saneerattiin myös merkittävästi Raaminmäen LVIS-muutostyöt sekä Teollisuushalli H2 vesikaton saneerauksella. Nettoinvestoinnit olivat kokonaisuudessaan 645 440,23 euroa.

Maailmanpoliittinen tilanne ei ole ainakaan helpottanut ja kunnat ovat keskeisessä roolissa vahvistamassa arjen turvallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä palveluiden toimivuutta. Kuntien varautuminen on noussut yhä keskeisemmäksi.

Elinvoimapalveluiden puolella yrittäjien kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty paljon ja Business Joensuu yhteistyötä on tehty aktiivisesti. Usea paikallinen yrittäjä on käyttänyt palveluita ja toiminta on vakiintunut. Yhteisiä tapahtumia yrittäjien kanssa on myös kehitetty vuoden aikana. Hankintalain eli ns. **in-house lainsäädännön** eteneminen on keskusteluttanut paljon, koska sillä on merkittäviä vaikutuksia kunnan ostamiin palveluihin mm. ICT, ruoka- ja puhtauspalveluissa.

Palokin koskien ennallistaminen on näkynyt monella tapaa edunvalvontatyössä. Palokki on saanut runsaasti huomiota ja myös merkittävästi kansainvälistä lisärahoitusta asioiden eteenpäinviemiseen.

Haluan kiittää lämpimästi kunnan henkilöstöä, luottamushenkilöitä, kuntalaisia ja lukuisia sidosryhmiä arvokkaasta panoksestanne kuntamme kehittämisessä.

Maarika Kasonen
kunnanjohtaja

Väestö ja työllisyys

Kunnan asukasluku oli vuoden 2025 lopussa 2884 (ennakkotieto) Tilanne 31.12.2024 oli 2929 (ennakkotieto). Laskua vuodesta 2024 yhteensä 44 henkilöä. Luonnollinen väestönkasvu -64 (edellinen vuosi -45) ja muutto-liike oli positiivinen +19 (edellinen vuosi -27). Erityisesti kuolleisuuden suuri määrä 73 (edellinen vuosi 58) on edelleen näkynyt. Väestökehitys onkin iso haaste kunnalle.

Väkiluku 31.12.2024 2929	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulo muutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto Suomeen	Maastamuutto Suomesta	Nettomaahanmuutto	Kokonaisnettomuutto	Väestönlisäys	Väkiluku ennakkotieto 31.12.2025
Heinävesi	9	73	-64	126	125	1	24	6	18	19	-45	2884

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain								
	Joulu2025	Marras2025	Joulu2024	Työttömistä työnhakijoista lomautetut	Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	Joulu2025	Marras2025	Joulu2024
Kunta	Työttömät työnhakijat					Avoimet työpaikat		
Heinävesi	176	150	141	21	15,7	18	8	374
Lähde: Työllisyyskatsaus joulukuun 2025								

Heinävedellä oli joulukuun 2025 lopussa työttömänä 176 eli 15,7% (ed. vuosi 141 henkeä eli 12,4 %) työvoimasta. Edelliseen vuoteen verrattuna työttömien määrä nousi 35 hengellä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on 68 (ed. vuosi 35). Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli 22 (ed. vuosi 12). Työvoiman määrä on ollut vuonna 2023 1191, vuonna 2024 1139 henkeä ja vuonna 2025 1122 henkeä.

Kunnan osarahoittamaa työttömyysturvaa sai 190 (ed. vuosi 67), maksettuja etuuksia 1028650 (ed. vuosi 356.421) joista kunnan osuus 395.293 (ed. vuosi 208.833). Kuukausitasolla 32.941 (ed. vuosi 17 403 euroa.)

Muutokset

Maakunnallinen työllisyysalue aloitti 1.1.2025. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen. Heinävesi kuuluu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueeseen (Siun sote) Siun sote järjestää julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon palvelut Pohjois-Karjalassa. Kunta tekee yhteistyötä Pohjois-Karjalan lisäksi myös Etelä-Savon ja Pohjois-Savon suuntaan. **Ympäristönsuojelun palvelut** Keski-Savon ympäristötoimi: (Leppävirta, Pieksämäki, Joroinen, Varkaus, Heinävesi) Keski-Savon jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä (Heinävesi, Joroinen, Juva, Leppävirta ja Varkaus).

Opistopalvelut: Soisalo-opisto (Varkaus, Joroinen, Heinävesi) + lastenkulttuurikeskus Verso ja Keski-Karjalan musiikkiopisto (Heinävesi, Kitee, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi) kuntien alueella. Keski-Karjalan musiikkiopiston perussopimus päivitettiin ja hyväksyttiin valtuustossa 19.6.2025 § 48.

Maaseutuasioissa yhteistoiminta-alueen osalta kunta on kuulunut Pohjois-Karjalan maaseututoimeen 1.1.2023 alkaen. Kunta kuuluu edelleen Sydän-Savon lomituspalveluihin (Heinävesi, Karttula, Keitele, Kuopio, Leppävirta, Maaninka, Pielavesi, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo, Varkaus, Vesanto) Leader alueena Heinävedellä on ollut 1.1.2023 alkaen Joensuun seudun Leader.

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi (KPL 3a:2 §.)

Kuntastrategiassa kunnan vahvuksina on nostettu esille metsäomaisuus, luontoon ja kulttuuriin pohjautuva matkailu- ja virkistysympäristö, luontoarvot sekä puhdas ympäristö. Uhkana nähdään kaivoshankkeet. Uudessa kuntastrategiassa nostetaan esille Heinäveden kehittäminen luontoa kunnioittavia elinkeinon kautta.

Kunnan taloudellisen tuloksen osalta olennaiset ympäristöasiat liittyvät kaavoitukseen sekä vesihuoltoinvestointeihin. Heinäveden kunta on mukana Pohjois-Karjalan maakuntaliiton vetämässä Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeessa. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2024 - 31.5.2026. Hankkeen tavoitteena on kehittää kuntien ilmasto-, energia- ja kiertotalousosaamista ja vakiinnuttaa nämä osaksi kuntien päivittäistä työtä. Heinäveden kunnan ilmastosuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 26.6.2024 hyväksynyt malminetsintäluvan jatkoluvan hakijana Grafintec Oy, lupa-alue Pitkäjärvi ML2016:0040. Alueen koko 407,45 ha ja sijainti Heinävedellä.

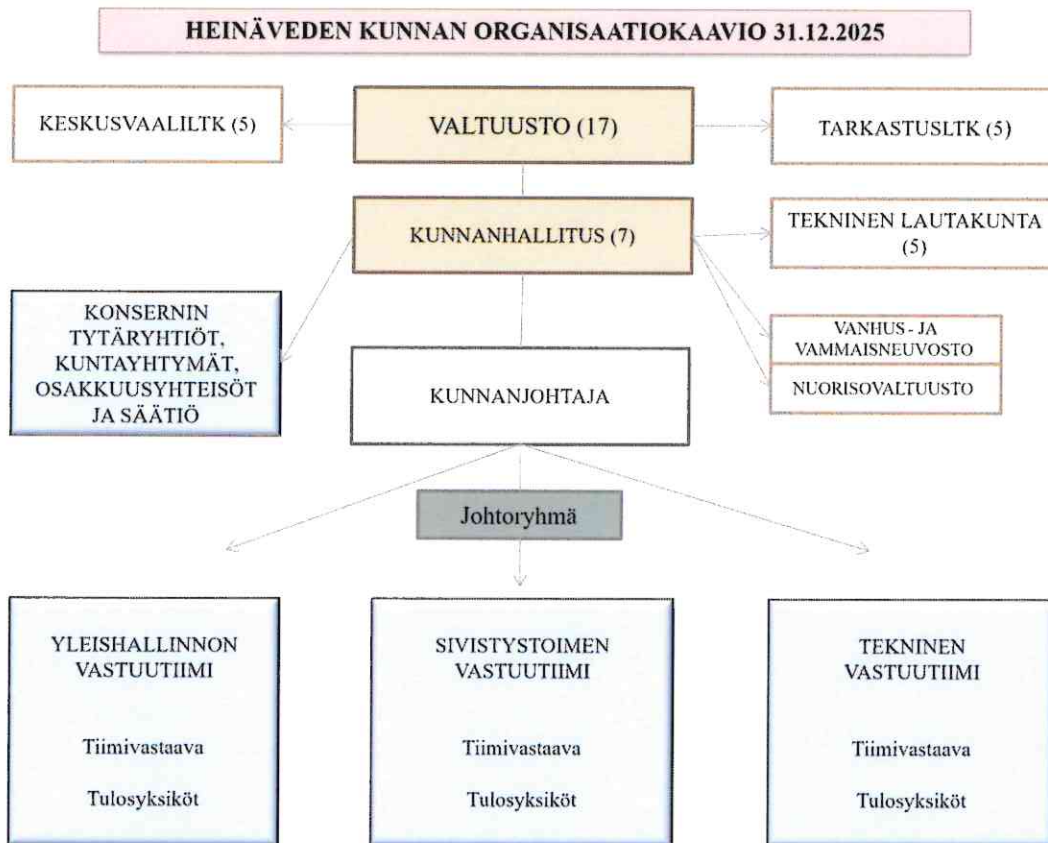
Toukokuussa 2023 tuulivoimayhtiö OX2 jätti aloitteet tuulivoimakaavoittamisesta Jouhtenisen ja Kilpimäen alueella. Kaavoitus Kilpimäen osata on edennyt osayleiskaavan kumoamiseen ja Heinäveden järviolueiden osittaisen rantayleiskaavan kumoamisen ehdotusvaiheeseen.

Kirkonkylän vesijohtoverkoston saneeraus on ollut suurin ympäristöasioihin liittyvät investointi. Keski-Savon ympäristötoimi toimii Heinäveden ympäristönsuojeluviranomaisena.

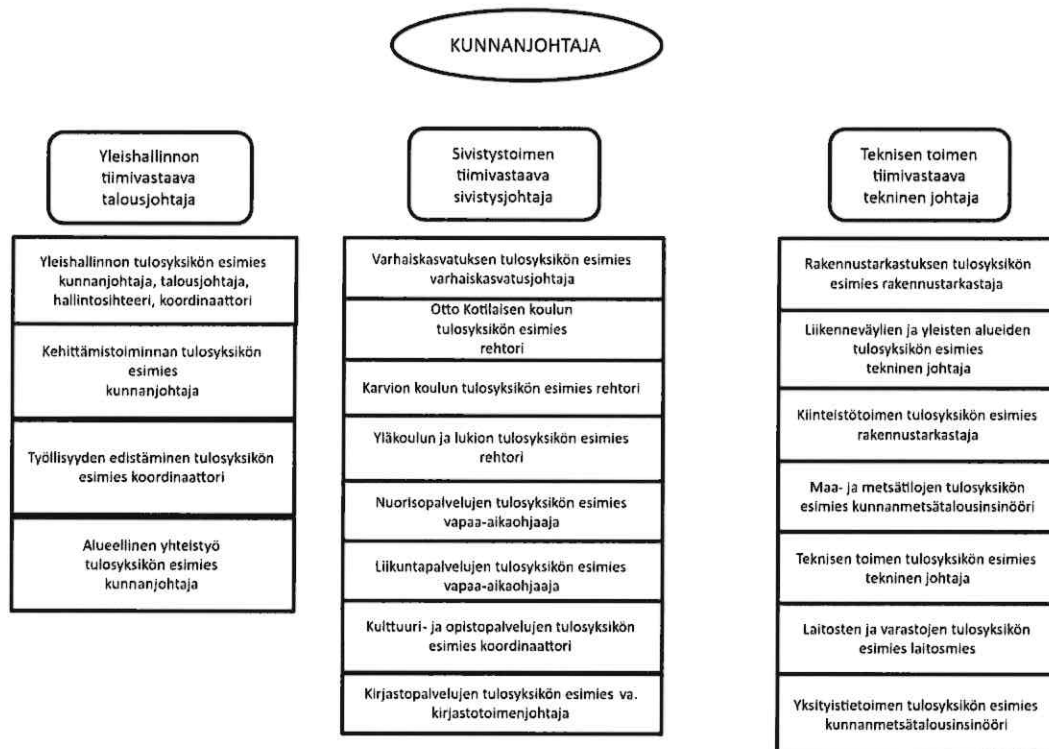
Muut ei-taloudelliset asiat

Heinäveden kunta kunnioittaa toiminnassaan ihmisoikeuksia. Kunnassa on mm. laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jota noudatetaan kaikessa toiminnassa. Suunnitelmaan on kirjattu toimintatavat, joilla varmistetaan koko henkilöstön tasapuolinen kohtelu. Ihmisoikeuksien kunnioittamista seurataan jatkuvasti jokapäiväisessä työskentelyssä ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan. Vuoden 2025 aikana ei ole noussut esiin ihmisoikeuksia loukkaavia asioita. Korruption ja lahjonnan torjunta on osa käytännön toimintaa ja niihin puututaan välittömästi niiden esiintyessä. Vuoden 2025 aikana ei ole ilmennyt mitään korruption tai lahjontaan viittaavaa. Kunnanhallitus päätti 23.10.2023 § 195, että se hyväksyy ohjeet vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista luottamushenkilöiden sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden noudatettavaksi.

KUNNAN ORGANISAATIO JA HALLINTO

HEINÄVEDEN KUNNAN HENKILÖSTÖORGANISAATIO 31.12.2025 (Hallintosääntö 18 §)

KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Valtuuston toimikautekseen valitsemat toimielimet 2021-2025

Kunnanhallitus
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Tekninen lautakunta
Valtuuston vaalilautakunta
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet
Käräjäoikeuden lautamiehet
Ehdotus maakuntavaltuuston jäseniksi, yksi jäsen
Keski-Savon ympäristölautakunta, kaksi jäsentä
Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta, yksi jäsen
Soisalo-opiston seutujaosto, 2 jäsentä
Itä-Suomen poliisin neuvottelukunta, yksi jäsen
Pohjois-Karjalan maaseututoimi, ltk

Valtuuston toimikautekseen valitsemat toimielimet 2025-2029

Kunnanhallitus
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta

Tekninen lautakunta

Valtuuston vaalilautakunta
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet
Käräjäoikeuden lautamiehet
Ehdotus maakuntavaltuuston jäseniksi, yksi jäsen
Keski-Savon ympäristölautakunta, kaksi jäsentä
Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta, yksi jäsen
Soisalo-opiston seutujaosto, 2 jäsentä
Itä-Suomen poliisin neuvottelukunta, yksi jäsen
Pohjois-Karjalan maaseututoimi, ltk

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 2025-29 (2021-25)

Keskusta	7 (5)
SDP	4 (5)
Kokoomus	4 (3)
Perussuomalaiset	1 (3)
Sitoutumattomat	1 (1)

Valtuuston kokoonpano 2021-25 (länöolo)

Hokka Mervi, puheenjohtaja 3/3

Kolari Teuvo I varapj. 3/3
 Vihma Matti II varapj. 3/3
 Hottinen Timo 2/3
 Juvonen Sari 3/3
 Karvinen Anssi 3/3
 Keinonen Mikko 3/3
 Koponen Leo 3/3
 Koponen Tuija 2/3
 Mäkinen Jari 3/3
 Puustinen Jari 3/3
 Puustinen Osmo 3/3
 Silvennoinen Esa 2/3
 Särkkämäki Riitta 3/3
 Tuovinen Aki 3/3
 Vauhkonen Anna 2/3 *
 Venäläinen Markku 1/3
 Al Ahmad Ibrahim 1**
 Sutinen Viivi, nuorisovaltuusto 1/3
 Happonen Miro nuorisovaltuusto 1/3
 * Ero luottamustoimista (Valtuusto 17.3.2025 § 20)
 ** varsinainen jäsen (Valtuusto 17.3.2025 § 20)

Kunnanhallituksen kokoonpano 2021-25 (läsnäolo)

Vauhkonen Anna khall pj. * 2/10
 Hottinen Timo 9/10 khll 1 varapj.
 Juvonen Sari 10/10
 Puustinen Jari 10/10
 Puustinen Osmo 10/10**
 Laukkanen Leena 9/10
 Koponen Leo 10/10

Hokka Mervi, valtuuston pj. 10/10
 Kolari Teuvo, valt. 1 vpj 10/10
 Vihma Matti, valt. 2 vpj. 10/10

Koponen Tuija 5***

* Ero luottamustoimista (Valtuusto 17.3.2025 § 20)

** kunnanhallituksen pj. 17.3.2025 alkaen (Valtuusto 17.3.2025 § 20)

*** varsinainen jäsen 17.3.2025 alkaen (Valt. 17.3.2025 § 20)

Kunnanhallitus 9.6.2025 alkaen (läsnäolo)

Gustafsson Auvo khall pj. 11/11
 Puustinen Jari khall 1 varapj. 9/11
 Mäkinen Jari khall 11 varapj. 11/11
 Kotilainen Juulia 8/11
 Puustinen Osmo 10/11
 Auvinen Elisa 10/11
 Salstela Maarika 6/11

Valtuuston kokoonpano 1.6.25 alkaen (läsnäolo)

Paatero Ilkka valtuusto pj. 5/7
 Kolari Teuvo valtuuston I varapj. 7/7
 Tuovinen Satu valtuuston II varapj. 7/7
 Auvinen Elisa 7/7
 Gustafsson Auvo 7/7
 Happonen Tarja 6/7
 Hartikainen Jarno 6/7
 Keinonen Mikko 7/7
 Koponen Tuija 6/7
 Kotilainen Juulia 6/7
 Mäkinen Jari 7/7
 Puustinen Antti-Henrikki 7/7
 Puustinen Jari 7/7
 Puustinen Osmo 7/7
 Sallinen Juha 7/7
 Salstela Maarika 6/7
 Särkkämäki Riitta 3/7
 Sutinen Viivi nuorisovaltuusto 1/7
 Happonen Miro nuorisovaltuusto 5/7

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja kunnanjohtajan sijaisena tekninen johtaja ja hänen ollessa estynyt talousjohtaja (khall 3.11.2025 § 256)

Paatero Ilkka valtuuston pj. 7/11
Kolari Teuvo valtuuston 1 varaj. 10/11
Tuovinen Satu valtuusto 11 varaj. 9/11

Varajäsenet

Lyytikäinen Eila 5
Koponen Tuija 2
Laitinen Konsta 2
Happonen Tarja 1
Sallinen Juha 1

YLEINEN TALOUDELLINEN JA KUNTATALOUDEN KEHITYS SUOMESSA

Vuonna 2025 Suomen talous kasvoi edelleen hyvin maltillisesti. Bruttokansantuotteen kasvu oli maltillista, noin 0,5 – 1,0 %, ja talouskasvu jäi hitaaksi pitkään jatkuneen epävarmuuden vuoksi. Kotitalouksien ostovoiman ennakoidaan hieman vahvistuvan, mikä tukee yksityistä kulutusta vuoden aikana. Työttömyysaste on edelleen korkealla tasolla, mutta kääntymässä vähitellen laskuun. Julkisen talouden tasapainottaminen jatkuu. Valtiontalouden rahoitusasema heikkenee, sillä puolustusmenojen kasvu sekä veroratkaisujen ja menosopeutuksen yhteisvaikutus hidastavat julkisen talouden vahvistumista. Kokonaisuutena talousympäristö pysyi vuonna 2025 edelleen matalasuhdanteisena. Kasvun odotetaan kuitenkin vahvistuvan vuosina 2026–2027, mikä luo asteittain vakaammat edellytykset kuntatalouden näkymille. Kuntien verotulot kasvovat vaatimattomasti suhdannetilanteen vuoksi, koska heikko työllisyys ja kulutus hidastivat veropohjan kasvua. Kuntien rahoitusasema oli edelleen haastava. Verorahoitus ei täysin kattanut investointeja. Suuret investoinnit rahoitettiin osin lainalla. Kuntien lainakanta kasvoi noin 3,7 % vuonna 2025, mutta velka suhteessa verotuloihin ei kasvanut merkittävästi. Kokonaisuutena toimintaympäristö säilyy taloudellisesti haastavana, ja kuntatalouden tasapainon seuranta edellyttää varovaisuutta ja ennakoivaa otetta.

TALOUDEN KEHITYS HEINÄVEDELLÄ

Talous

Kunnan ulkoinen toimintakate (käyttötalouden nettomenot) -6.87 milj.€ / 2.381,82€/as. (ed. vuosi -6,77 milj.€ / -2.308,37 €/as.)

Valtionosuudet toteutuivat 0,815 milj.€ (ed. vuosi 0,092 milj.€) Niihin haettiin määrärahamuutos 32.901 euroa, mutta valtionosuudet ylittivät vielä siitäkin 36.974,00 euroa.

Verotulot toteutuivat 7,39 (ed. vuosi 7,53 milj.€) Verotuloihin haettiin -100.000 euron määrärahamuutos ja ne ylittivät 33.314,38 euroa.

Tulovero 4,33 milj.€ (ed. vuosi 4,54 milj.€), kiinteistövero 1,54 milj.€ (ed. vuosi 1,53 milj.€) ja yhteisövero 1,52 milj.€ (ed. vuosi 1,46 milj.€)

Kunnan vuosikate vuonna 2025 1,767 milj. 612,54€/asukas (ed.vuosi 1,196 milj.€, 408,20 €/asukas). Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulo-rahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Kunnan **lainakanta** on pienentynyt. Tilanne 31.12.2025 9,165 milj.€ / asukas 31.12.2025 3.178 €. Tilanne 31.12.2024 9,786 milj.€ / asukas 31.12.2024 3.338 €. Tilanne 31.12.2023 on 8,909 milj.€ / asukas 31.12.2023 2.967 €.

Kunnan **nettolainakanta** (kun lainakannasta vähennetään sijoittamamme euromäärät Stora Enson Tähtitilille ja Metsäliitto Osuuskuntaan sekä rahat ja pankkisaamiset); on 31.12.2025 4,64 milj.€, 31.12.2024 5,73 milj. € 31.12.2023 5,53 milj.€ Tilanne 31.12.2022 5,46 milj. €.

Nettolainakanta / asukas 31.12.2025 on 1.609€ (asukas 31.12.2024 on 1.955€).

Kunnan investoinnit

Vuoden 2025 suurimmat investoinnit ovat olleet:

- Kk:n vesijohtoverkoston peruskorjaus 2025-2026 180 137 euroa
- Raaminmäen LVIS-muutostyöt 159446 euroa
- Teollisuushalli H2 vesikaton saneeraus 98 879 euroa
- Katualueiden peruskorjaus 2025-2027 61 419 euroa
- Vahvalahden laiturin uusiminen 41 109 euroa

Kunnanhallituksen toimintakate on -1.73 milj.€ (ed. vuosi -1,38 milj. €). Henkilöstökulut toteutuivat ylijäämäisinä 14.520€ palveluiden ostot 193.377,83€ ja aineet ja tarvikkeet 15.156,38€ muutettuun talousarvioon nähden. Toimintatuottojen iso alitus tuli työllisyydenhoidon kustannuspaikalta. Toimintatuotoissa alitusta tuli tuet ja avustukset 68.701,90€ kotouttamisen kustannuspaikalta. Kunnanhallituksen toimintakate alittui **275.205,97** muutettuun talousarvioon nähden.

Sivistystoimen toimintakate oli **-6.81** milj € (ed. vuosi -7.03 milj.€). Toimintakate laski edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökuluihin haettiin 29.000 euron määrän pienennys, mutta kulut alittuivat 57.419,23€ Aineet ja tarvikkeet alittuivat 10.793,77 euroa myös palveluiden ostoissa oli talousarviomuutoksesta huolimatta merkittävää ylitystä 158.544€. Ylityksen syy oli kasvaneet sairaalaopetuskulut sekä koulukuljetukset.

Teknisen toimen toimintakate **1.69** milj. € (ed. vuosi 1,66 milj.€). Toimintakulut **-3.54** milj.€ (ed. vuosi 3,71 milj.€) ja toimintatuotot **5.24** milj.€ (ed. vuosi 5,37 milj.€) Teknisen toimen toimintakate toteutui talousarvioon nähden **167.033,37** ylijäämäisenä.

Toimintatuotot toteutuivat **104.164,33** euroa suurempana. Isoin syy oli maa- ja metsätiloissa myyntituotot. Kuluissa alitusta tuli palveluiden ostoissa 24.207,45€, ja aineissa ja tarvikkeissa 152.033,34€ muutettuun talousarvioon nähden, sama trendi oli edellisellä vuonna.

Kustannustasoa on pystytty hallintokunnissa pitämään hallinnassa kustannustason korotuksista ja erityisesti henkilöstökuluihin tulleista palkankorotuksista huolimatta ja palvelutaso on palveluiden tarpeen mukainen.

Tilikauden tulos

Poistojen ja arvonalentumisten 1,46 milj.€ (ed. vuosi 1,39 milj. €) jälkeen tilikauden tulos on +300.338,20 (ed. vuosi -196.506).

Tilikauden **ylijäämäksi** muodostui 375.338,20 € / 131,19€ (ed. vuosi **-121.506,38€** /-41,46€/asukas)

Kunnan talouden tasapainottaminen edellyttää pitkäjänteisiä toimia elinvoiman vahvistamiseksi. Elinvoima-tehtävien tavoitteena on edistää kuntalaisten työllisyyttä ja hyvinvointia sekä tukea paikallisten yritysten kasvua ja toimintaedellytyksiä. Kunta tarjoaa yrityksille muun muassa neuvonta- ja kehittämispalveluja, vuokraa toimitiloja sekä osallistuu hanketoimintaan. Kunnan elinvoimatyö perustuu laajaan verkostoyhteistyöhön. Business Joensuu on keskeinen kumppani yrityspalveluiden, investointien ja hanketoiminnan edistämässä.

Yhteistyötä tehdään myös alueen koulutustoimijoiden kanssa osaavan työvoiman saatavuuden ja yritysten rekrytointitarpeiden tukemiseksi. Tapahtumat, matkailu, kulttuuri ja vapaa-ajan palvelut muodostavat merkittävän osan kunnan elinvoimaperustaa, ja niiden kehittäminen vaikuttaa kunnan vetovoimaan sekä vierailijoiden, vapaa-ajan asukkaiden sekä kuntalaisten hyvinvointiin.

Kriisikuntakriteerit:

Arviointimenettely voidaan käynnistää,

- Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää Kuntal 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän (4) vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. TAI
- Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, TAI
- Rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet raja-arvot:
  1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
  3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
  4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Heinävedellä ei ole täytynyt TP2024 osalta yhtään konsernikriteeriä. TP2025 osalta ei ole Valtiovarainministeriön yhteenvetoa.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA ASIOISTA

Kunnan riskienhallintaa toteutetaan taloudellisten, toiminnallisten ja strategisten riskien ennaltaehkäisemiseksi sekä niiden vaikutusten rajaamiseksi. Keskeisiä taloudellisen riskienhallinnan toimenpiteitä ovat maksuvalmiuden jatkuva seuranta, korkoriskin arviointi sekä investointien priorisointi talouden kantokyvyn mukaisesti.

Kunnan korkeahko lainamäärä on edelleen selkeä riski. Lainaan liittyy korkoriski. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa 31.12.2025 8,87 milj.€ ja lyhytaikaista lainaa 0,30 €. Pitkäaikainen laina koostuu hoivakodin korkotukilainasta 1,87 milj.€ (korko 0,733 %) ja 5.11.2020 nostetusta talousarviolainasta 7 milj.€ (korko 0,259 %). Koulu- ja liikuntakeskuksen kiinteistöleasingin korko on sidottu 6 kk euriboriin, jonka muutokset ovat suuri riski.

Investointitarpeita on kuitenkin kunnalla koko ajan. Maksuvalmiutta pidetään kunnassa yllä kuntatodistuksilla. Luottoriski liittyy anto- / pääomalainaukseen, jos lainansaajat eivät pysty hoitamaan lainaan liittyviä velvoitteitaan. Kunta on ottanut käyttöön yhdistysten väliaikaisrahoituksen (Valtuusto 6.5.2019 § 30) maksimissaan 7.000 euroa / hanke. 31.12.2025 kunnalla on yhdelle (1) toimijalle väliaikaisrahoitus. Muita vastuita kuntakonsernin ulkopuolelle ei ole.

Henkilöstöriskejä on pyritty selkeyttämällä toimenkuvia, vahvistamalla rekrytointeja ja hyödyntämällä vara-henkilöjärjestelyjä. Työhyvinvointia tuetaan sekä sisäisin että johdonmukaisin henkilöstöjohtamisen keinoin. Yksi suurimmista toiminnallisista riskeistä on henkilöstön riittävyys ja työntekijöiden kuormittuminen. Pienessä organisaatiossa toimenkuvat muodostuvat varsin laaja-alaisiksi ja osaavan henkilöstön saaminen etenkin äkillisissä sijaisuuksissa nähdään sekä toiminnallisena että taloudellisena riskinä.

Ulkoistettujen ICT-, palkanlaskenta-, ruoka- ja puhtauspalvelujen osalta riskienhallintaa toteutetaan sopimusohjauksella ja seuraamalla in-house-lainsäädännön muutoksia.

Väestökehitykseen ja työmarkkinoihin liittyviä riskejä hallitaan elinvoimatyöllä, palvelurakenteen ennakkoinnilla sekä tiivistämällä yhteistyötä oppilaitosten ja työnantajien kanssa osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Työllisyydenhoidon kustannusvaikutuksia seurataan ja toimenpiteitä kohdennetaan kohtaantongelman vähentämiseksi. Elinkeinoriskejä hallitaan vahvistamalla yritys yhteistyötä, edistämällä rekrytointeja ja tukemalla yritysten toimintaedellytyksiä maankäytön, infrastruktuurin ja neuvonnan keinoin.

SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kuntalain (14 §) mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto päättää kunnan hallinnon järjestämisestä hallintosäännöllä. Hallintosäännössä määrätään kunnan luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaation perusrakenne, tehtävät ja johtamisjärjestelmät. Kunnanhallitus päätti 12.12.2017 § 261 Heinäveden kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä
- omaisuus ja voimavarat turvataan

Talouden riskienhallinnan osalta talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa noudatetaan kuntanhallituksen vuosittain antamaa aikataulua ja laadintaohjeita. Talousarvion täytäntöönpano-ohje on käsitelty kuntanhallituksessa 27.1.2025 § 21 Talouden raportointi on tehty ohjeiden mukaisesti. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden (määrärahamuutokset) on tehty ohjeiden mukaisesti. Maksutapahtumat ovat asiatarkestus-, hyväksymis- ja tilimerkinnöillä varustettuja. Saatavat on laskutettu ja peritty tehokkaasti.

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likviditeetti- sekä luottoriskiä. Kunnan lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 9,17 milj. €. Lainakanta laski edellisestä vuodenvaihteen tilanteesta 0,62 milj.€. Vuoden 2025 aikana käytettiin kuntatodistusohjelmia lyhytaikaisen lainanottoon. Korkotason nousu on kunnalle riski.

Riskin pienentämiseksi kunta päätti valtuustossa 14.9.2020 §54 nostaa pitkäaikaisen 7 milj. euron talousarviolainan. Riskiä sisältyy myös tytäryhtiöille annettuihin pääomalainoihin. Kuntalain mukaisesti on kiinnitetty huomiota kunnan antamien lainojen, takauksien ja muihin annettuihin vakuuksiin.

Koko kuntakonsernin osalta merkittävimmän riskin muodostaa edelleen kuntatalouteen kohdistuvat muutos-paineet. Verotulojen muutokset ja valtionosuuksien väheneminen vaikuttavat suoraan kunnan talouteen.

Menokehitystä on tasapainotettava tilanteeseen. Talousriskiin on tullut epävarmuustekijöitä Venäjän hyökäyssodan sekä maailmanpoliittisen epävarmuuden myötä.

Taloussuunnitelmakaudella on investointihankkeita ja investointitarpeita. Kunnan talouden kantokykyyn on mahdollisilla investoinneilla merkittävä negatiivinen vaikutus. Koulukeskuksen investointi on rahoitettu kiinteistöleasing rahoituksella.

Kunta on kiinnittänyt huomiota kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaan taloudelliseen toimintaan. Eriytetty tuloslaskelma lisätietoineen esitetään liitetietona.

Heinäveden kunnanvaltuusto (8.12.2025 § 87) päätti jättää hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen toteuttamatta markkinavaikutusten puuttumisen ja vähäisyyden vuoksi 1.1.2026 lukien. Perusteena on asiasta laaditut laajat ja kattavat selvitykset sekä tunnistettu markkinatilanne sote-kiinteistöjen osalta Heinäveden kunnan alueella. Kunta tarkastelee markkinoiden kehittymistä säännöllisesti. Seuraava markkinoiden olemassaolon tarkastelu tehdään vuonna 2029 alkavalla valtuustokaudella tai tarvittaessa aiemmin, jos hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma muuttuu olennaisesti tai vuokrasopimusten ehtoihin tehdään merkittäviä muutoksia.

Heinäveden kunta aloitti (valtuusto 8.12.2025 § 88) valmistelemaan teollisuuskiinteistöjen yhtiöittämistä laitimalla teollisuus- ja toimitiloja koskevan kiinteistöstrategian. Kiinteistöstrategiassa määritetään toimitilojen vuokrausperiaatteet, joiden tavoitteena on saada vuokraustoiminta yhtiölle kannattavaksi ja markkinaehtoiseksi, jotta perustettavalla kiinteistöyhtiöllä on taloudelliset edellytykset selvitä tehtävistään ilman merkittäviä lainoitusjärjestelyjä. Kiinteistöstrategia laaditaan vuoden 2026 aikana.

Henkilöstömuutoksia kunnassa on tapahtunut viranhaltijoiden eläköitymisten ja siirtymisessä toisiin tehtäviin. Vapautuvia tehtäviä on tarkasteltu uudelleen ja tätä tehdään aktiivisesti jatkossakin. Henkilöstöriski näyttäytyy myös osin rekrytointin haasteina. Hakijoita työtehtäviin ei välttämättä ole kaikilla toimialoilla. Henkilöstövaihdoksiin sisältyy myös riski tietokatkoksista ja tiedon katoamisesta. Pieni organisaatio on toiminnallisesti myös helposti haavoittuva ja sijaisjärjestelyihin tulee kiinnittää huomiota. Myös ns. vaarallisia työyhdistelmiä tulee seurata.

Heinäveden kunnan palveluksessa oli 31.12.2025 yhteensä 101 (103) henkilöä, joista vakituisia henkilöitä 73 (70), sijaisia 5 (4) ja määräaikaisia 23 (29) henkilöä. Määräaikaiset sisältävät myös palkkatuella palkatut henkilöt. Suurin osa Heinäveden kunnan henkilöstöstä työskentelee sivistystoimessa, johon kuuluvat mm. opetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä vapaa-aikatoimen työntekijät. Sivistystoimessa työskentelee 76 (74) henkilöä. Toiseksi suurin henkilöstöryhmä on yleishallinto. Tähän henkilöstöryhmään kuuluvat mm. hallinto- ja talouspalvelut, kehittämistoiminta sekä työllisyyden edistäminen 13 (18) henkilöä. Teknisen toimen henkilöstömäärä vuonna 2024 oli 12 (11) henkilöä. Heihin kuuluvat mm. laitospäivät, kiinteistöhoitajat ja rakennusvalvonta.

Työntekijöiden sairausoloprosentti Pihlajalinnan portaalin mukaisesti oli vuonna 2025 1,52 (-24 3,76, -23 2,9, -22 4,3, -21 4,0) Sairauspoissaoloprosentin laskentakaava: (Poissaolopäivät kaudella) / (keskimääräinen henkilöstömäärä * kauden pituus päivinä) * 100. Kustannukset 185,74 t€ (ed. vuosi 526,14t €)

Poissaolopäiviä on ollut 502 pv (ed. vuosi 1422 pv) Henkilöä kohden 5,51 pv (ed. vuosi 13,68 pv). Pääpaino poissaoloissa on ollut Q1 kaudella 282 pv. Edellisenä vuonna Q2 5445 pv. Vuonna 2025 poissaoloja on ollut luokitteluryhmissä 1-3 pv 85 (ed. vuosi 300 pv), 4-9 pv 161 (ed. vuosi 268) 10-29 256 pv (ed. vuosi 335), 30-59 pv 0 (ed. vuosi 328 pv) ja 60-89 pv 0 (ed. vuosi 191 pv).

Diagnooseista mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ovat suurimmat syyt käynneille 231 pv (ed. vuosi 93), tuki- ja liikuntaelinten ja sidekudosten sairaudet 107 pv (ed. vuosi 446), Z-koodit (kategoria Z00–Z99,

luku XXI). Näitä käytetään silloin, kun henkilö ottaa yhteyttä terveydenhuoltoon muusta syystä kuin varsinaisen sairauden tai vamman vuoksi, tai kun jokin taustatekijä vaikuttaa terveyteen. 53 pv (ed. vuosi 284), hengityselinsairaudet 32 pv (ed. vuosi 85pv). Poissaoloja on osastoittain varhaiskasvatus 8,46 pv/hlö (22,15), hallinto, tekninen ja vapaa-aikapalvelut 5,65pv/hlö (12,66 pv/hlö), alakoulut 5,6pv/hlö (7,08) ja yläkoulu- ja lukio 3,52 pv (14,94)

Kunnan **päätöksenteko** perustuu hyvän hallinnon mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Esityslistat ja pöytäkirjat sekä julkiset viranhaltijapäätökset julkaistaan netissä.

Merkittävä osa kunnan **hankinnoista** tehdään Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta. Hankintojen suorittamisessa noudatetaan hallintosäännön määräyksiä sekä hankintalainsäädäntöä. Hankintavaltuudet on määritelty viranhaltijoille ja toimielimille. Kunnan hankintaohje on päivitetty alkuvuodesta 2025. **Sopimusten** valvonnan ja täytäntöönpanon tueksi kunnan sopimushallintaa on kehitetty sähköiseen muotoon ja otettu käyttöön Cloudia sopimushallinta ja käytössä on Visma Sign allekirjoitus / lomakeportaali.

Hallintokuntien osalta tiimivastaavat ovat raportoineet sisäisen valvonnan järjestämisestä kunnanjohtajalle sekä tarkastuslautakunnalle vuodelta 2025 helmikuussa.

Hallintoa on pääsääntöisesti hoidettu toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan mukaisesti. Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu olennaisia puutteita.

Konserniyhtiöiden valvonta:

Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot

Vuosi 2025 oli yhtiön 29. toimintavuosi. Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Yhtiön kaikki osakkeet omistaa Heinäveden kunta. Vuokrattavia asuinhuoneistoja oli 64 kpl. Vuokrausaste 31.12.2024 76,69 (ed. vuosi 93,75 %. Liikevaihto oli 349 804,84 € (ed. vuosi 345 716,80 €. Tilinpäätös osoittaa voittoa 34.211,06€ (ed. vuosi tappiota -10.528,68€. Yhtiö toteuttaa saneerausohjelmaa.

Heinäveden Aluelämpö Oy

Vuosi 2025 oli lämpöyhtiön 42. toimintavuosi. Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Yhtiön kaikki osakkeet omistaa Heinäveden kunta.

Aluelämmön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Yhtiön kaikki osakkeet omistaa Heinäveden kunta. Lämpölaitosten polttoaineena käytetään pääsääntöisesti metsähaketta. Häiriötilanteissa varalla toimii kevytpolttoöljy. Hake- ja Karpalotien lämpölaitosten haketeholla (8 MW) pystytään ilman häiriöitä hoitamaan kaikki lämmöntarve asiakkaille kovillakin pakkasilla. Hyvälaatuisella metsähakkeen käytöllä häiriötilanteet saadaan minimoitua. Aluelämmöllä on 65 kW:n aggregaatti, jonka avulla käytetään tarvittaessa 3,8 MW:n varapakettia tai Ahjotien lämpökeskusta. Lisäksi Karpalotien lämpölaitoksella on koko laitosta ylläpitävä 125 kW:n aggregaatti.

Liikevaihto 1.428.243€ (ed. vuosi 1.496.680 € ja lämmön myynti 14 500 MWh (ed. vuosi 15 270 MWh. Tilinpäätös osoittaa voittoa 6.953,55€ (ed. vuosi 82.307,33€)

Kaukolämmön toiminta-alueella kaikki suuremmat kiinteistöt ovat liittyneet kaukolämpöön. Joitain teollisuuskiinteistöjen laajennuksia tai omakotitaloja voi tulla vielä mukaan. Jatkossakin käytetään pääsääntöisesti omaa hyvälaatuista puhdasta puuhaketta, jolloin laitosten tuotantohäiriöt pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Energiapuuta ostettiin Heinäveden kunnan alueelta vuonna 2024 5.050 m3, josta määrästä kunnalta n. 1.670 m3 ja loput yksityisiltä metsänomistajilta ja -yhtymiltä.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot ja Heinäveden Aluelämpö Oy ovat kokonaan kunnan omistuksessa olevia tytäryhtiöitä. Kunnanvaltuusto on talousarvion yhteydessä antanut tavoitteet yhtiölle ja niitä on seurattu mm. tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus on valinnut yhtiöiden yhtiökokousedustajat 16.6.2025 § 151. Kunnan ja yhtiöiden yhteistoiminta on ollut tiivistä sekä toiminnallisesti että konsernivalvonnan kannalta. Kunnanjohtajalla on läsnäolo ja puheoikeus yhtiöiden kokouksissa. Kokouksien esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan kunnanjohtajalle. Kunnan konserniohje on päivitetty 2024.

Muut konserniin kuuluvat toimintayksiköt

As. Oy Heinäveden Vihantola, Asunto Oy Koivupiha, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Keski-Savon jätehuollon liikelaitoskuntayhtymä, osakkuusyhteisöt Asunto Oy Maljapelto, Asunto Oy Heinäveden Mäntyrinte sekä Asunto Oy Palokinkoski. Kunnanhallitus on valinnut kunnan edustajat sekä antanut suositukset eri yhtiöiden ja yhteisöiden hallitukseen (Khall 16.6.2025 § 151)

Konsernin todennäköinen tuleva kehitys

Kiinteistö Oy Heinäveden Asuntojen tervehdyttämisohjelma on pienentänyt kunnan taloudellista riskiä ja yhtiö hoitaa sen taloutta pitkäjänteisesti. Yhtiöllä on edelleen kunnalle merkittävä saaminen. As. Oy Heinäveden Vihantolan tilanne on tasaisempi. Aluelämpö Oy taloudellinen tilanne on heikentynyt koska maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa merkittävästi energiahuoltoon ja Aluelämmön raaka-aineiden saamiseen. Aluelämmön mahdolliset investointitarpeet lisäävät yhtiön talousriskiä.

Vuonna 2021 valmistunutta koulu- ja liikuntakeskusta ei kirjattu taseessa käyttöomaisuuteen. Leasingvuokrat lasketaan kuitenkin lainat ja vastuut tunnuslukuun. Kunnan velkatarve vähenee, mutta leasingvuokrilla on merkittävä vaikutus tulevien vuosien käyttömenoissa. Kuntakonsernin yhteenlasketut lainat ja lainavastuut on yksi kriisikuntakriteeri.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymä Siun sote kuntayhtymä lakkasi ja 1.1.2023 aloittivat uudet hyvinvointialueet. Sotekiinteistöjen siirtymäaika päättyi vuonna 2025. Hyvinvointialue irtisanoi kaikki Heinäveden kunnan sotekiinteistöjen vuokrasopimukset. Hyvinvointialue on ilmoittanut, että se vuokraa jatkossa vain tilatarpeensa mukaiset tilat ja vuokrasopimuksissa noudatetaan toistaiseksi voimassa olevaa vuokrasopimusta 12 kk irtisanomisajalla. Hyvinvointialueen ilmoittamassa jatkovuokrauksen tilatarpeessa on merkittävää vähennystä päättäneiden vuokrasopimusten tasoon. Varsinaiset jatkovuokrauksen neuvottelut ovat koskeneet palvelukeskuksen ja terveysaseman tiloja (3800 m²), Helmikodin tiloja (100 m²), pelastusaseman tiloja kunnanvirastolla (465 m²), pelastuslaitoksen erillistä varastotilaa (100 m²) sekä terveydenhoitajan tilaa koulukeskuksella (23 m²). Hoivakoti Pihlajakodin vuokrausta jatketaan Ara:n säädösten mukaisesti.

Hankintalain In-house lainsäädännön tuleva muutoskehitys on merkittävä kuntien toimintaympäristöön vaikuttava asia. Hankintalain uudistuksessa on esitetty, että kunnalla olisi jatkossa oltava vähintään 10 %:n omistusosuus. Kunnan käyttämiä yhtiöitä on nykyisin Siun työterveys Oy, ruoka- ja puhtauspalvelut Polkka Oy, ICT palvelut Meidän IT ja Talous Oy (Meita) sekä kirjastojärjestelmä KOHA Oy.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ, RAKENNE JA KEHITYS

Heinäveden kunnan palveluksessa oli 31.12.2025 yhteensä 101 henkilöä, joista vakituisia henkilöitä 73, sijaisia 5 ja määräaikaisia 23 henkilöä. Määräaikaiset sisältävät myös palkkatuella palkatut henkilöt.

Syyt palvelussuhteen määräaikaisuudelle olivat mm. vaadittavan kelpoisuuden puuttuminen.

Toimiala	Vakinaiset	Sijaiset Määräaikaiset	Yhteensä
yleishallinto	10	3	13
sivistys	51	25	76
tekninen	12	0	12
Yhteensä	73	28	101

	Vakinaiset	Sijaiset Määräaikaiset	Yhteensä
Kokoaikainen	68	19	87
Osa-aikainen	5	9	14
Yhteensä	73	28	101

	Vakinaiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
2025	73	5	23	101
2024	70	4	29	103
2023	77	4	30	111
2022	104	9	30	143
2021	109	9	28	146
2020	113	8	27	148
2019	111,41	5,93	25,83	143,17
2018	117,64	7	20,27	144,94
2017	120,28	11	25,4	156,68

TULOSLASKELMA 2025 JA SEN TUNNUSLUVUT

Vain ulkoiset erät

	TP 2025	TP 2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 870	1 634
Maksutuotot	249	302
Tuet ja avustukset	404	576
Vuokratuotot	2 102	2 167
Muut toimintatuotot	93	90
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 718	4 769
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 077	-4 198
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-810	-934
Muut henkilösivukulut	-118	-141
Palvelujen ostot	-4 083	-3 802
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 217	-1 308
Avustukset	-545	-367
Vuokratulot	-675	-719
Muut toimintakulut	-62	-66
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 587	-11 535
TOIMINTAKATE	-6 869	-6 766
Verotulot	7 393	7 531
Valtionosuudet	852	92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	114	90
Muut rahoitustuotot	326	322
Korkokulut	-50	-63
Muut rahoituskulut	0	-9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	390	340
VUOSIKATE	1 766	1 197
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 466	-1 393
Arvonalentumiset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 466	-1 393
TILIKAUDEN TULOS	300	-196
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	75	75
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	375	-121
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	40,72 %	41,34 %
Vuosikate / Poistot, %	120,48 %	85,89 %
Vuosikate, euroa/asukas	613 €	408 €
Asukasmäärä 31.12	2 884	2 931

HEINÄVEDEN KUNTA TULOSLASKELMAN LUKUOHJE

TOIMINTAKATE; on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

TOIMINTATUOTOT PROSENTTIA TOIMINTAKULUISTA

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

VUOSIKATE; osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

VUOSIKATE EUROA / ASUKAS

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikki kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

TILIKAUDEN TULOS on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

HEINÄVEDEN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA 2025 JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2025 1 000 €	TP 2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 766	1 196
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-49	-723
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 717	473
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-717	-846
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	103	144
Investointien rahavirta yhteensä	-596	-658
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 121	-185
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-21	-7
Antolainasaamisten vähennykset	21	7
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-22	-22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-599	898
Lainakannan muutokset yhteensä	-621	876
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	55	-6
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-89	188
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	5	-200
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-29	-18
Rahoituksen rahavirta	-650	858
Rahavarojen muutos	471	673
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	4 525	4 054
Kassavarat 1.1	4 054	3 381
Rahavarojen muutos yhteensä	471	673
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa	5 293 002	5 598 823
Investointien tulorahoitus, %	296,33 %	181,82 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,50	0,98
Kassan riittävyys, pv	133	118
Asukasmäärä	2 884	2 931

HEINÄVEDEN KUNTA RAHOITUSLASKELMAN LUKUOHJE

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Kunnan rahoituslaskelmassa on erikseen nähtävissä toiminnan ja investointien rahavirrat, jotka käsittävät tulorahoituksen ja investointierät.

TOIMINNAN RAHAVIRTA osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

INVESTOINTIEN RAHAVIRRRAT osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

RAHOITUKSEN RAHAVIRRRAT osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

INVESTOINNIT

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään laskelmassa bruttomääräisinä.

Investointimenot ovat sekä osakkeiden ja osuuksien ostoja että aineettomia ja aineellisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeja. Rahoituslaskelman *Investointien rahavirta* -nimikkeen alla esitetään myös investointien rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntihintaiset luovutustulot.

Investointimenot ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot sekä rahoitusosuudet investointeihin esitetään rahoituslaskelmassa suoriteperusteisena.

Investointimenona esitetään rahoituslaskelmassa myös hankintameno tai sen osa, joka on katettu investointivarauksella tai -rahastolla.

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET. Antolainojen lisäykset vähentävät rahavaroja ja antolainojen takaisinmaksut lisäävät rahavaroja. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja lainojen lyhennykset.

LAINAKANNAN MUUTOKSET, rahoituslaskelma osoittaa miten kunnan rahoitusrakenne on tilivuoden aikana muuttunut. Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa, kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennykseen merkitään kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilivuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta tilivuoden aikana ottanut uutta lyhytaikaista lainaa tai uusinnut sitä. Lyhytaikaisten lainojen vähennys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana lyhentänyt lyhytaikaisia lainojaan. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset esitetään rahoituslaskelmassa nettona.

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

Oman pääoman ehtoinen sijoitus voi olla peruspääoman korotusta tai lisäsijoitus muuhun omaan pääomaan. Oman pääoman vähennys tulee kysymykseen lähinnä silloin, kun jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä ja kunnalle palautetaan sen pääomasijoitus.

RAHAVAROJEN MUUTOS, toiminnan ja investointien rahavirran ja rahoituksen rahavirran yhdistäminen osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen. Likvidien rahavarojen määrästä tilivuoden lopussa vähennetään rahavarojen määrä tilivuoden alussa. Laskelman osa osoittaa rahavarojen määrän

HEINÄVEDEN KUNTA RAHOITUSLASKELMAN LUKUOHJE

ja sen muutokset tilivuoden aikana. Likvidejä rahavaroja ovat rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA JA SEN KERTYMÄ, EUROA

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

= Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %

= $100 * \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

KASSAN RIITTÄVYYS (PV)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta: Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön, korkokulut, muut rahoituskulut.

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennykset.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025 1000 eur	2024 1000 eur
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	54	0
	54	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 566	2 614
Rakennukset	12 255	12 959
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 177	3 250
Koneet ja kalusto	533	745
Muut aineelliset hyödykkeet	8	8
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	443	276
	18 982	19 852
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 078	1 084
Muut lainasaamiset	61	61
	1 139	1 145
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 175	20 997
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamsiet	600	600
	600	600
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	300	394
Lainasaamsiet	5	4
Muut saamiset	55	43
Siirtosaamiset	483	313
	843	754
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	4 052	3 066
	4 052	3 066
Rahat ja pankkisaamiset	474	988
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 969	5 408
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 144	26 405

VASTATTAVAA	2025 1000 eur	2024 1000 eur
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 709	8 709
Ed. tk:en ylijäämä	5 552	5 673
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	375	-121
OMA PÄÄOMA	14 636	14 261
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	594	669
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET	594	669
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	381	326
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	381	326
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 845	8 866
	8 845	8 866
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	320	919
Saadut ennakot	12	0
Ostovelat	688	671
Muut velat	95	88
Siirtovelat	573	605
	1 688	2 283
VIERAS PÄÄOMA	10 533	11 149
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 144	26 405

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	58,3 %	56,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	81,0 %	90,0 %
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	5 927	5 552
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 055	1 894
Lainakanta 31.12., 1000 €	9 165	9 786
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 178	3 338
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	17 024	17 835
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 903	6 085
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	600	600
Asukasmäärä	2 884	2 931

HEINÄVEDEN KUNTA**TASEEN TUNNUSLUKUIEN LASKENTAPERUSTEET JA TULKINTAOHJEET****OMAVARAISUUSASTE, %**

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

KERTYNYT YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

KERTYNYT YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ), €/asukas

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

LAINAKANTA 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

LAINAT EUROA / ASUKAS

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

LAINASAAMISET 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

Sisältäen ulkoiset varsinaisen toiminnan ja investointien menot ja tulot, sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytöt

TULOT	TP 2025		TP 2024
	1000 €	%	1000 €
	kok.tuloista		
Varsinainen toiminta			
Toimintatuotot	4 718	34,96	4 769
Verotulot	7 393	54,78	7 531
Valtionosuudet	852	6,31	92
Korkotuotot	114	0,84	90
Muut rahoitustuotot	326	2,42	322
Satunnaiset tuotot	0	0,00	0
Tulorahoituksen korjauserät			
-Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-49	-0,36	-79
Investoinnit			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	0,13	23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	103	0,76	144
Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennykset	21	0,16	7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	898
Oman pääoman lisäykset	0	0,00	0
Kokonaistulot yhteensä	13 496	100,00	13 797
	TP 2025		TP 2024
MENOT	1000 €	%	1000 €
	kok.menoista		
Varsinainen toiminta			
Toimintakulut	11 587	89,16	11 535
- Valmistus omaan käyttöön	0	0,00	0
Korkokulut	50	0,38	63
Muut rahoituskulut	0	0,00	10
Satunnaiset kulut	0	0,00	0
Tulorahoituksen korjauserät			
+/- Pakollisten varausten muutos	0	0,00	0
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-	0	0,00	0
tappiot			
Investoinnit			
Investointimenot	717	5,52	846
Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten lisäykset	21	0,16	7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	22	0,17	22
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	599	4,61	0
Oman pääoman vähennykset	0	0,00	0
Kokonaismenot yhteensä	12 996	100,00	12 483

HEINÄVEDEN KUNNAN KONSERNIRAKENNE 2025

KUNTAYHTYMÄT

**Pohjois-Karjalan
maakuntaliitto**
omistusosuus 2,04 %

TYTÄRYHTEISÖT

**Heinäveden
Aluelämpö Oy**
omistusosuus 100 %

**Kiinteistö Oy
Heinäveden Asunnot**
omistusosuus 100 %

**Asunto Oy
Koivupiha**
omistusosuus 100 %

**Asunto Oy
Heinäveden Vihantola**
omistusosuus 61,7 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

**Asunto Oy
Maljapelto**
omistusosuus 42,06 %

**Asunto Oy Heinäveden
Mäntyrinne**
omistusosuus 33,33 %

**Asunto Oy
Palokinkoski**
omistusosuus 27,62 %

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2025 1 000 €	TP 2024 1 000 €
Toimintatuotot	6 000	6 078
Toimintakulut	-12 667	-12 593
Osuus osakkuusyht.tappiosta	0	0
TOIMINTAKATE	-6 667	-6 515
Verotulot	7 393	7 532
Valtionosuudet	852	92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	122	101
Muut rahoitustuotot	327	322
Korkokulut	-64	-83
Muut rahoituskulut	-4	-13
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	381	327
VUOSIKATE	1 959	1 436
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 615	-1 548
Arvonalentumiset	0	0
TILIKAUDEN TULOS	344	-112
Tilinpäätössirrot	-9	-15
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	335	-127

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,37 %	48,27 %
Vuosikate/Poistot, %	121,31 %	92,75 %
Vuosikate, euroa/asukas	679	490
Asukasmäärä 31.12.	2 884	2 931

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2025 1 000 €	TP 2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 959	1 436
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-56	-735
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 903	701
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-899	-846
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	103	144
Investointien rahavirta yhteensä	-778	-658
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 125	43
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-109	-104
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-599	898
Lainakannan muutokset yhteensä	-708	794
Oman pääoman muutokset	-1	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	51	-6
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-120
Saamisten muutos	-69	394
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	19	-282
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2	-14
Rahoituksen rahavirta	-707	780
Rahavarojen muutos	418	823
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 296	4 878
Rahavarat 1.1	4 878	4 055
Rahavarojen muutos yhteensä	418	823

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa	6 284 795	6 624 684
Investointien tulorahoitus, %	251,90 %	218,20 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,57	1,09
Kassan riittävyys, pv	141	131
Asukasmäärä	2 884	2 931

HEINÄVEDEN KUNTA	2025	2024
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT		
	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	14 402	14 075
Peruspääoma	8 709	8 709
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	237	246
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 120	5 247
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	336	-127
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	528	466
Muut toimeksiantojen pääomat	528	466
VIERAS PÄÄOMA	11 827	12 448
Pitkäaikainen	9 830	9 956
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 368	9 491
Liittymismaksut ja muut velat	462	465
Lyhytaikainen	1 997	2 492
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	398	987
Saadut ennakot	13	0
Ostovelat	839	739
Liittymismaksut ja muut velat	112	135
Siirtovelat	629	607
Laskennalliset verovelat	6	24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 757	26 989
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	54 %	52 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	81 %	89 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 455	5 120
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €, / asukas	1 892	1 747
Konsernin lainat, €/asukas	3 386	3 575
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	9 766	10 478
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	17 861	18 533
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 193	6 323
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	4	4
Kunnan asukasmäärä	2 884	2 931

Tulostavoitteet hyväksyty Kiinteistö Oy Heinäveden Asuntojen hallituksen kokouksessa 22.10.2024 § 9

Tulostavoitteiden toteutuma hyväksyty Kiinteistö Oy Heinäveden Asuntojen hallituksen kokouksessa 26.2.2026 § 4

TAVOITE	SEURATTAVA TUNNUSLUKU	TOTEUTUMA 2025
Kiinteistöyhtiön huoneistojen vuokrausasteen ylläpitäminen, tavoite 90 %	Vuokrausaste-%	Ei toteutunut, vuokrausaste 79,69 %
Tulokehityksen / menojen kasvun huolehtiminen siten, että tulorahoitus riittää korjausinvestointeihin sekä lainojen ja muiden velvoitteiden hoitamiseen	Tuloslaskelma	Toteutui, velvoitteet on hoidettu. Taloja on korjattu, Hasunkielo vesikaton peruskorjaus. Kielonmarja kattoturvatuotteet ja sadevesikourut. Huoneistojen peruskorjauksia.
Voitollinen tulos	Tuloslaskelma	Toteutui, voittoa 34.211,06 euroa
Vuokratason pitäminen kilpailukykyisenä Hinta / laatusuhteeltaan	euroa / m2 / alueen hintataso	Toteutui, vuokria ei ole korotettu vuonna 2025

26.2.2026

Kristiina Räsänen
Toimitusjohtaja

TAVOITE	SEURATTAVA TUNNUSLUKU	TOTEUTUNUT
Kilpailukykyinen lämpöenergian hinta	Energian hinta (sis. käyttö- ja tehomaksun sekä alv. 25,5%), 114,38 €/MWh, on kilpailukykyinen verrattuna keskimääräiseen lämmöntuotannon energiahintaan muulla tavoin tuotettuna (Tilastokeskus 1/2024; kaukolämpö 108 €/MWh, kevyt öljy 137 €/MWh, kotitaloussähkö 138 €/MWh)	119,79 €/MWh (sis. alv. 25,5%)
Hakkeen osuuden maksimointi	Hakkeen osuus 98 %	98,78 %
Lämmöntoimituksen varmistaminen	Ei toimituskatkoja asiakkaille	Ei ollut keskeytyksiä
Energiapuuvaraston omavaraisuusaste seuraavalle lämmityskaudelle vähintään 25% tarvittavan energian määrästä (6250 MWh)	Varaston arvo 31.12. vähintään 250.000 – 300.000 € (hake+kevytöljy+energiapuu)	532.114,98 € (n. 13.940 MWh)
Positiivinen tulos	0 – 50.000 €	6.953,55 €

20.2.2026

Niko Kolari
toimitusjohtaja

**ASUNTO OY HEINÄVEDEN VIHANTOLA
KOULUTIE 3****TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMA**

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
HOITOVASTIKE	4,50 EUR/M2	4,50 EUR/M2 1.7.2024 ALK.
PERITYT VESIMAKSUT	33,00 EUR/HENK/KK	30,00 EUR/HENK/KK
KIINTEISTÖN TUOTOT	62816,00	59 492,00
KIINTEISTÖN HOITOKULUT	61866,36	61 908,70
HOITOKATE	949,64	- 2 416,70
KORJAUSKULUT EUR/M2	3,29 EUR/M2	0,59 EUR/M2

Heinävesi 12.3.2026

Jari Heiskanen
Isännöitsijä

TILIKAUDEN 2025 TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteuttamisesta tilikaudelle sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Heinäveden kunnan taseessa ei ole 31.12.2025 kattamatonta alijäämää.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kunnanhallituksen esitys tilikauden 2025 tuloksen käsittelystä:

Kunnanhallitus esittää, että Heinäveden kunnan tilikauden tulos ajalta 1.1. - 31.12.2025, yhteensä **300.338,20** euroa, käsitellään seuraavasti:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan **75.000,00** euroa seuraavasti;
Hoivakoti 75.000,00 euroa, poistoero kattaa 77,47 % suunnitelmapoistoista.
- Kirjataan tilikauden **ylijäämä 375.338,20 euroa** taseen edellisten tilikausien ylijäämään.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TARKASTUSTOIMI (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 1010 Tarkastustoimi

Tilivelvolliset: Tarkastuslautakunta

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten tarkastuslautakunnan. Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä.

Tarkastuslautakunnan toiminta perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosääntöön. Tarkastuslautakunnan keskeisenä tehtävänä on antaa vuosittain arviointikertomus, jossa arvioidaan valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnanvaltuusto on valinnut tilikausien 2025–2028 hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:n. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Tarkastuslautakunta

- valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; sekä
- valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoituksen valtuustolle tiedoksi.

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritemäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
Lautakunnan kokoukset	9	9	11	2

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-5,78	-7,38	-7,05	0,33
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

Tarkastuslautakunnan toiminta jatkuu kuntalain mukaisena.

Talous

Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001010 TARKASTUSTOIMI (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3300 Tuet ja avustukset	2					
3000 TOIMINTATUOTOT	2					
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-7.240	-8.300		-8.300	-7.539,53	760,47
4300 Palvelujen ostot	-8.957	-14.700	3.700	-11.000	-12.168,62	-1.168,62
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-63	-200		-200	-8,75	191,25
4800 Muut toimintakulut	-684	-1.920		-1.920	-624,00	1.296,00
4000 TOIMINTAKULUT	-16.944	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
6999 VUOSIKATE	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
8499 TILIKAUDEN TULOS	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset
Raportti nro 234
01.01.2025 - 31.12.2025

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001000 TARKASTUSLAUTAKUNTA (02)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3300 Tuet ja avustukset	2					
3000 TOIMINTATUOTOT	2					
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-7.240	-8.300		-8.300	-7.539,53	760,47
4300 Palvelujen ostot	-8.957	-14.700	3.700	-11.000	-12.168,62	-1.168,62
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-63	-200		-200	-8,75	191,25
4800 Muut toimintakulut	-684	-1.920		-1.920	-624,00	1.296,00
4000 TOIMINTAKULUT	-16.944	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
6999 VUOSIKATE	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
8499 TILIKAUDEN TULOS	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16.942	-25.120	3.700	-21.420	-20.340,90	1.079,10

YLEISHALLINTO (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 1110-1590, Kunnanvaltuusto, Kunnanhallitus, Yleishallinnon muu yleishallinto, Kunnallisverotus, Vanhus- ja vammaisneuvosto, Kotouttaminen, Vaalit, Käyttövarausmäärärahat, Hallintopalvelut, Talouspalvelut, Henkilöstöpalvelut, ICT-palvelut, Matkailupalvelut, Joukkoliikenne, Heinäveden Aluelämpö Oy, Isännöinti- ja tilipalvelut

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Osastolla on laaja vastuualue kunnan päätöksenteosta, asioiden valmistelusta sekä päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano. Osasto tarjoaa yleishallinnon tukipalveluja sekä toimistopalveluja.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Valtuusto

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen tai rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Kuntastrategia on valtuuston tärkein ohjausväline kunnan toiminnan pitkäaikaisessa johtamisessa ja ohjaamisessa. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista hyvinvointikertomuksessa.

Valtuusto on kokoontunut kymmeneni (10) kertaa. Valtuuston on päättänyt 93 pykälää. Se on laittanut metsätilat myyntiin, sekä myöntänyt eroja kunnallisista luottamustoimista. Rakenusvalvontataksa on päivitetty sekä Finest Future lukiotoimintaa esitelty, kotoutumisohjelma hyväksytty ja palveluverkkoselvitys hyväksyttiin sekä sote- ja teollisuuskiinteistöjen yhtiöittämisen osalta linjaukset. Valtuusto järjestäytyi ja valitsi toimielimiin jäsenet kesäkuun valtuustossa.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus johtaa kunnan viestintää ja tiedottamista kunnan toiminnasta. Kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus vastaa asiakirjahallinnosta.

Kunnanhallitus on kokoontunut kaksikymmentäyksi (21) kertaa ja päättänyt 296 pykälää. Itäisten alueiden rantaosakaava, AKKE rahoitus, työllisyydenhoidon ekosysteemin sopimuksen hyväksyminen, Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2 vaiheen ehdotus, vesijohtoverkoston saneeraus, viestintä- ja markkinointisuunnitelma, kunnan vakuutusten kilpailuttaminen, kumppanuustuki, hankintaohjeen päivittäminen, varhaiskasvatuksen asiakasmaksut, Köyslähti-Nimettön rantakaava, Kilpimäen kaavaluonnos, Läntisen alueen kaavakonsultin kilpailutus sekä OASin nähtävälle asettaminen, talvihoidon kilpailutus, Keski-Karjalan musiikkiopiston sopimuspäivitys, toimielinten valintojen valmistelua, KiVa oppilaskyselyä, sivistystoimen palveluverkkoselvityksen jatkotoimenpiteet, vesihuoltolaitoksen taksan tarkastus, useita LVIS urakoitsijan valintoja, opetussuunnitelmamuutoksia, rakennusjärjestyksen päivitystä ja paikallisia järjestelyeriä

jaettu, välityömarkkina TOIMI liittyminen, kuntoportaiden rakentaminen, kuntastrategia, henkilövalintoja, kouluterveyskyselyn tuloksia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Vanhusten- ja vammaisten edustaja. Neuvosto edesauttaa ikäihmisten ja vammaisten osallistumista ja vaikuttamista kunnallisessa päätöksenteossa ja edistää viranomaisten, ikääntyneiden sekä vammais-, eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistoimintaa. Neuvosto toimii apuna kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä.

Vanhusneuvosto on kokoontunut säännöllisesti koordinaattori (viestinä, kulttuuri) toimiessa sihteerinä. Vapaa-aikaohjaaja aloitti vanhusneuvoston sihteerinä 22.9.2025. Neuvosto on kokoontunut syksyllä kaksi (2) kertaa. Neuvosto laati vuosikellon ja päivitti toimintasuunnitelman.

Kotouttaminen

Kotouttaminen on maahanmuuttajien sopeuttamista elämään ja toimimaan uuden kotimaansa yhteiskunnassa. Kotouttamisen tarkoituksena on luoda maahanmuuttajalle mahdollisimman nopeasti itsenäisen ja tasavertaisen kansalaisuuden vaatimat valmiudet. Heinäveden kunta on tehnyt päätöksen vastaanottaa kiintiöpakolaisia sopimuksen mukaisesti 20 vuodessa.

Kuntaan saapui kesä – heinäkuun aikana 14 kiintiöpakolaista. Kesäkuu – joulukuu kotouttamisen yksikköön palkattu kotoutumisohjaaja määräaikaisella osa-aikatyösopimuksella 60,78 %.

Suomen luku- ja kirjoitustaidon opetus päättynyt kevätkaudelle 2025.

Syksyllä 2025 opetus tapahtuu kotoutumiskoulutuksena työllisyyspalvelujen kautta.

Laskennallisten korvausten piiristä on poistunut huhtikuuhun mennessä 11 kiintiöpakolaista sekä marraskuun loppuun 10 kiintiöpakolaista.

Tulkkauspalvelut ostona päättyneet 1.1.2025, ne on sisällytetty laskennallisiin korvauksiin.

Työperäisten maahanmuuttajien lisääntyminen kunnassa 2025, nostanut tarvetta ohjaus ja neuvonta työhön kunnan kotouttamisen palveluiden osalta.

Heinäveden kunnan maahanmuuttajien kotoutumisohjelman 2025 – 2029 on päivitetty (Valtuusto 5.5.2025 § 101)

Vaalit

Hallintopalveluissa hoidetaan kunnallisiin ja valtiollisiin vaaleihin kuuluvat tehtävät. Alue- ja kuntavaalit järjestetään samanaikaisesti huhtikuussa 2025. Vaalipäivä sunnuntai 13.4.2025 ja ennakoäänestys ajalla 2.–8.4.2025

Kuntavaalien äänestysprosentti oli 54,1%. Valtuuston paikkajako keskusta (7), sosiaalidemokraatit (4), kokoomus (4), perussuomalaiset (1), sitoutumattomat (1).

Aluevaalien äänestysprosentti oli 50,3 %. Heinävedeltä aluevaltuustoon valittiin Auvo Gustafsson (kesk) ja Jari Puustinen (kok)

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut huolehtii hallinnon ja toiminnan ohjauksesta, valtuuston, kunnanhallituksen, yhteistoimintajärjestelmän valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, kunnan asiakirjahallinnosta, yleisestä viestinnästä ja sen kehittämisestä. Hallintopalveluissa hoidetaan kunnallisiin ja valtiollisiin vaaleihin kuuluvat tehtävät. Lisäksi hallintopalvelut huolehtii kunnan omistamien asuntojen vuokraamisesta ja myymisestä sekä rakennustonttien luovuttamisesta hallintosäännön antamin valtuuksin.

Asuntojen ja huoneistojen vuokrasopimuksia tehty 4 kpl.

Yleishallinnon tilavuokrat ja -säännöt tarkistettu 1.1.2025 alkaen, kunnanhallituksen päätös 13.1.2025 § 6. Hallintosäännön päivittäminen, valtuuston päätös 3.2.2025 §5 ja 27.10.2025 § 74.

Talouspalvelut

Talouspalvelut huolehtii kuntakonsernin talouden koordinoinnista, suunnittelusta ja seurannasta. Talouspalvelut huolehtii talousarvion, maksuvalmiuden, talousarvion osavuosisiraporttien, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelusta kunnanhallitukselle ja valtuustolle sekä automatisoidun kuntatalousraportoinnin XBRL-muotoisen tiedon lähettämisen Valtiokonttorille. Palkanmaksun palvelut ostetaan Meitalta ja palkkasovelluksena käytetään Populusta. Keväällä 2025 otetaan käyttöön uusi maksuliikenneohjelma Cash Management entisen Bankingin tilalle.

Maksuvalmiussuunnitelman laskenta ja kirjanpidon täsmäytys kuukausittain. Kuntatalousraportoinnin raportteja lähetetty Valtiokonttorille tammikuussa, huhtikuussa, toukokuussa, kesäkuussa, elokuussa, marraskuussa ja joulukuussa. Maksuliikenneohjelman Cash Management käyttöön otettu lokakuussa 2025. Uuden palkanlaskentaohjelman Perconec + ESS projekti aloitettu lokakuussa 2025, käyttöönotto 1.4.2026.

Henkilöstöpalvelut (vyörytyserä)

Henkilöstöpalvelut suunnittelee ja koordinoi koko henkilöstöä koskevia palvelussuhdeasioita, laatii ja toteuttaa työhyvinvointia tukevia suunnitelmia, toimii henkilöstön työterveyshuollon yhteysyksikkönä sekä huolehtii työnantajan työsuojelun tavoitteiden täyttymisestä. Henkilöstöhallinnon palvelut ostetaan Meitalta palvelusopimuksen mukaisesti.

Epassi henkilöstöedun summa/työntekijä 1.1.2025 alkaen on 150 euroa sisältäen liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedut (hieronta). Henkilöstön muistamisen ohjeistuksen päivittäminen on laadinnassa. (Yhteistyötoimikunta 03.09.2025 § 18)

Ict-palvelut

Ict-palvelujen tehtävänä on ICT-laitteiden toimivuudesta ja ajantasaisuudesta huolehtiminen sekä ict-toimintojen ja käytön ohjaaminen ja kehittäminen. ICT palvelut ostetaan ostopalveluna palvelusopimuksen mukaisesti Meitalta.

Meita on antanut oman lausunnon helmikuussa liittyen hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi. ICT:n sekä talous- ja henkilöstöhallinnon toimialoilla ei ole tällä hetkellä sidosyksiköiden laajuutta vastaavaa markkinatarjontaa; sidosyksiköt toimivat palveluintegraattorin roolissa ja vastaavat kokonaisuuden sujuvuudesta sekä jatkuvuuden varmistamisesta omistajien puolesta.

Matkailupalvelut

Matkailupalvelut kehittävät Heinäveden vetovoimaa matkailupaikkakuntana. Matkailupalvelut toimii linkkinä kunnan ja yrittäjien välillä ja koordinoi kahdenvälistä yhteistyötä.

Kunta on ollut mukana Kallavesj´ 4.4–6.4 sekä K50 Tampere 7.3–8.3 messuilla. Markkinointimateriaalina on tuotettu Heinävesi-esite (kesä, talvi, syksy) sekä päivitetty VisitHeinävesi sivut sekä sekä kunnan tienvarsikartat ajan tasalle. Heinäveden palvelukarttaa 360 on täydennetty kylätiedoilla. Heinästapaus- hankkeeseen liittynyt Heinävesi- Messut kokosi laajan joukon yrityksiä myös naapurikunnista mukaan, ja messuja markkinoitiin alueellisesti. Messuja varten toteutettiin Heinävesi- esite (syksy), Messuesite, ja erilaisia yhteistapahtumia varten tukevia markkinoinnin materiaaleja (mm. Beach flagit, tienvarsibanderollit, kyltit, uudet tienvarsikartat jne.). Perustettiin yrittäjien, yhdistysten ja kunnan yhteinen tapahtumien suunnitteluryhmä (Tapahtumatiimi), ja sille Whatsapp – ryhmä. Yhteisiä tapaamisia järjestettiin säännöllisesti.

Joukkoliikenne

Tarkoituksenmukaisten asiointiliikennepalvelujen järjestäminen kuntalaisille ja niiden käytön tehostaminen sekä yhteensovittaminen muiden kuljetuspalvelujen kanssa mahdollistaa kunnan lähipalveluiden saavutettavuuden kestävin kulkumuodoin. Pohjois-Karjalan hankintatoimi kilpailutti Heinäveden kunnan palveluliikenteen sopimuskaudelle 01.06.2024- 31.05.2027 +

yhden (1) vuoden optiomahdollisuus. Hankintamalli on yhden (1) palveluntuottajan sopimus. Valituksi tuli Kermajärven Liikenne Oy.

Kunnanjohtaja on osallistunut alueellisen henkilöliikennetyöryhmän kokouksiin. Uudet palvelutasotavoitteet on laadittu vuosille 2025-2028.

Heinäveden Aluelämpö Oy

Kustannuspaikkana Heinäveden Aluelämpö Oy myy palveluja sopimuksen mukaisesti Heinäveden Aluelämpö Oy:lle. Osakeyhtiöllä on oma hallitus ja muut osakeyhtiölain säätämät toimitukset ja vastuut.

Toiminta toteutuu sopimuksen mukaisesti.

Isännöinti ja tilipalvelut

Isännöinti- ja tilipalvelut myyvät palveluja sopimuksen mukaisesti Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnoille, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta, vuokraaminen, rakentaminen/rakennuttaminen tai niiden purkaminen / myynti tarpeen mukaan. Kiinteistöosakeyhtiöllä on oma hallitus ja muut osakeyhtiölain säätämät toimitukset ja vastuut.

Toiminta toteutuu sopimuksen mukaisesti. Kiinteistö Oy Heinäveden Asuntojen omistajaohjauspalaveri pidetty kunnanhallituksessa 10.2.2025 § 32.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Maahanmuuton edellytysten tukeminen	Maahanmuuttaja saavuttaa tasavertaisen aseman yhteiskunnassa niin oikeuksien kuin velvollisuuksienkin osalta.	Aktiiviset kotoutumispalvelut <i>toteutuu</i> / ei toteudu
Heinävesi kuntabrändin kirkastaminen	Monikanavainen, eri kohderyhmien tarpeet huomioiva viestintä	<i>Toteutuu / ei toteudu</i> <i>Koordinaattorin (viestintä, kulttuuri) tehtävä on ollut täyttämättä 15.7.25 alkaen</i>
	Kunta houkuttaa uusia asukkaita.	Tulomuutto positiivinen <i>+19</i>
Matkailun kehittäminen	Luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten edistäminen hanketoiminnan ja yritysyritysteistyön kautta. <i>Heinistapaus-hanke, yrittäjien, yhdistysten ja kunnan yhteinen tapahtumien suunnitteluryhmä (Tapahtumatiimi) perustettiin. Yhteisiä tapaamisia järjestettiin säännöllisesti.</i>	<i>Toteutuu</i> / ei toteudu
Poliittisen johtamisen kehittäminen	Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen toimintaan.	<i>Toteutuu</i> / ei

	Talous 18.8., Hyvinvointiseminaari 2.10 ja elinvoimaseminaari 29.10. Yleishallinnon, teknisen toimen ja sivistystoimen esittelyt sekä strategiapäivät valtuutetuille Riverian koulutussarja ajalla 21.8-11.9. Malminetsintäkoulutusta 26.11.	
HYVINVOINTI		
Osallistuva kuntalainen	Äänestysaktiivisuuden kasvattaminen edellisiin vaaleihin nähden. Kuntavaalit 2021 56,25%, aluevaalit 2022 48,6%	Toteutuu / ei toteudu Äänestysprosentti laski kuntavaalit 54,1% Äänestysprosentti nousi aluevaalit 50,3%
PALVELUT		
Tarkoituksenmukaiset palvelut	Oman toiminnan ja ostopalveluiden käyttöä tarkastellaan asiakastarpeita seuraten.	Asiakastytyväisyyskysely yli 3 (asteikko 1-5) <i>Asiakastytyväisyyskyselyä ei ole järjestetty</i>

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritemäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
Kiintiöpakolaisten määrä	61	48	29	19
Kokonaisnettomuutto	-27	2	19	17
Äänestysaktiivisuus	68	57	54,1	-2,9

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
kunnanjohtaja (1)	toimistosihteeri (2,75)	ohjaaja (0,42)
hallintosihteeri (1)	työsuojelupäällikkö (0,10)	
talousjohtaja (1*)	työsuojeluvaltuutettu (2)	
isännöitsijä (0,15)	luottamusmies (3)	
	koordinaattori** (1,0)	

* 0,20 Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot toimitusjohtaja

** koordinaattori (kulttuuri, viestintä) täyttämättä 15.7.2025 alkaen.

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	233,34	276,75	242,95	-33,80
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TALOUDEN JA TOIMINNAN MUUTOKSET

Toiminta

Talous

Kotouttamisen tuet ja avustukset haettiin -129.000 euron määrärahamuutos muuttuneen kiintiöpakolaistilanteen sekä rahoituspohjan myötä. Tuet alittuivat vielä muutetustakin talousarviosta -35.115,93. Yleishallinnon muut myyntituotot alittuivat -22.750,00 euroa.

Toimintakuluihin haettiin vuoden aikana 76.000 euron määrärahamuutos, mutta alitus oli selvästi tätä merkittävästi isompaa 166.835,18 euroa.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Vuonna 2026 ei kunta vastaanota kiintiöpakolaisia, tähän vaikuttaa maahanmuuttopolitiikka sekä kiintiöpakolaisten sijoittaminen lähtökohtaisesti suurempiin – ja kaksikielisiin kaupunkeihin Suomessa. Koko Itä-Suomen alueelle kiintiöpakolaisten määrä vähentyi ja sijoitusten määrä maakunnittain väheni 2026 vuoden alussa. Kiintiöpakolaisten poismuutto liikenne kasvanut kunnassa 2025 ja ennuste vuodelle 2026 / - 12 kiintiöpakolaista. Aikuistenperusopetuksen tulevaisuus muuttoliikenteen myötä käsitellyssä vuonna 2026 syyslukukauden osalta opiskelija määrän vähentyessä. Vuoden 2027 osalta kiintiöpakolaisten vastaanottoa kunnassa tarkastellaan vuoden 2026 aikana maahanmuutto kehityksen mukaan.

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001111 YLEISHALLINTO (03) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	76.598	73.380		73.380	65.531,25	-7.848,75
3200 Maksutuotot					1.640,36	1.640,36
3300 Tuet ja avustukset	276.494	309.600	-129.000	180.600	145.484,07	-35.115,93
3499 Muut toimintatuotot	427.275	416.136		416.136	393.386,00	-22.750,00
3000 TOIMINTATUOTOT	780.367	799.116	-129.000	670.116	606.041,68	-64.074,32
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-685.455	-617.464		-617.464	-604.771,88	12.692,12
4300 Palvelujen ostot	-647.825	-721.928	76.000	-645.928	-569.590,88	76.337,12
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-24.891	-22.250		-22.250	-11.513,07	10.736,93
4700 Avustukset	-14.000	-26.800		-26.800	-17.992,76	8.807,24
4800 Muut toimintakulut	-92.128	-161.090		-161.090	-102.828,23	58.261,77
4000 TOIMINTAKULUT	-1.464.298	-1.549.532	76.000	-1.473.532	-1.306.696,82	166.835,18
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-683.931	-750.416	-53.000	-803.416	-700.655,14	102.760,86
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6200 Korkokulut					-87,88	-87,88
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					-87,88	-87,88
6999 VUOSIKATE	-683.931	-750.416	-53.000	-803.416	-700.743,02	102.672,98
8499 TILIKAUDEN TULOS	-683.931	-750.416	-53.000	-803.416	-700.743,02	102.672,98
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-683.931	-750.416	-53.000	-803.416	-700.743,02	102.672,98

ALUEELLINEN YHTEISTYÖ (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 1921-1923
Terveysturvonta, eläinlääkintähuolto, maaseututoimi

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon tehtävät on siirretty hyvinvointialueen hoidettavaksi Pohjois-Karjalassa. Maataloushallinnon tehtävät kunta hoitaa yhteistyössä Pohjois-Karjalan kuntien kanssa sopimus pohjaisesti.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)**Terveysturvonta**

Hyvinvointialue ja kunnat ovat tehneet sopimuksen ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Sopimuksen mukaisesti hyvinvointialue laskuttaa talousarviovuoden ennakot sopijakunnilta kuukausittain ja laskutus oikaistaan toteuman mukaiseksi seuraavan vuoden tammikuussa.

Yhteistoiminta-alueella laaditaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma, jossa otetaan huomioon ohjaavien keskusvirastoiden yhdessä laatima valtakunnallinen valvontaohjelma. Työnjako on otettu käyttöön 9/2025. Ympäristöterveydenhuolto toteutui 842 euroa alijäämäisenä.

Eläinlääkintähuolto

Hyvinvointialue ja kunnat ovat tehneet sopimuksen ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Sopimuksen mukaisesti hyvinvointialue laskuttaa talousarviovuoden ennakot sopijakunnilta kuukausittain ja laskutus oikaistaan toteuman mukaiseksi seuraavan vuoden tammikuussa.

Hyvinvointialue valmistautui uuden eläinlääkintähuoltolain tuomiin muutoksiin sekä tehostaa tilankäyttöä. Kustannukset ovat ELH olleet palkka- ja palkkioratkaisujen osalta kalliita ja vaikuttavat talouden osalta. Vuokrakuluissa ei ole Siun sote saanut suunniteltuja säästöjä.

Maaseututoimi

Pohjois-Karjalan kunnat muodostavat maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen, jossa järjestävänä kuntana toimii Liperi.

Maaseutulautakunta on kokoontunut kaksi (2) kertaa. Heinäveden edustaja on Antti-Henrikki Puustinen. Maaseututoimi palautti ylijäämää 12 334 €.

STRATEGISET TAVOITTEET:**ELINVOIMA**

Toimiva yhteistyö seudullisesti palveluiden tuottamisessa	Avoin ja osallistava päätöksenteko, kuntaedustus päätöksenteossa	toteutuu / ei toteudu <i>Luottamushenkilöedustajat valittu toimielimiin (Valt 9.6.2025)</i>
---	--	--

HYVINVOINTI		
Yhteistyön ja yhteisöllisyyden kulttuuria vahvistetaan kaikkien toimijoiden ja kumppaneiden välillä	Osallistuva kuntalainen	toteutuu / ei toteudu
PALVELUT		
Varmistetaan hyvät ja toimivat peruspalvelut yhteistyössä yhteistyökumppanien kanssa	Laadukkaat peruspalvelut <i>Valvontamäärät ovat suunnitelman mukaisia.</i>	toteutuu / ei toteudu

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	50,91	51,01	49,81	-1,20
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) edellyttää, että kuntien on järjestettävä ympäristöterveydenhuolto sellaisessa yksikössä, jossa ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen on käytettävissä vähintään 10 henkilötyövuoden resurssit. Kaikki ympäristöterveydenhuoltoon kuuluva lainsäädäntö on keskitettävä samalle toimielimelle. Toimintaan vaikuttaa terveysuojelulain kokonaisuudistus sekä aluehallinnon uudistus (Lupa- ja valvontavirasto 1.1.2026).

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Ei tiedossa olevia muutoksia.

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001596 ALUEELLINEN YHTEISTYÖ (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
4000 TOIMINTAKULUT						
4300 Palvelujen ostot	-149.225	-148.074		-148.074	-143.663,47	4.410,53
4000 TOIMINTAKULUT	-149.225	-148.074		-148.074	-143.663,47	4.410,53
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-149.225	-148.074	0	-148.074	-143.663,47	4.410,53
6999 VUOSIKATE	-149.225	-148.074	0	-148.074	-143.663,47	4.410,53
8499 TILIKAUDEN TULOS	-149.225	-148.074	0	-148.074	-143.663,47	4.410,53
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-149.225	-148.074	0	-148.074	-143.663,47	4.410,53

KEHITTÄMISTOIMINTA (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Toiminnan lähtökohtana on Heinäveden elinvoimaisuuden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten tukeminen kunnan muun palvelutoiminnan kehittämisessä.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Hankkeet

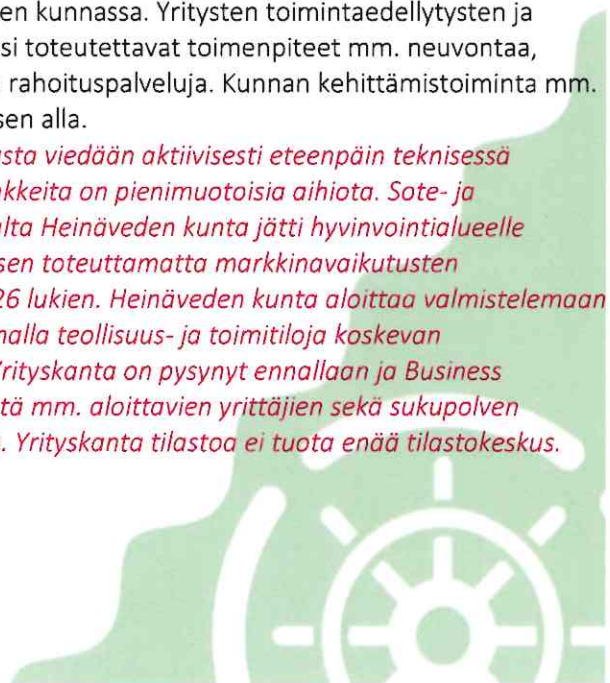
Hankerahoituksella kehitetään kunnan elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Hankkeet tukevat kunnan strategisia päämääriä. Hanketoimintaa tehdään myös seudullisena yhteistyönä erityisesti Pohjois-Saimaan matkailualueen kehittämisen hankkeessa.

Pohjoisen Saimaan hankkeessa on julkaistu <https://pohjoinensaimaa.fi/> verkkoalusta, josta löytyy myös tehtyjen reittien tiedot. Hanke päättyi 31.12.2025. Heinäveden kunta sai (Kj vh 4.2.2025 § 11) Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahasta hankerahoitusta tapahtuma- ja palveluverkoston kehittämiseen Heinävedellä 15 362 euroa. Leader toiminta on ollut aktiivista ja Heinävedelle on tullut useita rahoituspäätöksiä. Käynnissä olevia hankkeita on 8, joista yrityshankkeita 5 ja yhdistyksiä hankkeita 3. Hankkeet kustannuspaikalta maksetaan kunnan omarahoitusosuudet raideselvityksen, liikenneturvallisuustoimijan sekä työllisyshankkeen Kuhinan osalta. Kehittämistoimintaan sisältyi yritysten markkinointi- ja yhteistoimintavalmiuksiin liittyviä koulutuksia ja kolmen eri tapahtuman yhteistoteutus (Kalasta on moneksi, Laivanpassuu ja Heinävesi-messut). Heinästäpaus- hankkeen toimenpiteisiin osallistui yhteensä 70 eri yritystä ja yhdistystä, Pohjoisen Saimaan hankkeessa mukana 13 yritystä Heinävedeltä. Leader- hankkeilla on parannettu kylätalojen ja muiden kokoontumispaikkojen esteettömyyttä ja energiatehokkuutta, lisäksi on rakennettu uusia, erityisesti retkeilyä ja vapaa-aikaa palvelevia yhteiskäyttötiloja, kuten grillikodot ja laavut.

Elinkeinotoimi

Elinkeinojen kokonaisvaltainen kehittäminen kunnassa. Yritysten toimintaedellytysten ja niiden kasvumahdollisuuksien edistämiseksi toteutettavat toimenpiteet mm. neuvontaa, koulutusta, toimitiloja sekä asiantuntija- ja rahoituspalveluja. Kunnan kehittämistoiminta mm. kylien aktivointi on elinkeinojen kehittämisen alla.

Energiainvestoinneissa tuulivoimakaavoitusta viedään aktiivisesti eteenpäin teknisessä toimessa, aurinkovoima- ja datakeskushankkeita on pienimuotoisia aihioita. Sote- ja teollisuustilojen yhtiöittämisselvitysten osalta Heinäveden kunta jätti hyvinvointialueelle vuokrattujen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen toteuttamatta markkinavaikutusten puuttumisen ja vähäisyyden vuoksi 1.1.2026 lukien. Heinäveden kunta aloittaa valmistelemaan teollisuuskiinteistöjen yhtiöittämistä laatimalla teollisuus- ja toimitiloja koskevan kiinteistöstrategian vuoden 2026 aikana. Yrityskanta on pysynyt ennallaan ja Business Joensuun kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä mm. aloittavien yrittäjien sekä sukupolven vaihdosta suunnittelevien yrittäjien kanssa. Yrityskanta tilastoa ei tuota enää tilastokeskus.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Yritysyhteistyön kehittäminen	Kehittämisyhtiötoiminnan kautta toiminnan kehittäminen	Toteutuu/ei
	Hankintaohjeen päivittäminen ilmastotavoitteet huomioiden	Toteutuu/ei
Heinävesi kuntabrändin kirkastaminen	Positiivisen kuntakuvan kehittäminen ja brändäys	Positiivinen tulomuutto = +19
HYVINVOINTI		
Seudullinen yhteistyö on aktiivista	Hankerahoitusten hakeminen ja kehittämishankkeisiin osallistuminen <i>Akke rahoituspäätös 28.3.25 Heinistapaus</i>	Hankkeet / € / vuosi <i>15362 € 80% rahoitus</i>
PALVELUT		
Kuntalaiset osallistuvat vahvasti kuntayhteisön kehittämiseen	Yhdistysten ja yritysten aktivointi kuntayhteisön kehittämiseen ja rahoituksen hankintaan <i>Heinävedellä haettu useita leader hankkeita.</i>	Toteutuu / ei

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritelmäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
Yritykset (yrityskanta)	285	290	-	-
Eu-hankkeet	1	2	1	-1
Leader-hankkeiden määrä	7	4	8	4

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
		hankekoordinaattori (1)
		kehittämisasiantuntija (0,62)

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	52,71	47,80	62,14	14,34
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

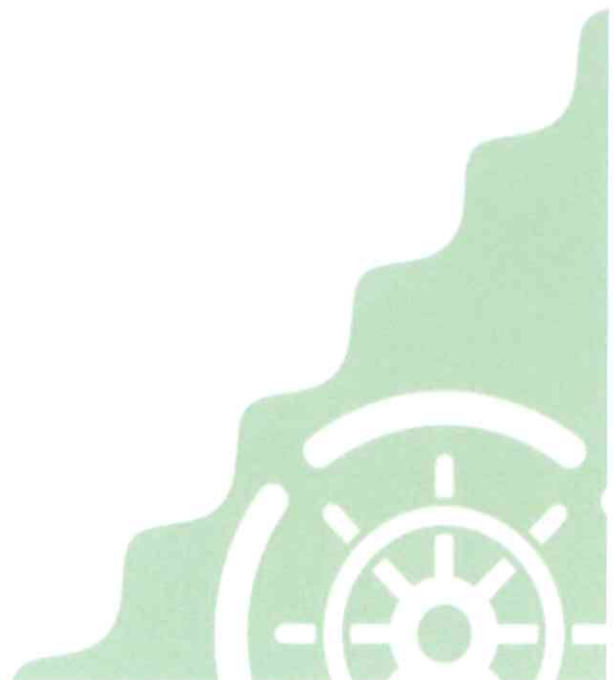
Kehittämistoiminnan osalta kehittämisasiantuntijan tehtävän vakinaistaminen mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen.

Talous

Tulot alittuivat -37.685,09 euroa, koska Pohjoisen Saimaan ja yrityspalveluille oli kirjattu virheellisesti samat tulot. Alitus ei ollut niin suuri kun AKKE hankkeen tuloille ei haettu tämän myötä määrärahamuutosta. Toimintakulut pysyivät budjetissa.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLE 2026-27

Kehittämistoiminnan kautta toteutetaan kunnan strategian mukaisesti hankkeita ja kehittämistoimintaa. HORIZON-CL6-2025-02-COMMUNITIES-02 hankerahoitus turvaa kehittämistoiminnan perustan seuraaville vuosille. Ruralise-hanke pureutuu maaseudun asumisen haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Siinä on tavoitteena kehittää kestäviä, saavutettavia ja ilmastoviisaita asumisratkaisuja maaseutualueella.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001705 KEHITTÄMISTOIMINTA (03) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot		12.500	-6.000	6.500		-6.500,00
3300 Tuet ja avustukset	63.975	105.000		105.000	70.978,25	-34.021,75
3499 Muut toimintatuotot	1.625				2.836,66	2.836,66
3000 TOIMINTATUOTOT	65.600	117.500	-6.000	111.500	73.814,91	-37.685,09
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-86.198	-91.411		-91.411	-96.171,60	-4.760,60
4300 Palvelujen ostot	-123.184	-130.580	-15.480	-146.060	-149.477,71	-3.417,71
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-595	-3.000		-3.000	-1.107,74	1.892,26
4700 Avustukset	-1.909	-2.000		-2.000	-1.001,44	998,56
4800 Muut toimintakulut	-8.206	-7.778		-7.778	-5.278,05	2.499,95
4000 TOIMINTAKULUT	-220.092	-234.769	-15.480	-250.249	-253.036,54	-2.787,54
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-154.492	-117.269	-21.480	-138.749	-179.221,63	-40.472,63
6999 VUOSIKATE	-154.492	-117.269	-21.480	-138.749	-179.221,63	-40.472,63
8499 TILIKAUDEN TULOS	-154.492	-117.269	-21.480	-138.749	-179.221,63	-40.472,63
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-154.492	-117.269	-21.480	-138.749	-179.221,63	-40.472,63

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 1753–1884 Työpaja, Työmarkkinatuen kuntaosuus, Nuorten kesätyöllistäminen, Maksuosuus työllisyysalue

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja vs. koordinaattori Kaija Blomberg

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Tehtävänä on kuntalaisten työllistymistä edistävien palveluiden koordinointi ja kehittäminen. Tavoitteena on työttömien työmarkkina-aseman ja toimeentulon parantaminen sekä työttömyydestä kunnalle aiheutuvien kustannusten vähentäminen yhdessä työllisyysalueen kanssa.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Työpaja

Työpajatoiminta on monialaista toimintaa, joka sijoittuu sosiaalialan palveluiden ja avoimien työ- ja koulutusmarkkinoiden välimaastoon. Työsuorituksia tehdään esim. kunnan eri hallintokunnille. Työpajalla on mahdollisuus osallistua työkokeiluun ja kuntouttavaan työtoimintaan.

TE24-uudistuksen myötä kunnan työpajan toiminta supistui merkittävästi. Mahdollisuus kunnan palkkatyöllistämiseen päättyi. Työpajaohjaajan työpanosta oli käytettävissä työllisyyspalveluissa 0.3hva:ta. Vuoden aikana työpajaohjaajan ohjauksessa oli kolme asiakasta 2-3pv/viikossa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Kunnan rahoitusvastuu laajenee TE24-uudistuksen myötä koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös osan Kelan maksamaa peruspäivärahaa ja työttömyyskassojen maksamaa ansiosidonnaista päivärahaa. Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Tähän asti Kela on laskuttanut kunnilta osan työmarkkinatuesta silloin, kun henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 300 päivää tai pidempään. Jatkossa Kela laskuttaa kuntaa henkilöistä, jotka ovat saaneet työttömyystukea 101 päivää.

Kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta sekä ansiosidonnaisesta päivärahasta toteutui odotettua suurempana. Työmarkkinatuen kuntaosuuden avustuksiin haettiin loppuvuodesta lisämääräraha 130 000 €. Vuoden 2025 aikana kuntaosuuksia maksettiin yhteensä 401 645 €.

Nuorten kesätyöllistäminen

Kunnanhallitus voi myöntää 350 euron tuen yritykselle, yhteisölle tai kotitaloudelle nuoren (16–24-vuotias) työllistämiseen, mikäli se työllistää nuoren vähintään yhden kuukauden (työaika 100 h/kk tai 25 h/vko) ajaksi.

Nuorten kesätyöllistämisen tukea haettiin hakuajan puitteissa yhteensä 24 nuoren palkkaamiseen. Kunnanhallitus 19.05.2025 § 116 jakoi tukea yhteensä yhdeksälle yritykselle/yhdistykselle, yhteensä 24 nuoren palkkaamiseksi. Kesätyöllistämistukea maksettiin syksyn aikana kahdeksalle työnantajalle 19 nuoren palkkaamisesta yht.6650e. Määrä jäi haettua hieman pienemmäksi mm siitä syystä, että työnantajat eivät saaneet nuoria palkattua siinä määrin kuin tarve olisi ollut.

Työllisyysalue

Työllisyysalueen toiminnan tavoitteena on Pohjois-Karjalan elinvoiman ja työllisyyden edistäminen, työttömyyden laskeminen erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien osalta, maahanmuuttajien työllistymisen parantaminen sekä työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaannon tehostaminen. Työllisyysalueen palveluilla pyritään edistämään työnhakijoiden nopeaa työllistymistä, parantamaan työvoiman saatavuutta ja lisäämään työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Työllisyysalueen toiminta kiinnittyy osaksi laajempaa työllisyyden ekosysteemiä, joka yhdistää eri toimijoiden palvelut ja prosessit maakunnallisesti toimivaksi sekä asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi. Työllisyysalue koordinoi työllisyyden ekosysteemin toimijaverkoston yhteistyötä.

Työllisyysalueen toiminnan käynnistyminen henkilöstön rekrytointien ja sijoittumisen osalta vei aikaa. Viimeisen vuosikolmanneksen aikana toiminta vakiintui ja työnhakijoiden kohtaamiseen sekä työllisyyden edistämiseen pystyttiin jo paneutumaan tehokkaasti. Yleinen työllisyystilanne on Suomessa heikko, mutta Heinäveden osalta työttömyysprosentti pysyi maakunnallisessa vertailussa keskitasolla tai keskitasoa hieman parempana.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Työllisyyden parantuminen	Tehokkaat työllistämistoimet yhteistyössä työllisyysalueen, yritysten, järjestöjen ja vaikuttajaverkostojen kanssa	Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus alenee vastaavaan ajankohtaan verraten <i>Työttömyysetuuksien kuntaosuudet ovat nousseet 17 402 €/kk ->37 542 €/kk</i>
	Kuntamarkkinointi yhdessä elinkeinonharjoittajien kanssa työvoiman saatavuuden parantamiseksi.	<i>Toteutuu / ei toteudu</i>
HYVINVOINTI		
Osallisuuden lisääminen	Aktiivinen yritys yhteistyö, jossa ennakoiva ja yhteistyöhakuinen kehittämisote	Työttömyysaste alenee vastaavaan ajankohtaan verraten <i>Noussut 12.4 % → 14.0 %</i>
PALVELUT		
Työvoiman kohtaanto-ongelmiin vastaaminen	Yritys- ja oppilaitos yhteistyö on aktiivista	<i>Toteutuu / ei toteudu Yhteistyötä oppilaitosten ja yritysten kanssa kohtaanto-ongelman parantamiseksi on tehty.</i>

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritemäärät	TP24	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-Ta
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajat	67	37	144	107
Työmarkkinatuen kuntaosuus - euroa/kk	17 402	15175	33470	18295
Työttömät työnhakijat	127	130	155	25
Työttömyysaste %	11,2	10,2	14,0	3,8

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
koordinaattori (1)	työpajaohjaaja (0,3)	

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-135,09	-280,67	-246,38	34,29
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TALOUDEN JA TOIMINNAN MUUTOKSET

Toiminta

Yhteistyötä työllisyysalueen kanssa kehitetään ja etsitään aktiivisesti yhteistyössä keinoja kunnan työllisyyden vaikuttavaan hoitoon. Työllisyydenhoidon koordinaattori osallistuu myös maakunnallisiin kuntakoordinaattoreiden tapaamisiin.

Kunnan oma työllisyysryhmä, johon kuuluu työllisyydenhoidon koordinaattori, etsivä nuorisotyöntekijä, työpajaohjaaja, työllisyysalueen palveluasiantuntijoita, sosiaaliohjaaja sekä sosiaalityöntekijä kokoontui kuukausittain. Tapaamisissa painotetaan sujuvaa viestintää yhteistyön parantamiseksi sekä etsitään keinoja kunnan työnhakijoiden ja työnantajien tarpeisiin vastaamiseksi.

Työnantajayhteistyötä kehitetään ja työllisyydenhoidon koordinaattori jalkautuu kunnan alueella toimiviin yrityksiin.

Talous

Työttömyysetuuksien kuntaosuuksien muutos kasvatti osuuksia merkittävästi. Kunta maksoi vuoden 2025 alusta alkaen työttömyysetuksista sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Lisäksi rahoitusvastuu koskee nyt työmarkkinatukea, Kelan maksamaa peruspäivärahaa ja työttömyyskassojen maksamaa ansiosidonnaista päivärahaa aiemman pelkän työmarkkinatuen maksuosuuden sijaan. Informatiivisissa tunnusluvuissa poikkeama talousarvioon näyttäytyy suurena, koska talousarvio on ollut huomattavan optimistinen, eikä vuoden 2025 tunnusluvuissa ole riittävästi otettu huomioon rahoitusvastuun laajentumista.

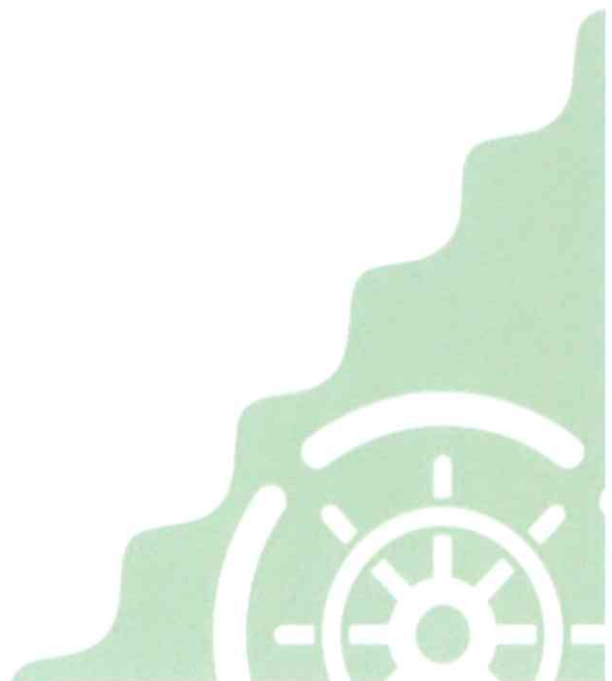
Työllisyysalueelle maksettuja kuntaosuuksia palautui kuntaan. Nämä palautukset korjasivat työllisyydenhoidon kokonaisuuden toimintakatetta positiiviseen suuntaan. Osa palautuksesta oli vuoden 2024 tai aiempien vuosien palveluvelan korvauksen palautusta, mutta joita valtio ei ollut saanut maksettua ennen toiminnan siirtoa työllisyysalueille. Osa palautuksesta oli vuoden 2025 maksuosuuden tasausaiheuttamisperiaatteella jaettavaa hyvitystä kuntiin.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Työllisyyden edistäminen kunnassa vaatii pitkäjänteistä yhteistyön kehittämistä paitsi lakisääteisten palvelujen, myös kunnan muiden hallinnonalojen sekä kunnassa toimivien työnantajien kanssa. On tärkeää olla mukana maakunnallista toimintaa kehitettäessä, mutta ottaa huomioon myös ne tarpeet, jotka nousevat esiin tarkasteltaessa kunnan omia työllisyydenhoidon tilastoja tai aiheutuvat kunnan maantieteellisestä sijoittumisesta työllisyysalueen reuna-alueella.

Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan (TOIMI) hanke, tulee olemaan vuosina 2026–2029 osaltaan kehittämässä erityisesti pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja osatyökykyisten työllistämistä. Hankkeen tavoitteena on luoda kuntaan valmennusympäristö, joka toimii hankkeen päättymisen jälkeenkin em. ryhmien työmarkkina-aseman parantamisen tukena.

Lisäksi on hyvä huomioida, että mikäli hallituksen esitys kuntouttavan työtoiminnan lakkauttamisesta vuonna 2027 etenee suunnitellusti, se tuo mukanaan muutoksia hyvinvointialueen ja työllisyyspalvelujen väliseen yhteistyöhön erityisesti niiden asiakkaiden osalta, joilla on haasteita työ- ja toimintakyvyssä.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001855 TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN (03) 2014-2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3200 Maksutuotot	8.034					
3300 Tuet ja avustukset	139.503				435,78	435,78
3499 Muut toimintatuotot	3.221				11.900,47	11.900,47
3000 TOIMINTATUOTOT	150.758				12.336,25	12.336,25
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-273.516	-63.164	6.000	-57.164	-50.574,77	6.589,23
4300 Palvelujen ostot	-21.240	-349.857		-349.857	-233.809,11	116.047,89
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-8.325	-3.500		-3.500	-972,81	2.527,19
4700 Avustukset	-214.233	-272.750	-130.000	-402.750	-414.945,44	-12.195,44
4800 Muut toimintakulut	-29.419	-16.386		-16.386	-22.607,07	-6.221,07
4000 TOIMINTAKULUT	-546.734	-705.657	-124.000	-829.657	-722.909,20	106.747,80
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-395.976	-705.657	-124.000	-829.657	-710.572,95	119.084,05
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6300 Muut rahoituskulut	-1					
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-1					
6999 VUOSIKATE	-395.976	-705.657	-124.000	-829.657	-710.572,95	119.084,05
8499 TILIKAUDEN TULOS	-395.976	-705.657	-124.000	-829.657	-710.572,95	119.084,05
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-395.976	-705.657	-124.000	-829.657	-710.572,95	119.084,05

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00001101 KUNNANHALLITUS (02) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	76.598	85.880	-6.000	79.880	65.531,25	-14.348,75
3200 Maksutuotot	8.034				1.640,36	1.640,36
3300 Tuet ja avustukset	479.971	414.600	-129.000	285.600	216.898,10	-68.701,90
3499 Muut toimintatuotot	432.121	416.136		416.136	408.123,13	-8.012,87
3000 TOIMINTATUOTOT	996.724	916.616	-135.000	781.616	692.192,84	-89.423,16
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-1.045.169	-772.039	6.000	-766.039	-751.518,25	14.520,75
4300 Palvelujen ostot	-941.473	-1.350.439	60.520	-1.289.919	-1.096.541,17	193.377,83
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-33.811	-28.750		-28.750	-13.593,62	15.156,38
4700 Avustukset	-230.142	-301.550	-130.000	-431.550	-433.939,64	-2.389,64
4800 Muut toimintakulut	-129.753	-185.254		-185.254	-130.713,35	54.540,65
4000 TOIMINTAKULUT	-2.380.348	-2.638.032	-63.480	-2.701.512	-2.426.306,03	275.205,97
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.383.624	-1.721.416	-198.480	-1.919.896	-1.734.113,19	185.782,81
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6200 Korkokulut					-87,88	-87,88
6300 Muut rahoituskulut	-1					
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-1				-87,88	-87,88
6999 VUOSIKATE	-1.383.625	-1.721.416	-198.480	-1.919.896	-1.734.201,07	185.694,93
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.383.625	-1.721.416	-198.480	-1.919.896	-1.734.201,07	185.694,93
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.383.625	-1.721.416	-198.480	-1.919.896	-1.734.201,07	185.694,93

VARHAISKASVATUS (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 4021-4091 Ryhmäperhepäivähoito, Muu perhepäivähoito, Päiväkotihoido, Kirkonkylän esiopetus, Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerho, Lastenhoidon tuki

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja varhaiskasvatusjohtaja Henna Franzen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Järjestetään perheiden tarpeista lähteviä, monipuolisia varhaiskasvatuspalveluja niin, että lapsella on oikeus joko kunnalliseen varhaiskasvatuspaikkaan tai lasten kotihoidon tai yksityisen hoidon tukeen. Sen lisäksi järjestetään lainmukainen esiopetus.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jonka tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, oppimista, terveyttä ja hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Varhaiskasvatus koostuu kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta. Nämä osa-alueet painottuvat eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla. Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle ottaen huomioon lasten kiinnostuksen kohteet. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Henkilöstö toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, tutkimiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset. Oppimisalueet ohjaavat henkilöstöä monipuolisen ja eheytyneen pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä lasten kanssa. Varhaiskasvatusta ohjaa arjen pedagogiikka, positiivinen vahvistaminen ja pienryhmä toiminta. Luonto ja ympäristö on tärkeä osa paikallista identiteettiä ja voimavara, joten luonto- ja ympäristökasvatusta painotetaan kaikissa päiväkodeissa. Luontopainotukseen on luotu varhaiskasvatuksen oma Luontovuosikello, joka toimii henkilöstölle ohjaavana työvälineenä pedagogisen toiminnan suunnittelussa.

Varhaiskasvatuspalveluiden on järjestettävä kuntalaisilleen lasten hoitoa subjektiivisena oikeutena jokaiselle alle kouluikäiselle lapselle, ja hoito on järjestettävä klo 6-18 välillä. Vuorohoitoon on oikeus niillä lapsilla, joiden huoltajien työssäkäynti tai opiskelu niin edellyttää. Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä. Vuorohoidoksi katsotaan hoito, joka tapahtuu päivänä klo 18-6 välillä. Varhaiskasvatuspalvelut edellyttävät palveluiden järjestämistä tarvittaessa vuorokauden ympäri. *Vuonna 2025 vuorohoitotarve on painottunut aamu klo.5 jälkeiseen sekä klo.22 asti annettavaan hoitoon. Yöllä annettavaa hoitoa ei ole ollut lainkaan vuonna 2025, mutta juhlapäiväisin tarvetta on esiintynyt säännöllisesti. Iltahoito (klo 16:15 jälkeinen hoito) ja vuorohoito keskitettiin kirkonkylän pieneen ryhmäperhepäiväkotiin kevään 2025 aikana kohdentamaan päiväkotien sujuvaa toimintaa paremmin.*

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on myös tunnistaa lapsen yksilöllinen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea monialaisessa yhteistyössä. Varhaiskasvatustalouden lakimuutoksen (1.8.2022) myötä lapsen oikeus tukeen jaetaan kolmitasoisesti yleinen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Yleisen tuen piiriin kuuluu kaikki varhaiskasvatuksessa olevat lapset, jossa korostuu pedagogiikan merkitys arjessa. Varhaiskasvatuksen järjestäjän on huomioitava lapsen tehostetun ja erityisen tuen tarve eri keinoin (tuen muodot), joita käytännössä ovat esimerkiksi

lapsen korotettu kerroin (pienennetty ryhmä) tai avustaja resurssi. Tuen tarpeet ovat viime vuosina nousseet huomattavasti, ja tämä voi myös näkyä kasvavina henkilöstökustannuksina yksikkökohtaisesti, vaikka lapsimäärät ovatkin laskusuuntaiset. *Vuoden 2025 syksyllä perustettiin varhaiskasvatuksen tuen tiimi, jossa tarkennettiin ja avattiin varhaiskasvatuksen tuen prosessia sekä kehitettiin yleisen tuen (arjen pedagogiikan) raameja. Varhaiskasvatustaloutta järjestävä taho on veloitettu ylläpitämään Tuen tiimiä. Tuen tiimiin on kuulunut varhaiskasvatustaloutta johtajan lisäksi kunnan 1 kiertävä erityisopettaja sekä esiopetuksen opettaja, jonka vastuulla on lisäksi ollut esiopetuksen erityisen tuen tehtävät. Olemme päässeet hyödyntämään olemassa olevaa erityisopetuksen osaamista kunnan sisällä, joka myös osaltaan on luonut mielekkyyttä, hyvinvointia ja kehittymisen mahdollisuuksia työssä, mutta sen lisäksi on mahdollistanut tarkoituksenmukaisen tuen tiimi muodostamisen. Esi- ja perusopetuksen tuen uudistus tuli voimaan 1.8.2025 ja esiopetuksen erityisopettajan tehtävien eriyttäminen esiopettajalle on osoittautunut hyväksi toimintatavaksi ja rakenteeksi. Olemme tällä rakenteella myös pystyneet vastaamaan paremmin syksyllä päiväkotien tuen tarpeisiin ja henkilöstön ammatilliseen ohjaukseen, kun kiertävän erityisopettajan resurssia on vapautunut enemmän käyttöön muihin ryhmiin ja päiväkoteihin.*

Varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelut on ulkoistettu Polkka yhtiölle, joten päiväkodeissa henkilöstö ei pääsääntöisesti valmista ruokia ja yksiköiden keittiöt toimivat vain jakelu-keittiöinä. *Yksiköissä keittiö- ja ruokahuollon ja siisteyden ylläpito tehtävät ovat tästä huolimatta tuoneet painetta henkilöstöresurssien lisätarpeelle säännöllisesti. Näitä ns.tukitehtäviä ovat olleet mm. pöytien ja lattioiden päivittäistä siistimistä, lakanoiden vaihdot ja lelujen pesut. Myös muissa kuin koulun tiloissa toimivissa päiväkodeissa kasvatushenkilöstö on osallistunut astioiden tiskaukseen, joka ei varhaiskasvattajien ammattitehtäviin kuulu. Koska palveluiden suunnitteluvaiheessa ei ole huomioitu tarpeeksi kattavaa palvelusisältöä ja mallia, päädyttiin rekrytoimaan jokaiseen (yli 2 työntekijää työllistävään) yksikköön varhaiskasvatuksen avustaja päiväkodin peruspalvelutehtäviin 1.8.2025 alkaen. Koska muutosta ei ollut suunniteltu etukäteen, ei tätä ollut huomioitu henkilöstörakenteessa ja palkkakustannuksissa talousarviota tehdessä. Palkkakustannukset viidelle kuukaudelle on ollut sijaiskuluihin varattujen eurojen puitteissa katettavissa.*

Varhaiskasvatuksen sosionomin paikka perustettiin kuntaa 1.8.2026 alkaen. Vuoteen 2030 mennessä ryhmien rakenne tulee olla siten, että vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) päiväkodin mitoitukseen laskettavasta henkilöstöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja (korkeakoulututkinto), joista puolella on oltava opettajan kelpoisuus. Loput (1/3) ovat lastenhoitajia

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön uusi sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä Juulia elokuusta 2025 alkaen. Valinnan ensisijaisena kriteerinä oli saatujen tarjouksien perusteella järjestelmän alhaisin hinta. Uusi järjestelmä oli entistä asiakastietojärjestelmää huomattavasti halvempi vuosi/käyttökustannuksiltaan.

Yksiköiden määrää tarkastellaan aina varhaiskasvatuskysynnän mukaan kausittain, joka varhaiskasvatuksessa myötäilee koulujen lukuvuotta elokuusta toukokuulle. Kotona toimivia perhepäivähoitajia ei ole kunnassa ollut 7/2024 jälkeen.

Ryhmäperhepäivähoito

Alle esikouluikäisten lasten varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäiväkotia kirkonkylällä ja ryhmäperhepäiväkotia Karviossa Pohjois-Heinävedellä.

Karvion yksikössä tarjotaan hoitoa tarpeen mukaan ja aukioloajat ovat klo. 6:30-16 välillä. Yksikössä on vuoden 2025 keväällä ollut hoidossa 10 lasta ja syksyllä 11, joista yksi lapsi on laskettu kahden paikalle erityisen tuen tarpeen vuoksi. Syksyllä 2025 lisäksi toiminnassa on ollut

mukana täydentävässä varhaiskasvatuksessa 1 esikoululainen (osa-aikainen hoito). Koululais-ten iltapäivätoimintaa ei ole ollut Karviossa lainkaan vuoden 2025 aikana. Yksikössä on työskennellyt 3 kasvattajaa (1 lastenhoitaja, 2 perhepäivähoitajaa) sekä avustava hoitaja. Lasten pitkät hoitopäivät ja tuen tarpeet ovat vaatineet ajoittain lisäresurssin (sijaisen) käyttöä.

Koulutien ryhmiksessä on ollut keväällä 2025 4 lasta ja 1 perhepäivähoitaja. Sielläkin lasten pitkät hoitopäivät ovat tuoneet haastetta henkilöstöresurssin riittävyyteen päivittäin ja on jouduttu käyttämään mm. varahoitopaikkaa kattamaan tätä tarvetta. Koulutien ryhmikseen keskitettiin keväällä arkipyhä- ja viikonloppujen (vuoro)hoidon tarpeet, sillä lapsia on ollut ko.vuorohoidossa vain 1-2 lasta. Henkilökunnan aloitteesta lähtöisin mm. turvallisen toimintaympäristön takaamiseksi yksikkö muutti 1.10.25 alkaen uusiin tiloihin, joka nimettiin Kermankoloksi. Tilat mahdollistavat paikat 4+3 lapselle ja maantasolla olevat tilat antavat paremmat mahdollisuudet helppoon ja turvalliseen liikkumisen ympäristössä. Kermankolon perustamiskulut (mm.sähkötyöt, keittiökaluusto) ei oltu talousarvioon huomioitu, koska muuttoa ei oltu ennakoitu. Lisäksi myös muita muita, ei-ennakoituja kuluja tuli muutosta johtuen, kuten pihaan hankitut vuokra-aidat. Ilta- ja vuorohoidon keskittäminen Kermankoloon on kuitenkin toiminnan kohdentamisen kannalta ollut tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Päiväkotihoido

Päiväkoti Päivänpesässä tarjotaan varhaiskasvatusta lähinnä 0-3-vuotiaille lapsille. Alle 3-vuotiaiden lasten palvelukerroin on 1,75 eli yhtä työntekijää kohti voi olla enintään 4 alle 3-vuotiaasta lasta, kun se muutoin päiväkotihoidossa on 7 yli 3-vuotiaasta lasta.

Keväällä 2025 lapsia on ollut hoidossa 9 lasta sekä ajoittain Ryhmis Koulutien varahoitolapsia. Kasvattajia on toiminut yksikössä pääsääntöisesti 3, joista 1 opettaja ja 2 lastenhoitajaa sekä ajoittain lastenhoitaja lisäresurssina.

Syksyllä 2025 yksikössä oli 12 lasta ja siellä on työskennellyt 1 varhaiskasvatuksen opettaja. Vuorohoidon keskittäminen kevään 2025 aikana yhteen yksikköön on poistanut lisäresurssi painetta ja henkilöstön vaihtuvuutta päivien aikana.

Otto Kotilaisen esiopetus ja Varhaiskasvatus

Otto Kotilaisen koulun esiopetuksen tiloissa tarjotaan esiopetuksen lisäksi esioppilaiden tarvitsema täydentävä varhaiskasvatus. *Lisäksi yksikössä on toiminut vuodesta 2024 alkaen myös toinen ryhmä, jossa on ollut 3-5-vuotiaita lapsia. Yksikköön on vuoden 2025 aikana tehty kohtuullisen isoja hankintoja, jotka ovat olleet välttämättömiä varhaiskasvatuksen toimintaympäristön ja pedagogiikan kannalta. Hankinnat ovat kohdistuneet päiväkotikäisille suunniteltuihin tuoliin ja pöytiin sekä kaappisänkyihin.*

Esiopetuksessa on keväällä 2025 ollut lapsia 8, joista 1 lapsi vain esiopetuksessa ja 7 lasta lisäksi täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Esiopetusta on järjestetty ma-to klo.8:30-13:15. Ryhmässä on työskennellyt esiopettaja sekä lisäresurssina tuen tarpeiden vuoksi lastenhoitaja. Otsot ryhmässä on keväällä 2025 ollut 18 lasta. Kasvattajina on työskennellyt ryhmässä 1 opettaja, 1 lastenhoitaja, 1 erityisopettaja osa-aikaisesti. Korostunut vuorohoidon tarve (ilta- ja aamuhoitoa) ja lasten pitkät hoitoajat vaativat yksikössä lisäksi vuorohoitoresurssia, jota on kattanut lastenhoitajan lisäksi myös kiertävä lastenhoitaja. Keväällä 2025 ilta- ja vuorohoidon keskittäminen yhteen yksikköön poisti säännöllistä lisäresurssi tarvetta ja henkilöstön vaihtuvuutta päivien aikana.

Syksyllä esiopetuksessa on ollut lapsia 10, joista kaikki olivat täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Ryhmässä työskenteli 1 esiopettaja, 1 varhaiskasvatuksen sosionomi sekä 1 lastenhoitaja. Otsojen ryhmässä on ollut syksyllä 14 lasta ja ryhmässä on työskennellyt kasvattajina 1 opettaja, 1 lastenhoitaja. Lisäksi yksikköön perustettiin elokuun 2025 alusta 1 vakituinen päiväkodin avustajan paikka peruspalvelutehtäviin. Tämän lisäksi syksyn kuluessa jouduttiin

lisäresurssia siirtämään ryhmään lasten tuen tarpeiden vuoksi, tässä tehtävässä toimi aluksi perhepäivähoitaja ja myöhemmin rekrytoitiin määräaikaiseen tehtävään mitoitukseen lasket-tava lastenhoitaja.

Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerho

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan Otto Kotilaisen koulun tiloissa varhaiskasva-tuksen järjestämänä. Koululaisten tarvitsema aamuhoito järjestyy varhaiskasvatuksen tiloissa. Lisäksi toimintaa järjestetään myös Karvion ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa tarpeen mukaan. Apip-toimintaa koskien on tehty maksujen perusteisiin ja toiminnan osallis-tumiseen liittyen tarkempia rajauksia ja määritelmiä 1.1.2025 alkaen, jotta toiminta saatiin vastamaan varhaiskasvatuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan velvoittavia määräyksiä ja ase-tuksia.

Ottokotilaisen aamu- ja iltapäivätoiminnassa on keväällä 2025 ollut 15 lasta, joista 2 erityisen tuen lasta. Toiminnan parissa on työskennellyt iltapäivisin 1 koulunkäynninohjaaja, 1 koulun ryhmävastustaja ja 1 varhaiskasvatuksen perhepäivähoitaja.

Syksyllä 2025 toiminnan parissa oli 13 lasta, joista 1 erityisen tuen lapsi. Toiminnan ohjaajina on työskennellyt iltapäivisin 1 koulunkäynninohjaaja ja 1 varhaiskasvatuksen työntekijä. Aa-muisin osa koululaisista ovat olleet varhaiskasvatuksen ryhmässä hoidossa. Toiminnan suun-nittelusta on varhaiskasvatuslain mukaisesti vastannut esiopetuksessa toiminut varhaiskasva-tuksen opettaja yhteistyössä sosionomin ja koulunkäynninohjaajan kanssa.

Lastenhoidon tuki

Kun vanhempainrahan maksaminen päättyy ja jos lasta ei hoideta kunnallisessa päivähoitossa, vanhemmat voivat hakea Kelalta joko kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea. Alle 3-vuotiaan lapsen hoidosta Kela maksaa kotihoidon tukea. Sitä voi saada, kun lasta hoitaa jompikumpi vanhemmista tai joku muu hoitaja. Alle kouluikäisen lapsen hoidosta Kela voi maksaa vaihto-ehtoisesti yksityisen hoidon tukea, tällöin lapsen tulee olla yksityisessä hoidossa. Jos alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmat tekevät enintään 30-tuntista työviikkoa, he voivat saada Kelalta myös joustavaa hoitorahaa tai pienten koululaisten kyseessä ollessa osittaista hoitorahaa. Kansaneläkelaitos toteuttaa tukien maksatuksen, tuet maksetaan kunnan varoista.

Vuonna 2025 aikana kotihoidontuen saajien määrän ka. oli 8,33 (5-12 lasta) ja tukea makset-tiin vuonna 2025 ka. 2681,06 € (ed. vuosi 3852 €).

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Seudullinen yhteistyö Joensuun seudun varhaiskasvatuksen kanssa	Jatketaan seudullinen yhteistyötä varhaiskasvatusjohtajien kesken toistaiseksi mm. koulutusten ja yhteisten hankkeiden myötä.	toteutunut
	varhaiskasvatuksen erityisopettajien yhteiset kokoontumiset	toteutunut
Yhteistyö kunnan eri hallinnonalojen kesken	Lukutaito-strategiahanke yhdessä kirjaston kanssa	ei toteutunut

Kansainvälisyys	Aamu- ja iltapäivätoiminnan monialainen yhteistyöryhmä sekä OHR-toiminnan vahvistaminen	toteutunut OHR osalta
Digitaalisuuden lisääminen	Työvoimana ja asiakaskuntana elinvoimaa lisääväksi tekijäksi	toteutunut
Varhaiskasvatuspalvelut vetovoimana	Teknologian hyödyntäminen Innovaatiotoimintaa sekä sosiaalisia tavoitteita tukevia hankintoja.	
HYVINVOINTI		
Hyvinvoiva, osallistuva ja aktiivinen lapsi	Osallistetaan lasta toimintaan Ehkäistään kiusaamista varhaiskasvatuksessa Fyysisen aktiivisuuden suositukset (liikuntaa vähintään kaksi tuntia varhaiskasvatuspäivän aikana) Läsnäoleva ja sensitiivinen aikuinen Arjen pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen Tuki muotojen määrittely kuntatasolla ja tuen prosessin kehittäminen	toteutunut toteutunut osittain toteutunut toteutunut toteutunut toteutunut
PALVELUT		
Laadukkaat, monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatukselle toimivat tilat Otto Kotilaisen koulun tiloihin oppimisympäristöprojektit kaikkiin päiväkoteihin Päiväkodit painottavat luonto- ja ympäristökasvatusta (Luonto Päiväkodit) Päivitetään esiopetussuunnitelma Keski-Savon esiopetussuunnitelmasta Joensuun seudun esiopetussuunnitelmaan Päivitetään Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma	toteutunut toteutunut toteutunut ei toteutunut ei toteutunut toteutunut

	Uusi Digitaalinen toiminnanohjausjärjestelmä syksyllä 25 Asiakastyytyväisyyskyselyt	Asiakastyytyväisyys eri toimintamuodoissa v.25 Varhaiskasvatus ka 4,0 Esiopetus ka 4,2 Koulun aamu-iltapäivä toiminta ka 3,3
Tyytyväinen, osaava ja motivoitunut henkilöstö	Kehitetään omaa työtä ja osaamista (Täydennyskoulutus 1-3 pv/työntekijä) Kehityskeskustelut Säännölliset palaverit Ohjeistusten päivittäminen, laatiminen ja yhteiset pelisäännöt (Teams-alusta)	toteutunut toteutunut toteutunut toteutunut

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritelmäärät	TP2024	MUUTETTU TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
Lapsia kokopäivähoidossa 31.12	36	29	29	0
Lapsia osapäivähoidossa 31.12	10	11	19	8
Esioppilaita 20.9	8	12	11	-1
Lapsia iltapäiväkerhossa 20.9	17	15	14	-1
Lastenhoidontuen saajia 31.12	9	8	10	2
€/päivähoitolapsi (kpl+opl)	19344,16	21188,73	24174,84	2986,11
€/esioppilas	22344,14	15382,57	18044,47	2661,90
€/iltapäiväkerholapsi	2863,68	3847,92	2383,27	-1464,65
€/hoidon tuen saaja	4620,69	4875	4019,72	-855,28

HENKILÖSTÖ 1-7/2025		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Varhaiskasvatusjohtaja (1)	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (1)	
Varhaiskasvatuksen opettaja (1)	Varhaiskasvatuksen opettaja (2)	Varhaiskasvatuksen opettaja (0)
	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (6,3)	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (1)
	Perhepäivähoitaja (yksikössä) (2)	Perhepäivähoitaja (yksikössä) (2)
	Perhepäivähoitaja (0)	Perhepäivähoitaja (0)
	Varahenkilö päivähoitossa (1)	
	Toimistosihtööri (1)	

HENKILÖSTÖ 8-12/2025		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Varhaiskasvatusjohtaja (1)	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (1)	
Varhaiskasvatuksen opettaja (1)	Varhaiskasvatuksen opettaja (2)	Varhaiskasvatuksen opettaja (0)
	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (5,3)	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (1)
	Perhepäivähoitaja (yksikössä) (2)	Perhepäivähoitaja (yksikössä) (3)
	Perhepäivähoitaja (0)	Perhepäivähoitaja (0)
	Varahenkilö päivähoitossa (1)	
	Varhaiskasvatuksen Sosionomi (1)	
	Toimistos sihteeri (1)	

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-437,45	-456,24	-452,65	-3,59
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TALOUDEN JA TOIMINNAN MUUTOKSET

Toiminta

Varhaiskasvatusyksiköiden määrää ja sijaintia, toimintamuotoja ja henkilöstön käytettävyyttä tarkastellaan jatkuvasti. Lasten vähenemisen myötä osa Otto Kotilaisen koulun nykyisistä tiloista on varhaiskasvatuksen käytössä, jolloin voimme mahdollisesti luopua kokonaan vuokratiloista ja keskittää varhaiskasvatus toimintaa, jolloin esim. äärivuorojen työvuorosuunnittelu ja toteutus sekä henkilöstön yhteiskäyttö on joustavampaa ja helpompaa.

Talous

Määrärahamuutosta haettiin 20 000 Palveluiden ostoihin päiväkotihoidon kasvaneisiin ruokakuluihin ja Palloista poistettiin -42 000.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLE 2026-27

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena vuosina 2026–2027 on laadukkaiden, yhdenvertaisten ja lapsilähtöisten palveluiden turvaaminen kaikille lapsille. Tämä edellyttää pedagogisen toiminnan systemaattista ja varhaisen tuen mallien jatkuvaa kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Erityistä huomiota kiinnitetään inklusiivisten toimintatapojen vahvistamiseen ja toiminta(leikki)ympäristöjen jatkuvaan kehittämiseen, jotta jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet voidaan huomioida entistä paremmin osana arjen toimintaa. Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys muodostavat keskeisen kehittämiskohteen. Varhaiskasvatuksen opettajien ja muun henkilöstön rekrytointiin sekä työhyvinvointiin panostaminen on välttämätöntä palveluiden laadun turvaamiseksi. Vuoteen 2030 mennessä voimaan tuleva varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen tulee valmistautua ja huomioida tämä jo tulevina vuosina rekrytoinneissa ja henkilöstörakenteessa. Muutos edellyttää suunnitelmallista henkilöstörakenteen kehittämistä ja uudistamista, koulutuspolkujen tukemista sekä rekrytointistrategian ennakoivaa kehittämistä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että henkilöstön osamäärä tarkastellaan pitkäjänteisesti ja nykyiselle henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia pätevytyä

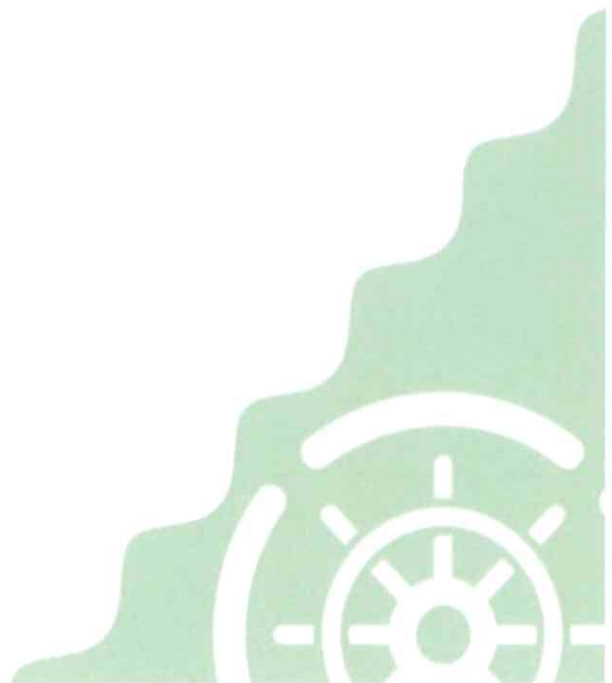
uusiin kelpoisuusvaatimuksiin. Koulutuksen, mentoroinnin ja työyhteisön kehittämisen avulla pyritään vahvistamaan henkilöstön sitoutumista ja ammatillista osaamista.

Digitalisaation hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa jatkuu hallitusti edelleen. Digitaalisten ratkaisujen tarkoituksenmukaisuus ja käytettävyys erityisesti hallinnollisten prosessien sujumisessa ja huoltajayhteistyössä ovat käytettävien järjestelmien toimintaedellytyksiä.

Yhteistyö huoltajien, esiopetuksen, perusopetuksen sekä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa on keskeinen osa varhaiskasvatuksen kokonaisuutta. Monialaisen yhteistyön avulla vahvistetaan lasten hyvinvointia ja sujuvia siirtymiä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen.

Taloudellisesti varhaiskasvatuksen järjestämisessä korostuu kustannustehokkuus ilman, että toiminnan laadusta tingitään. Palveluiden järjestämistapoja tarkastellaan säännöllisesti vähintään vuosittain, ja tarvittaessa hyödynnetään joustavia ratkaisuja, kuten ryhmäjärjestelyjä ja toimintamallien uudistamista sekä pyritään kehittämään alueellisesti tarkoituksenmukaisia palvelumalleja.

Heinäveden varhaiskasvatuksen kehitysnäkymät vuosille 2026–2027 perustuvat laadun turvaamiseen, henkilöstön osaamisen vahvistamiseen sekä palveluiden sopeuttamiseen muuttuvaan toimintaympäristöön. Strateginen ja ennakoiva kehittäminen mahdollistaa varhaiskasvatuksen säilymisen keskeisenä osana kunnan elinvoimaa ja perheiden arkea.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00004010 VARHAISKASVATUS (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	81				289,28	289,28
3200 Maksutuotot	26.720	31.836		31.836	27.260,96	-4.575,04
3300 Tuet ja avustukset	5.886				41.342,56	41.342,56
3499 Muut toimintatuotot	210					
3000 TOIMINTATUOTOT	32.897	31.836		31.836	68.892,80	37.056,80
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-852.478	-940.064	42.000	-898.064	-883.248,67	14.815,33
4300 Palvelujen ostot	-293.797	-257.700	-20.000	-277.700	-321.847,66	-44.147,66
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-15.356	-24.400		-24.400	-27.203,30	-2.803,30
4700 Avustukset	-41.586	-39.000		-39.000	-32.189,43	6.810,57
4800 Muut toimintakulut	-111.850	-117.147		-117.147	-109.845,30	7.301,70
4000 TOIMINTAKULUT	-1.315.066	-1.378.311	22.000	-1.356.311	-1.374.334,36	-18.023,36
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.282.169	-1.346.475	22.000	-1.324.475	-1.305.441,56	19.033,44
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6100 Muut rahoitustuotot					-2,06	-2,06
6300 Muut rahoituskulut					-76,99	-76,99
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					-79,05	-79,05
6999 VUOSIKATE	-1.282.169	-1.346.475	22.000	-1.324.475	-1.305.520,61	18.954,39
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.282.169	-1.346.475	22.000	-1.324.475	-1.305.520,61	18.954,39
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.282.169	-1.346.475	22.000	-1.324.475	-1.305.520,61	18.954,39

PERUSOPETUS (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 4100-4260 Otto Kotilaisen koulu, Karvion koulu, Yläkoulu, Kerhotoiminnan kehittäminen 14, Tasa-arvon kehittäminen 5

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on antaa mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus. Perusopetus antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada valmiudet jatko-opintoihin. Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvointia tarkastetaan kolmen vuoden välein. Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan perusopetuksessa. Opetuksen vuosisuunnittelussa kestävyys otetaan tavoitteeksi ja viedään jokaista oppilasta koskevaksi. Oppilaiden kestävä kulutuksen taitojen vahvistaminen kaikilla kouluasteilla on keskeinen osa lukuvuoden 2024–2025 opetussuunnitelmaa

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Otto Kotilaisen koulun keskeinen tehtävä ja muutokset

Otto Kotilaisen koulussa tehdään kasvatus- ja opetustyötä rakentavassa yhteistyössä huoltajien ja eri toimijoiden kanssa käyttäen monipuolisia ja innostavia opetusmenetelmiä ja välineitä. Pyrkimyksenä on oppilaan kasvun, oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen niin, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Koulun antama opetus ja toiminta (esim. koulun ulkopuolella annettava opetus, monialaiset kokonaisuudet ja oppilaskerhot) vahvistavat oppilaan myönteistä identiteettiä ihmisenä ja oppijana, sekä lisäävät arvostusta omaa elinympäristöä ja kestävä kehitystä kohtaan. Otto Kotilaisen koulussa pyritään hyvinvoivaan, liikkuvaan, positiiviseen ja kannustavaan koulu yhteisöön. Painopistealueina ovat kansainvälisyys ja kouluun kiinnittyminen.

Poissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttumisen mallin mukainen toiminta ovat vähentäneet oppilaiden poissaoloja. Tunne- ja vuorovaikutustuntien avulla on saatu oppilasryhmien toimivuutta paremmaksi. Oppimista on tuettu mm. monipuolisella kerhotoiminnalla, sekä fyysisen aktiivisuuden lisäämisellä oppitunneille. Monialaisten kokonaisuuksien aiheena oli kansainvälisyys, ja niissä korostui oppilaiden osallisuus.

Karvion koulun keskeinen tehtävä ja muutokset

Karvion koulu antaa oppilaille monipuolista yleissivistävää opetusta. Koulumme pyrkii tukemaan oppilaiden sosiaalisten taitojen, terveen itsetunnon, kestävä kehityksen ja terveellisten elämäntapojen kehittymistä. Avaintavoitteitamme ovat oppilaiden kasvattaminen ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan, oppimisestaan ja koko koulu yhteisön hyvinvoinnista. Yhteisöllisyyttä tuetaan sekä koulussa, että koulun ulkopuolella annettavalla opetuksella. Lukuvuonna 2024–2025 painopistealueena on oppilaiden liikunta ja terveyskasvatus. Tunne – ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan myös säännöllisesti.

Pienessä yksikössä yhteisöllisyys ja vastuun ottaminen omasta opiskelusta korostuu. Liikunta- ja terveyskasvatusta on jaettu teemoittain jokaiselle opiskelukuukaudelle. Syksyllä 2025 painopistealueena on ollut kestävä kehitys. Koulun 5.-6. luokkalaiset opiskelevat yhden päivän viikosta Otto Kotilaisen koulussa. Näin mahdollistuu valinnaisaineiden opiskelu ja tämä laajentaa osaltaan oppilaiden sosiaalisia suhteita.

Yläkoulun koulun keskeinen tehtävä ja muutokset

Yläkoulu tarjoaa laadukasta perusopetusta vuosiluokille 7 – 9 ottamalla huomioon yksilöiden, ympäristön ja yhteiskunnan kehitysvaatimukset. Yläkoulu antaa oppilaille mahdollisimman hyvät jatko-opintovalmiudet. Yläkoulun kustannuspaikan alla on maahanmuuttajien valmistava opetus sekä aikuisten perusopetus.

Keväällä 25 kaikki yhdeksäsluokkalaiset saivat päättötodistuksen. Maahanmuuttajien valmistavassa opetuksessa oli kevätlukukaudella 2 opiskelijaa, jotka jatkoivat syyslukukaudella yleisopetuksen ryhmissä. Aikuisten perusopetuksessa oli lukuvuoden alussa 13 opiskelijaa ja kevätlukukauden päättyessä 12. Perusopetuksen päättäneistä kaksi oppilasta jäi yhteishaussa ilman jatko-opintopaikkaa. Heille osoitetaan oppivelvollisuuden periaattein jatko-opintopaikka. Syyslukukaudella 2025 valmistavassa opetuksessa aloitti 5 oppilasta ja perusopetuksesta siirtyi myöhemmin takaisin valmistavan ryhmään 1 oppilas. Aikuisten perusopetuksessa syyslukukaudella 2025 opiskeli 9 opiskelijaa. Syyslukukaudella 2025 7.luokka jaettiin kahteen ryhmään kielissä ja luonnontieteissä sekä kotitaloudessa ja käsitöissä, mutta muutoin ryhmä opiskelee yhtenä oppilasryhmänä.

Kerhotoiminnan kehittäminen 14

Opetushallitus on myöntänyt Heinäveden kunnalle koulun kerhotoiminnan tukemiseen avustusta päätöksellä 17.5.2024, OPH 31/170/2024. Myönnetty avustus on suuruudeltaan 6000 euroa ja avustuksen viimeinen käyttöpäivä 31.12.2025. Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista on 70%. *Oppilaskerhoja on pidetty Otto Kotilaisen koulussa. Kerhotarjonta on ollut monipuolista.*

Kerhotoiminnan kehittäminen 15

Opetushallitus on myöntänyt Heinäveden kunnalle koulun kerhotoiminnan tukemiseen avustusta päätöksellä 20.5.2025, OPH 24/370/2025. Myönnetty avustus on suuruudeltaan 4.900 euroa ja avustuksen viimeinen käyttöpäivä 31.12.2026. Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista on 70%. *Oppilaskerhoja on pidetty Otto Kotilaisen koulussa. Kerhotarjonta on ollut monipuolista.*

Tasa-arvon kehittäminen 5

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Heinäveden kunnalle päätöksellä 17.4.2024 OKM/66/520/2024 valtionavustusta perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2024-2027. Hankeaika 17.4.2024-31.12.2027. Myönnetty avustus on kokonaisuudessaan 87000 euroa. Se maksetaan kolmessa samansuuruisessa erässä (29000 euroa) vuosina 2024, 2025 ja 2026. Myönnetyn avustuksen enimmäisosuus avustettavan hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista on 80%.

Tasa-arvon kehittämishankkeen valtionavustusta on käytetty resurssiopettajan palkkaamiseen, jolla on saatu yksilöllisempää opetusta oppilaille, joilla on yleisopetuksen ryhmissä tuen tarvetta.

Liikkuva koulu ja Move!

Aluehallintoviraston on myöntänyt 10.4.2025 ISAVI/3515/2025 Liikkuva koulu ja Move! -kehittämisyavustusta Heinäveden kunnalle 8.000 euroa. Avustusprosentti 60%. Avustuksen käyttöaika 1.8.2025-31.7.2026.

Aluehallintoviraston myöntämä avustusta on käytetty liikkuvan elämäntavan vahvistamiseen sekä koulupäivien fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen.

STRATEGISET TAVOITTEET:

ELINVOIMA		
Vetovoimaiset opetuspalvelut	Fyysisten oppimisympäristöjen osalta tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö	Toteutuu / ei
HYVINVOINTI		
Elintapojen myönteinen kehitys	Vahvistetaan kasvatuskumppanuutta huoltajien ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa.	Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi 8-9 lk oppilaista % tavoite alle 20% (Kouluterveyskysely) <i>28% (ed.25%)</i>
	Hyvinvointia edistetään myös muilla tavoin, kuten liikunnalla, ryhmäytymisillä, teemapäivillä ja kouluruokailulla.	Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % tavoite alle 30% <i>41% (ed. 53%)</i> (Kouluterveyskysely)
	Päihteetön ja hyvinvoiva oppilas	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä % 4 ja 5 lk oppilaista tavoite yli 85% <i>76% (ed.91%)</i> (Kouluterveyskysely)
		Käyttää päivittäin jotain tupakkaa, sähkösavuketta, nuuskaa tai nikotiinipusseja 8 ja 9 lk oppilaista % <i>12% (ed -)</i>
		Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita % Tavoite alle 15% - <i>(ed. 50%)</i> (Kouluterveyskysely)
PALVELUT		
Perusopetuksen tarjoaminen laadukkaana lähipalveluna	Oikein kohdennetulla oppimisen tuella mahdollistetaan tasa-arvoiset lähtökohdat opiskeluun.	Oppilaat kokevat, että on helppo päästä koulukuraattorin tai psykologin vastaanotolle % Tavoite yli 65% (kouluterveyskysely) <i>ei tulosta</i>
Tyytyväinen ja osaava henkilöstö	Hyvä esimiestyö ja alaistaitojen kehittäminen	Työyhteisömme aikuisten ilmapiiri on rakentava Tavoite yli 3 (Asteikko 1-4) Seutukysely) <i>3,6</i>

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritemäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA

Oppilasmäärä 20.9.	216	202	192	-10
Otto Kotilaisen koulu	97	97	86	-11
Karvion koulu	19	19	16	-3
Yläkoulu	100	86	90	4
Kuljetusoppilaat	97	98	80	-18
Kuljetuskustannukset € / oppilas	5581	5204	7652	2448

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Luokanopettaja (8,93)	Toimistosihteeri (0,7)	Koulutyöntekijähenkilö (1)
Rehtori (0,88)	Lähihoitaja (0,65)	Tuntiopettaja (1)
Lehtori (2,75)	Koulunkäynninohjaaja (7,09)	
Erityisloukanopettaja (1)		
Erityisopettaja (2,93)		
Tuntiopettaja (10,39)		
Sivutoiminen tuntiopettaja (0,07)		

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-1194,42	-1208,17	-1201,23	-6,94
Bruttomenot € / as.	-1233,43	-1236,85	-1257,01	20,16
Bruttomenot € / oppilas	-16736,95	-17775,06	-18881,32	1106,26
Asukkaat	2931	2903	2884	-19
Oppilaat	216	202	192	-10

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALouden MUUTOKSET

Toiminta

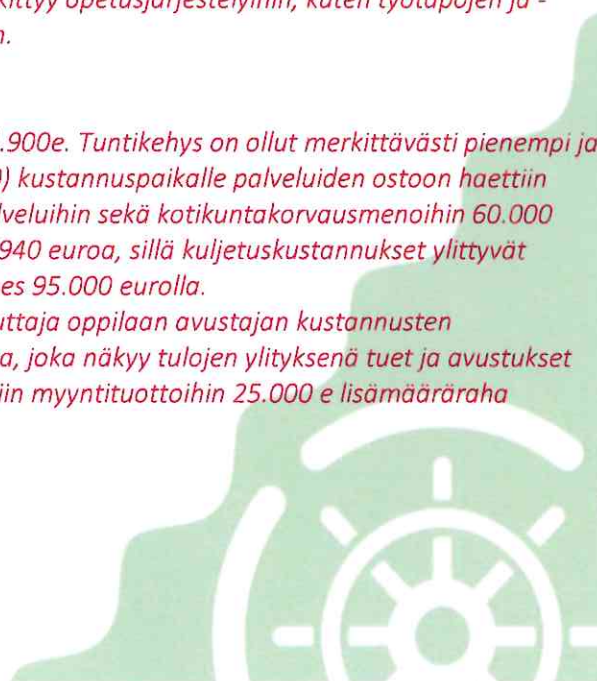
Perusopetuksen oppimisen tuen uudistus, joka astui pääosin voimaan 1.8.2025, siirtää tuen painopistettä varhaisempaan ja yhteisöllisempään tukeen, joka annetaan omassa ryhmässä. Uudistus korvaa aiemman kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu, erityinen) ja keskittyy opetusjärjestelyihin, kuten työtapojen ja -ympäristöjen muokkaamiseen sekä ryhmäkohtaisiin tukiin.

Talous

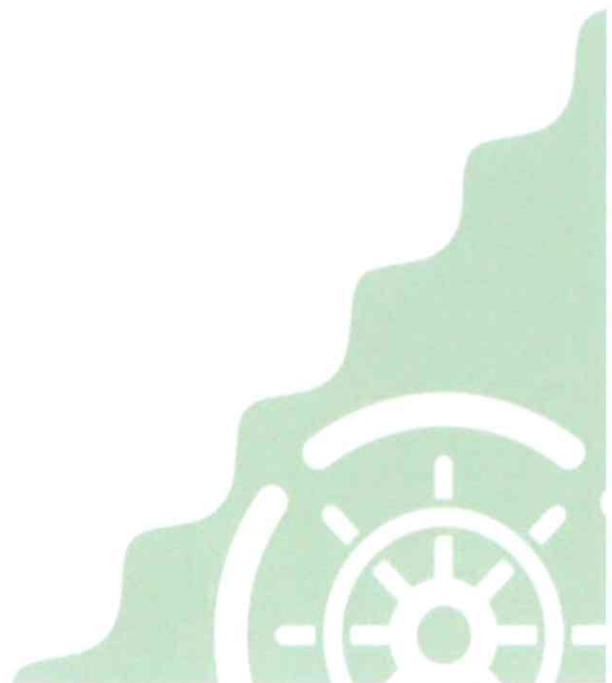
Henkilöstökulut toteutuivat merkittävästi pienempänä 94.900e. Tuntikehys on ollut merkittävästi pienempi ja erityisesti yläkoululla ryhmiä vähemmän. Yläkoulun (4130) kustannuspaikalle palveluiden ostoon haettiin lisämääräraha sairaalaopetuksen, oppimisen tuen tukipalveluihin sekä kotikuntakorvausmenoihin 60.000 euroa. Ylitystä tuli kuitenkin merkittävästi enemmän 142 940 euroa, sillä kuljetuskustannukset ylittivät arvioidusta 50.000 eurolla ja asiakaspalveluiden ostot lähes 95.000 eurolla.

Perusopetuksen tulot ylittivät 77600 euroa. Maahanmuuttaja oppilaan avustajan kustannusten korvaamiseen tuli takautuvasti vuosilta 2023-25 korvausta, joka näkyy tulojen ylityksenä tuet ja avustukset menokohdalla 71.000. Yläkoulun kustannuspaikalle haettiin myyntituloihin 25.000 e lisämääräraha kotikuntakorvaustuloihin.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLE 2026-27

Oppilasmäärien pieneneminen vaikuttaa kouluverkkoon ja yhtenäiskouluun siirtyminen on päätetty 1.8.2027 alkaen. Karvion koulun oppilasmäärä pienenemisen myötä 1-2 alkuopetus on siirretty Otto Kotilaiseen lukuvuonna 2026-27

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00004105 PERUSOPETUS (03) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMIA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	48.305	21.672	25.000	46.672	52.766,28	6.094,28
3300 Tuet ja avustukset	62.763	27.500	6.500	34.000	105.353,43	71.353,43
3499 Muut toimintatuotot	3.279	2.600		2.600	2.759,09	159,09
3000 TOIMINTATUOTOT	114.347	51.772	31.500	83.272	160.878,80	77.606,80
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-2.362.774	-2.316.820	-13.000	-2.329.820	-2.234.886,14	94.933,86
4300 Palvelujen ostot	-1.140.078	-1.068.942	-60.000	-1.128.942	-1.271.882,49	-142.940,49
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-59.469	-76.000		-76.000	-57.419,73	18.580,27
4800 Muut toimintakulut	-1.038.424	-983.041		-983.041	-877.276,20	105.764,80
4000 TOIMINTAKULUT	-4.600.745	-4.444.803	-73.000	-4.517.803	-4.441.464,56	76.338,44
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4.486.398	-4.393.031	-41.500	-4.434.531	-4.280.585,76	153.945,24
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6300 Muut rahoituskulut					-1,04	-1,04
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					-1,04	-1,04
6999 VUOSIKATE	-4.486.398	-4.393.031	-41.500	-4.434.531	-4.280.586,80	153.944,20
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot		-122.750		-122.750	-112.764,23	9.985,77
7000 Poistot ja arvonalentumiset		-122.750		-122.750	-112.764,23	9.985,77
8499 TILIKAUDEN TULOS	-4.486.398	-4.515.781	-41.500	-4.557.281	-4.393.351,03	163.929,97
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.486.398	-4.515.781	-41.500	-4.557.281	-4.393.351,03	163.929,97

TOISEN ASTEEN OPETUS (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 4300 Lukio

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Toisen asteen opetus tarjoaa laadukasta lukiokoulutusta monipuolisia opiskelumenetelmiä käyttäen ja muuttuvan ympäristön vaatimukset huomioiden. Opiskelijoiden kasvua yhteistyökykyisiksi, oma-aloitteisiksi ja suvaitseviksi ihmisiksi tuetaan ja kehitetään jatko-opinnoissa tarpeellisia tietoja ja taitoja.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)**Lukio-opetuksen keskeinen tehtävä ja muutokset**

Heinäveden lukio tarjoaa paikkakunnan ainoana toisen asteen oppilaitoksena laadukasta ja mahdollisimman monipuolista opetusta huomioiden muuttuvan yhteiskunnan ja jatko-opintojen vaatimukset.

Keväällä 25 lukiosta kirjoitti ylioppilaisiksi kaikki 3 abiturienttia. Heinäveden lukiossa on syyslukukauden alussa 19 opiskelijaa, joista 10 uusia lukiolaisia. Lukion 3. vuoden opiskelijaryhmää ei ole opiskelijaksioton jäätyä väliin lukuvuonna 23-24. Lukiossa aloitti 2 kansainvälistä opiskelijaa, joista toinen Finest Future – järjestön kautta. Yksi 3. vuoden opiskelija siirtyi syyslukukaudeksi Heinäveden lukion opiskelijaksi.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Vetovoimaiset opetuspalvelut	Lukion aloittaneiden määrä	yli 10 = 10
HYVINVOINTI		
Elintapojen myönteinen kehitys	Hyvinvointia edistetään myös muilla tavoin, kuten liikunnalla, ryhmäytymisillä ja kouluruokailulla	Toteutuu / ei
PALVELUT		
Tyytyväinen ja osaava henkilöstö	Hyvä esimiestyö ja alaistaitojen kehittäminen	Työyhteisömme aikuisten ilmapiiri on rakentava yli 3 (Asteikko 1-5, Seutukysely) 3,6

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Rehtori (0,10)*	toimistos sihteeri (0,3)**	
Lehtori (1,01)		
Tuntiopettaja (1,4)		
Luokanopettaja (0,07)		

* yläkoulun ja lukion yhteinen

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-107,10	-100,14	-111,60	16,36
Bruttomenot € / as.	-109,58	-101,73	-116,34	14,61
Bruttomenot € / oppilas	-22941,01	-24609,16	-17659,59	6949,57
Asukkaat	2931	2903	2884	-19
Oppilaat 20.9.	14	12	19	7

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

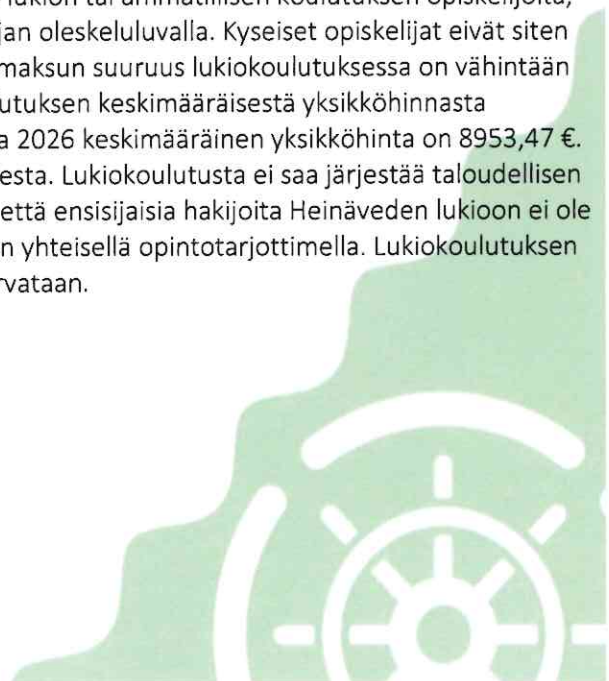
Väestörakenteen muutos edellyttää lukioilta entistä enemmän alueellista ja osin valtakunnallistakin yhteistyötä muiden lukioiden sekä myös muiden kouluasteiden kanssa. Yhteistyölukioiden - Outokumpu, Polvijärvi ja Juuka -opintotarjontaa laajentaa Heinäveden lukion omaa opintotarjontaa sekä tuo myös säästöjä opetuskuluihin sekä mahdollistaa opettajien yhteisen kouluttautumisen ja lisää myös opiskelijoiden yhteistoimintaa. Heinäveden lukio teki sopimuksen Finest Future -järjestön kanssa kansainvälisten opiskelijoiden välittämisestä. Lukiossa aloitti yksi Finest Future -opiskelija ja yksi yksityisesti hakeutunut kansainvälinen opiskelija. Lukion markkinoinnissa otetaan huomioon lähikunnat sekä oman yläkoulun oppilaiden yhteistyö lukiolaisten kanssa. Lukuvuonna 2025-2026 lukio tekee opintomatkan Nizzaan yhdessä yläkoululaisten kanssa osana lukiomarkkinointia.

Talous

Toisen asteen opetus ylitti toimintakatteena 31.000e. Tulot ylittyivät 9.000e. Henkilöstökulut ylittyivät 30.000e, palveluiden ostot 6.400e ja aineet ja tarvikkeet 4.500e ja avustukset alittuivat 3.000e. Toisen asteen maksuttomuuden vuoksi mm. oppikirjat, sähköiset materiaalit ja oppilaslaitteet ovat opetuksen järjestäjän kustannettavia, mikä materiaalien, tarvikkeiden ja palvelujen ostojen budjetoinnissa.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Lukion oppilasmäärän muutos vaikeuttaa lukion jatkoa. Ikäluokat ovat pieniä ja oppilaat hakeutuvat ammatillisiin opintoihin tai kaupunkilukioihin. Toisen asteen koulutuksen maksullisuus koskee vuoden 2026 elokuusta alkaen pääsääntönä kolmansista maista tulevia lukion tai ammatillisen koulutuksen opiskelijoita, jotka saapuvat maahan tai oleskelevat Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla. Kyseiset opiskelijat eivät siten enää ole valtionosuusrahoituksen perusteena. Lukuvuosimaksun suuruus lukiokoulutuksessa on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Lukiokoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta säädetään vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Vuonna 2026 keskimääräinen yksikköhinta on 8953,47 €. Koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta. Lukiokoulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Alustavasti yhteishaku osoittaa, että ensisijaisia hakijoita Heinäveden lukioon ei ole kovin monta. Yhteistyöstä seutulukioiden kanssa jatketaan yhteisellä opintotarjottimella. Lukiokoulutuksen laadukkuus ja opiskelijoiden opintojen monipuolisuus turvataan.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00004300 TOISEN ASTEEN OPETUS (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	758	1.000		1.000	283,75	-716,25
3300 Tuet ja avustukset	3.326	3.500		3.500	4.431,08	931,08
3499 Muut toimintatuotot	3.187	100		100	8.971,97	8.871,97
3000 TOIMINTATUOTOT	7.270	4.600		4.600	13.686,80	9.086,80
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-219.752	-229.772		-229.772	-260.446,35	-30.674,35
4300 Palvelujen ostot	-58.795	-56.038		-56.038	-62.471,51	-6.433,51
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-5.710	-3.000		-3.000	-7.674,24	-4.674,24
4700 Avustukset		-3.000		-3.000		3.000,00
4800 Muut toimintakulut	-36.918	-40.598		-40.598	-35.925,94	4.672,06
4000 TOIMINTAKULUT	-321.174	-332.408		-332.408	-366.518,04	-34.110,04
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-313.904	-327.808	0	-327.808	-352.831,24	-25.023,24
6999 VUOSIKATE	-313.904	-327.808	0	-327.808	-352.831,24	-25.023,24
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poisto					-20.393,53	-20.393,53
7000 Poistot ja arvonalentumiset					-20.393,53	-20.393,53
8499 TILIKAUDEN TULOS	-313.904	-327.808	0	-327.808	-373.224,77	-45.416,77
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-313.904	-327.808	0	-327.808	-373.224,77	-45.416,77

VAPAA-AIKAPALVELUT (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 4500-4810 Soisalo-opisto, Keski-Karjalan musiikkiopisto, Kulttuuripalvelut, Liikuntapalvelut, Liikuntapaikat, Kelkka- ja latureitit, Nuorisopalvelut, Nuorten työleirit, Etsivä nuorisotyö, Kirjastotoiminta

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Maarika Kasonen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Vapaa-aikapalveluiden osasto vastaa kunnan järjestämistä opisto-, kirjasto-, kulttuuri-, ja vapaa-aikapalveluista. Päämääränä on luoda ja tarjota kuntalaisille ja muille kunnan palveluja käyttäville hyvinvointia koko elinkaaren ajaksi. Palvelutarjonta sopeutetaan käytettävissä oleviin resursseihin, mutta se pyritään pitämään mahdollisimman monipuolisena ja asiakaslähtöisenä. Vapaa-aikapalveluissa hyödyntää aktiivisesti seudun, lähikuntien ja kolmannen sektorin kanssa muodostuneita yhteistyöverkostoja palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa. Tavoitteena on turvata palvelujen tasavertainen saatavuus myös reuna- ja haja-asutusalueilla.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Soisalo-opisto

Soisalo-opisto tuottaa hyvinvointipalveluja kuntalaisille järjestämällä vapaan sivistystyön (kansalaisopisto) ja taiteen perusopetuksen opetusta. Soisalo-opisto tarjoaa kaikenikäisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia koko kunnan alueella ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia koko elinkaaren ajan.

Heinäveden koulutoimiston toimistosihteerin eläköitymisen (1.6.) myötä neuvoteltu toimistotehtävien hoito kirjastolle tietopalvelusihteeereille Varkauden kaupungin ostopalveluna.

Keski-Karjalan musiikkiopisto

Keski-Karjalan musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän ja tanssin perusopetuksen mukaista opetusta. Opetuksella edistetään oppilaan taidesuhteen ja luovuuden kehittymistä ja elinikäistä sekä monipuolista taiteen harrastamista ja esittämistä.

Keski-Karjalan musiikkiopiston yhteistyösopimus päivitettiin kevään aikana ja hyväksyttiin Heinäveden osalta (Valtuusto 09.06.2025 § 48)

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä ja tuottaa mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen yhteistyössä asukkaiden, yhteisöjen ja eri kulttuuritoimijoiden kanssa sekä tukee kulttuuritoiminnan merkitystä kaikenikäisten arjen ja hyvinvoinnin kannalta. Kulttuuripalvelut edistävät paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Kulttuuripalvelut on mukana toteuttamassa yhteisöllistä toimintaa sekä kehittämässä kuntastrategian mukaista elinvoimaa ja vetovoimaista kuntakuvaa. Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyistä kulttuuriluotsitoiminnalla ja järjestämällä maksuttomia kulttuuritapahtumia kaikille ikäryhmille.

Kulttuuripalvelut organisoii maakuntajuhlan järjestelyt alkuvuonna 2025. Kulttuuripalvelut on pitänyt kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden yhteispalaverin, nuoriso-liikunta- ja kulttuuritoimen avustukset olivat haettavana helmi-maaliskuussa. Hakemuksia tuli 10 ja tukea myönnettiin yhdeksälle hakijalle (9) 6.300 euroa. (Sivistysjohtajan vh 24.4. § 7) Kesätyöntekijöiden haku museolle ja näyttelyyn. Kesänäyttelyn sopiminen seurakunnan kanssa. Taiteilijana Hanna

Maria Nieminen. Kansallisen veteraanipäivän sekä itsenäisyyspäivän juhlallisuudet seurakunnan ja reserviläisjärjestöjen kanssa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja muille asiakkaille mahdollisimman hyvät olosuhteet ja edellytykset liikunnan harrastamiselle, liikuntapalveluiden ja tapahtumien tuottaminen sekä liikuntaseurojen ja yhdistyksien tukeminen. Lähialueyhteistyön tekeminen alueen kuntien ja liikuntajärjestöjen kanssa. Urheiluseuratoiminnan toimintaedellytysten tukeminen. Säännölliset liikuntaseurojen ja järjestöjen yhteiskokoukset.

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin. Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä. Hanketyönä tai muuten yhteistyönä toteutettavien liikuntahankkeiden kartoitus(reitistötoteutukset, liikuntapaikkarakentaminen)

Luostarivaellusreitit maksatus- ja loppuraportti toimitettu Ely-keskukselle. Maksatus hyväksytty. Liikunta-avustukset olivat haettavissa huhtikuussa. Avustuksia haki 9 paikallista järjestöä tai yhteisöä. Haettu avustussumma 19150,98€, myönnetty avustussumma 9000€. Liikuntaseurojen kokous pidettiin syksyllä 2025. Voimaa Vanhuuteen ohjelman puitteissa tarjottiin vertaisohjaajakoulutusta ja jaettiin materiaalia tulevista koulutuksista ja webinaareista.

Liikuntapaikat

Tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja muille asiakkaille mahdollisimman hyvät fyysiset olosuhteet ja edellytykset liikunnan harrastamiselle. Liikuntapaikkojen ylläpito, huolto ja ajanmukaistaminen. Valamo-Lintula monikäyttöreitin markkinoinnin tehostaminen.

Latukarttojen päivitysprosessi talvikaudelle 2025-2026 aloitettu. Karttapohjat valmiit sähköisessä muodossa 7/2025. Monikäyttöreitin mainostaminen yhteistyössä Pohjoisen Saimaa-hankkeen kanssa. Kuntoportaot valmistuivat 11/2025. Käyttöaste ollut erittäin hyvä ja suullinen palaute ollut positiivista. Frisbeegolfuran päivitykset suunnittelussa kauden 2026 aikana. Valamo-Lintula reitin uudet kartastot tehty, ja viety visitheinaresi.fi sivustolle.

Kelkka- ja latureitit

Huoltaa kunnan hoidossa olevia kelkka- ja latureitistöjä. Latu- ja kelkkareittien hoito on ulkoistettu kaudelle 2024-2027. Liikuntapalveluiden omana työnä ylläpidetään Karvion valaistu latu, sekä jääladut. Hoidon tason seuranta. Tasamaan ladun toteutus Karvion valaistulle ladulle.

Talviolosuhteet äärimmäisen vaihtelevat. Jäälatu ylläpidossa n. kuukauden. Palaute ladun kunnosta heijastuu myös talven olosuhteista. Latureittejä niitetty kesän 2025 aikana. Jääladuista tehty sähköiset kartat kaudelle 2025-2026. Karvion tasamaan latu tehty syksyllä 2025. Latu oikaisee laskun rantaan, ja jyrkän nousun takaisin rinteen päälle. Tasamaan ladun pituus n. 1.3.km.

Nuorisopalvelut

Luoda nuorille mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-ajanviettoon, hyvinvointiin, osallisuuteen ja yhteistoimintaan. Tarjota nuorille vapaa-ajanaktiiviteetteja. Nuorisovaltuustotoiminnan kehittäminen. Mediakasvatusopastus yhteistyössä kirjaston kanssa. Nuorisotoimen viranhaltija toimii kunnan ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön yhdyshenkilönä, ja on osa alueellista verkostoa.

Järjestöyhteistyö tapahtumajärjestämisessä. Etsivänuorisotyöntekijä/nuorisotyöntekijä kartoittaa virikemahdollisuudet lisäämään vapaa-ajan palveluita nuorille.

Nuorisovaltuuston toiminta aktiivista. Hankintoja mm. sohvaryhmä nuorisotilojen viihtyvyyden lisäämiseksi. Oma salivuoro yläkoulun oppilaille nuorisovaltuuston aloitteesta. Ehyt ry:n päihde- peli mielenterveyskasvatuksen oppitunnit pidetty ala- ja yläkoulun oppilaille.

Nuorisotyön määräaikainen lisäresurssi mahdollisti yhden päivän lisäyksen nuorisotilojen aukiolo-oloaikoihin. Kävijämäärät tiloilla positiivisessa kasvussa. Mopopaja toiminta aloitettu yhteistyössä Heinäveden Motoristit ry:n kanssa. Toiminta jatkui syksyllä 2025. Pajaa pidettiin työpajan tiloissa. Yhteistyössä kirjastotoimen kanssa pidettiin mediakasvatuspäivä yläkoulun oppilaille. Kauden aikana toteutui kolme leiriä. Talvikalastusleiri Torvelassa, kesäkalastusleiri Säynömössä, ja soutukalastusleiri Kolovedellä. Osallistujamäärät leireillä 15-21 lasta ja nuorta. Nuoriso- ja liikuntatoimen kesäohjaajan tehtävää(2kk) ei täytetty kesälle 2025. Määräaikainen etsivänuorisotyöntekijä/nuorisotyöntekijä mahdollisti toimien hoitamisen ilman lisäresursseja.

Nuorten kesätyöleirit

Kunta varaa palkkarahat 20 nuoren palkkaamiseen kunnan kesätyöleirille kahden viikon työjaksolle (14-20 -vuotiaille nuorille). Nuoret työskentelevät kunnan omissa hallintokunnissa. Työleirijakson tarkoituksena on tarjota nuorille ensikosketus työelämään, ja antaa eväitä työelämävalmiuksien kehittämiseen.

Kesätyöleirit työllisti 18 nuorta kesäkaudella. Työpisteiden löytäminen kunnan sisällä edelleen haasteellista täyttämään kaikki kesätyöpaikat.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tavoittaa alle 29- vuotiaita työelämän tai koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria sekä tukea heitä saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä haluaa ja vahvistaa nuoren valmiuksia päästä elämässä eteenpäin. Etsivä nuorisotyö on läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoaa luottamuksellisen ja turvallisen aikuiskontaktin. Etsivä tuottaa tietoa kohdattujen nuorten elämäntilanteista, palvelutarpeista ja – kokemuksista sekä nuorille merkittävistä ilmiöistä ja vie työssä opittua tietoa eteenpäin palveluiden kehittämiseksi. Etsivä nuorisotyö on nuorelle aina vapaaehtoista. Uusi työntekijä aloittaa 1.1.2025 50% etsivänä nuorisotyöntekijänä.

Uuden työntekijän perehdytysjakso toteutui hyvin. Verkostoituminen eri yhteistyökumppaneiden kanssa käynnistetty, ja asiakkuuksien määrä kasvussa. Tunnettuuden lisääminen käynnistetty mm. kouluvierailuilla ja somekampanjoilla. Oppisopimuskoulutus mielenferveys- ja päihdetyön ammattitutkintoon aloitetaan syksyllä 2025. Asiakasmäärät selvässä nousussa. Yhteistyö Luotsin ja työllisyyspalveluiden kanssa korostunut syksyn 2025 aikana.

Kirjastotoiminta

Heinäveden kirjasto tuottaa kirjastoverkon osana alueen asukkaiden tarpeisiin vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua sekä mediakasvatusta. Hankkii aineistoa ihmisen elämän eri tilanteisiin; koulutukseen, opiskeluun, ammattiin, virkistytymiseen, omatoimiseen itsensä kehittämiseen ja kirjallisuuden harrastamiseen. Asiakkaiden viihtyvyyttä parannetaan tilajärjestelyillä ja luoda näin uuden kirjastolain mukaista kaikille avointa tilaa ja lisäämällä etätyöteko mahdollisuuksia. Kirjasto on jatkaa yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa lukutaidon edistämistä. Tuetaan ihmisten liikkumista ja harrastamista myös muilla elämän aloilla hankkimalla kirjastolle välineistöä lainattavaksi. Yhteistyö Vaara-kirjastojen kanssa ja osallistuminen erilaisiin hankkeisiin mm. lukutaidon ja aktiivisen kansalaisuuden tukemiseksi sekä ilmastoystävällisemmän elämäntavan parantamiseksi. Kirjasto tarjoaa erilaisia e-palveluita mm. valtakunnallinen e-kirjasto, elokuvapalvelu Cineast sekä paikallisesti käytettävä e-press -palvelu. Jatketaan varhaiskasvatuksen, koulujen ja nuorisotyön kanssa yhteistyötä lukemisen ja mediakasvatuksen saralla sekä annetaan digitukea ja -neuvontaa valtakunnallisena Digituki-verkoston jäsenenä. Kirjasto tarjoaa tiloja erilaisille yhdistyksille ja yksityisille pienimuotoisiin koulutuksiin ja kokoontumisiin sekä yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Selvitetään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ikäihmisten auttamiseksi erilaisten digitaalisten palveluiden käyttöön ja

turvaan kotona asumisen tukemiseksi. Toimistopalvelujen myynti Soisalo-opistolle 20% tietopalvelusihteerin viikoittaisesta työajasta. Kunta ja aluevaalien ennakoöänestyksen järjestäminen.

Alkuvuosi mennyt suunnitelmien mukaisesti, alakoululle kerätty kokoelma luokkien käyttöön sekä eskareiden kanssa toteutettu mediakasvatusta. Soisalo-opiston kursseja kokoontunut kirjaston tiloissa säännöllisesti ja muutkin käyttäjäryhmät löytäneet kirjaston tilat pieniin kokoontumisiin. Lisäksi työllisyyspalvelun ihmiset käyttäneet kirjaston tiloja mm. asiakastapaamisten hoitamiseen. Henkilökunta perehdytetty Soisalo-opiston toimistotöihin. Kunta- ja aluevaalit toteutettiin onnistuneesti lisähenkilöstön turvin.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Positiivinen ja vetovoimainen kuntakuva	Laadukkaat tapahtumat ja näyttelyt, tapahtumien näkyminen sosiaalisessa mediassa	Toteutuu / ei
	Monipuoliset ja yhdenvertaiset palvelut kunnan alueella eri ikäryhmille ja elämäntilanteissa oleville, yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Toteutuu / ei
HYVINVOINTI		
Osallistuva ja hyvinvoiva kuntalainen	Vapaan sivistystyön välinen mediakasvatuksellinen yhteistyö	Toteutuu / ei
	Järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen	Yleisavustukset €, asukas 20.737,50 euroa/7,19€/as.
	Säännöllisesti koolle kutsutut liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokoukset	Toteutuu / ei
PALVELUT		
Palvelutuotantoa kehitetään asiakaslähtöisesti ja digitaalisuutta hyödyntäen.	Säännölliset palvelu- ja asiakastyytyväisyyskyselyt	Toteutuu / ei

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritelmäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
Lainauksien lukumäärä	40396	55000	37800	17200
Kirjastokäyntien lukumäärä	36500	40000	42924	2924
Digineuvonta kävijämäärä	416	500	304	196
Opetustunnit Soisalo-opisto/ vapaa sivistystyö	2663	2538	2539	1

Oppilasmäärä Keski-Karjalan musiikkiopisto	13	13	13	-
Liikuntatoimen toimintaan osallistuneet	1228	800	1333	533
Nuorisotoimintaan osallistujat (nuorisotilakäynnit, leirit, tapahtumat)	2810	2500	2990	490
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet	14	16	24	8
Kulttuuritoimen tilaisuuksiin osallistujat	3280	3000	3000	-

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Kirjastotoimenjohtaja (1)*	Toimistosihteeri (0,07)	liikunnan tuntiohjaaja (0,1)
Vapaa-aikaohjaaja (1)	Tietopalvelusihteeri (2)	museotyöntekijä (0,15)
	Etsivä nuorisotyöntekijä (0,5)	näyttelyvalvoja (0,15)
	Kunnossapitotyöntekijä (0,5)	tuntiohjaaja (0,26)
	Nuorisotyöntekijä (0,5)	kesäohjaaja (0,17)

* työsuojelupäällikkö (0,10)

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP24	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-217,54	-235,34	-219,93	-15,41
Asukkaat	2931	2903	2885	-18

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta:

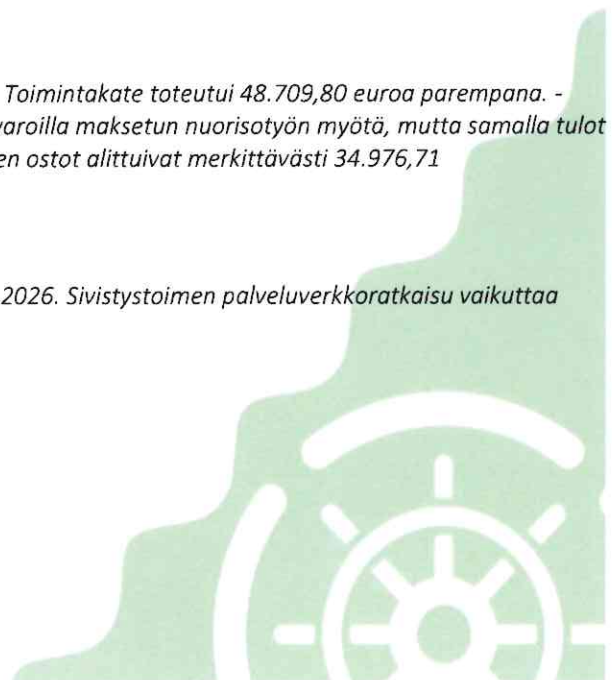
Koordinaattorin tehtävä on täyttämättä, vaikuttaa kulttuuritoiminnan kustannuspaikalla toiminnan katkoksena.

Talous:

Määrärahamuutos maakuntajuhlan kustannuspaikan tuloihin. Toimintakate toteutui 48.709,80 euroa parempana. - Henkilöstökulut ylittyvät 21.655,61 nuorisotoimen testamenttivaroilla maksetun nuorisotyön myötä, mutta samalla tulot ylittyivät 38974 jossa oli katetta testamenttivaroista. Palveluiden ostot alittuivat merkittävästi 34.976,71

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLE 2026-27

Koordinaattorin tehtävän rekrytointi on aloitettu maaliskuussa 2026. Sivistystoimen palveluverkkoratkaisu vaikuttaa osaston rakenteeseen tulevaisuudessa.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TÄ-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00004505 VAPAA-AIKAPALVELUT (03) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	32.262	28.700		28.700	40.082,82	11.382,82
3200 Maksutuotot	851	2.000		2.000	1.586,77	-413,23
3300 Tuet ja avustukset	17.494	13.000		13.000	36.912,75	23.912,75
3499 Muut toimintatuotot	3.094	2.300	13.000	15.300	19.392,43	4.092,43
3000 TOIMINTATUOTOT	53.701	46.000	13.000	59.000	97.974,77	38.974,77
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-275.262	-285.495		-285.495	-307.150,61	-21.655,61
4300 Palvelujen ostot	-332.770	-357.610		-357.610	-322.633,29	34.976,71
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-65.741	-73.000		-73.000	-73.308,96	-308,96
4700 Avustukset	-19.100	-19.500		-19.500	-20.737,50	-1.237,50
4800 Muut toimintakulut	-305.840	-262.956		-262.956	-247.233,70	15.722,30
4000 TOIMINTAKULUT	-998.713	-998.561		-998.561	-971.064,06	27.496,94
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-945.011	-952.561	13.000	-939.561	-873.089,29	66.471,71
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6300 Muut rahoituskulut	-53					
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-53					
6999 VUOSIKATE	-945.064	-952.561	13.000	-939.561	-873.089,29	66.471,71
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poisto	-43.585	-48.440		-48.440	-39.774,00	8.666,00
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-43.585	-48.440		-48.440	-39.774,00	8.666,00
8499 TILIKAUDEN TULOS	-988.649	-1.001.001	13.000	-988.001	-912.863,29	75.137,71
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-988.649	-1.001.001	13.000	-988.001	-912.863,29	75.137,71

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00004001 SIVISTYSTOIMI (02) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	81.405	51.372	25.000	76.372	93.422,13	17.050,13
3200 Maksutuotot	27.571	33.836		33.836	28.847,73	-4.988,27
3300 Tuet ja avustukset	89.469	44.000	6.500	50.500	188.039,82	137.539,82
3499 Muut toimintatuotot	9.770	5.000	13.000	18.000	31.123,49	13.123,49
3000 TOIMINTATUOTOT	208.215	134.208	44.500	178.708	341.433,17	162.725,17
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-3.710.265	-3.772.151	29.000	-3.743.151	-3.685.731,77	57.419,23
4300 Palvelujen ostot	-1.825.440	-1.740.290	-80.000	-1.820.290	-1.978.834,95	-158.544,95
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-146.275	-176.400		-176.400	-165.606,23	10.793,77
4700 Avustukset	-60.686	-61.500		-61.500	-52.926,93	8.573,07
4800 Muut toimintakulut	-1.493.032	-1.403.742		-1.403.742	-1.270.281,14	133.460,86
4000 TOIMINTAKULUT	-7.235.698	-7.154.083	-51.000	-7.205.083	-7.153.381,02	51.701,98
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.027.483	-7.019.875	-6.500	-7.026.375	-6.811.947,85	214.427,15
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6100 Muut rahoitustuotot					-2,06	-2,06
6300 Muut rahoituskulut	-53				-78,03	-78,03
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-53				-80,09	-80,09
6999 VUOSIKATE	-7.027.535	-7.019.875	-6.500	-7.026.375	-6.812.027,94	214.347,06
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-43.585	-171.190		-171.190	-172.931,76	-1.741,76
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-43.585	-171.190		-171.190	-172.931,76	-1.741,76
8499 TILIKAUDEN TULOS	-7.071.121	-7.191.065	-6.500	-7.197.565	-6.984.959,70	212.605,30
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7.071.121	-7.191.065	-6.500	-7.197.565	-6.984.959,70	212.605,30

RAKENNUSTARKASTUS (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 5020 Rakennustarkastus

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus, tekninen johtaja Mikko Luostarinen ja rakennustarkastaja Niko Kolari

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Rakennusvalvonnan toiminta-ajatus on varmistaa rakentamisen turvallisuus, terveellisyys, kestävyys ja ympäristön huomioiminen niin, että rakentaminen tukee kestävästä kehitystä, kuntalaisten hyvinvointia ja on voimassa olevan lainsäädännön ja kaavoituksen mukaista. Rakennusvalvonta toteuttaa toimintaansa ohjauksen ja neuvonnan kautta, valvoo kaavojen noudattamista ja päättää rakentamisen lupa-asioista kunnassa. Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa ja se huolehtii, että toimivallassaan olevia määräyksiä ja säädöksiä noudatetaan.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Rakennustarkastuksen keskeisenä tehtävänä on rakentamisen lupien käsittely, rakentamisen valvonta, rakennussuunnitelmien tarkastus, yleinen rakentamisen ja maankäytön ohjaus ja neuvonta sekä haja-asutusalueen osoitejärjestelmän ylläpito. Rakennustarkastuksen tehtävänä on myös osaltaan varmistaa, että noudatetaan hyvää rakennustapaa, ja että rakennettu ympäristö on terveellinen, turvallinen ja kestävä. Rakennustarkastus käsittelee myös maisematyöluvut. Rakennustarkastus tekee ympäristökatselmuksia ja suorittaa jatkuvaa valvontaa yhdessä Keski-Savon ympäristötoimen kanssa.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
ELINVOIMA		
Lupien valmistelu ja käsittely tehdään mahdollisimman lyhyessä ajassa	Säännöllinen lupien käsittely, tehdään sovitut katselmukset kohtuullisessa ajassa.	Käsitellyt luvat yli 25 <i>Toteutui</i> <i>Lupamäärä 31 kpl</i> <i>Poikkeamislupia 2 kpl</i> <i>Purkamisilmoituksia 9 kpl</i>
HYVINVOINTI		
Rakennetun ympäristön viihtyisyys ja turvallisuus. Rakentamislain ja alueidenkäyttölain tavoitteiden noudattaminen	Jatkuva valvonta: ympäristökatselmukset ympäristötoimen kanssa.	Katselmukset yli 60 <i>Toteutui</i> <i>Lupiin liittyviä katselmuksia toteutettu suunnitellusti</i> <i>Ympäristökatselmuksia pidetty yhdessä</i>

		<i>ympäristötoimen kanssa tarpeen mukaan.</i>
PALVELUT		
Sähköisen lupa- ja neuvontapalvelun lisääminen	Tiedottaminen lupanhakijoille asioiden hoitamisesta Lupapisteen kautta. Pyritään ohjaamaan kaikki luvat Lupapisteen kautta.	Toteutuu / ei toteudu <i>Toteutunut suunnitellusti</i>

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritelmäärät	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama TP-TA
käsitellyt rakennusluvut ja toimenpideluvat; 1.1.25 alkaen rakentamisluvat	42	25	31	6
käsitellyt ilmoitukset	13	0	9	9
suoritetut katselmukset	65	60	60	0

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Rakennustarkastaja 35 % *)	Toimistosihteeri 80 % **)	

*) 35 % rakennustarkastus, 30 % kiinteistöt, 15 % Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot, 20 % Aluelämpö,

***) 20 % tekninen toimi

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	-19,23	-24,76	-23,36	1,40
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

Rakentamislain voimaantulo on lisännyt ohjauksen ja neuvonnan tarvetta. Rakentamislupien määrä ylittyi hieman arvioidusta. Uusi rakentamislaki on edellyttänyt uuden lainsäädännön haltuunottoa ja osallistumista ajankohtaisiin koulutuksiin. Järjestelmäpäivityksiin liittyen on myös osallistuttu ohjelmistotoimittajien järjestämiin tilaisuuksiin.

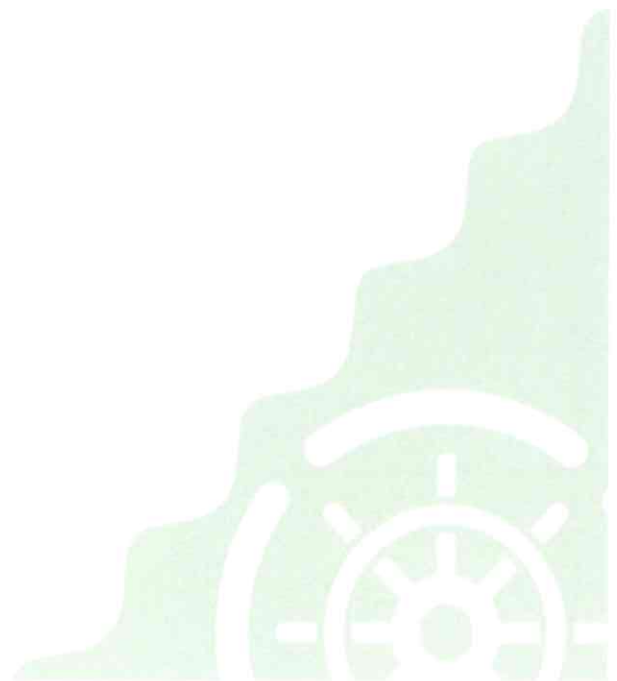
Talous

Toimintakulut ylittyivät palvelujen ostojen osalta 3888,30 € johtuen pakollisista järjestelmäpäivityksistä Lupapistessä ja KuntaNet-järjestelmässä. Lupamaksujen kertymä ylitti 3742,09 € muutetun talousarvion mukaisen toimintatuottojen arvion. Rakentamislain muutos on nostanut lupakynnystä pienempien rakennusten osalta, joten niistä ei lupatuloja enää kerry lainkaan.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-26

Uusi rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025 ja lupamäärät ovat laskeneet odotetusti. Jälkivalvonta ja asiakkaiden ohjaus tulevat todennäköisesti edelleen lisääntymään tulevaisuudessa. Ohjaavan oikeuskäytännön puuttuminen aiheuttaa eriäviä tulkintoja rakennusvalvontojen välillä.

Alueiden käytön uusi lainsäädäntö on valmisteilla ja aiheuttaa rakennusvalvonnalle lisää kouluttautumistarpeita tulevaisuudessa. Rakentamislupien tietomallipohjaisuus ja työnjohtajien pätevyysvaatimus sekä lainsäädännön muutokset aiheuttavat haasteita erityisesti pienissä rakennusvalvonnoissa.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset
 Raportti nro 234
 01.01.2025 - 31.12.2025

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00005020 RAKENNUSTARKASTUS (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3200 Maksutuotot	29.469	30.000	-10.000	20.000	23.742,09	3.742,09
3300 Tuet ja avustukset	1.866					
3000 TOIMINTATUOTOT	31.335	30.000	-10.000	20.000	23.742,09	3.742,09
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-52.115	-54.694		-54.694	-52.555,08	2.138,92
4300 Palvelujen ostot	-28.456	-28.000		-28.000	-31.888,30	-3.888,30
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-686	-1.000		-1.000	-357,97	642,03
4800 Muut toimintakulut	-6.451	-8.179		-8.179	-6.312,31	1.866,69
4000 TOIMINTAKULUT	-87.708	-91.873		-91.873	-91.113,66	759,34
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-56.373	-61.873	-10.000	-71.873	-67.371,57	4.501,43
6999 VUOSIKATE	-56.373	-61.873	-10.000	-71.873	-67.371,57	4.501,43
8499 TILIKAUDEN TULOS	-56.373	-61.873	-10.000	-71.873	-67.371,57	4.501,43
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-56.373	-61.873	-10.000	-71.873	-67.371,57	4.501,43

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat 5200 (5210–5275)
Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus ja tekninen johtaja Mikko Luostarinen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Kunnan asemakaavoitettujen alueiden ja kaavoissa osoitettujen muiden yleisten alueiden liikenne- ja katusuunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta huolehtiminen sekä niihin liittyvien johtojen ja rakenteiden yhteensovittaminen niin, että ylläpidetään ja kehitetään turvallista ja viihtyisää asuinympäristöä. Yleisen viihtyvyyden ylläpitäminen ja turvallisuuden parantaminen pienvenesatamissa ja puistoissa sekä muilla yleisillä alueilla.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Liikenneväylät

Kunnan ylläpitovastuulle kuuluvien liikenneväylien kunnossapito ja turvallisuuden varmistaminen annettujen resurssien puitteissa. Tehdään tiivistä yhteistyötä kunnossapidon ja liikenneturvallisuuden osalta ELY-keskuksen kanssa. Katualueiden, kevyen liikenteen väylien ja kiinteistöjen piha-alueiden kunnossapito toteutetaan urakointimallilla. Toimintaa kehitetään pitkäjänteisesti vuoden 2025 aikana alueurakoinnin kilpailutuksen ja kunnossapitotarpeiden kartoituksen osalta. Katuverkossa on korjausvelkaa ja investoinneissa varaudutaan korjaustarveselvitykseen sekä katualueiden saneerauksiin.

Katujen ja yleisten alueiden sekä kiinteistöjen talvikunnossapito kilpailutettiin suunnitellun mukaisesti. Hankinnasta järjestettiin markkinavuoropuhelu, kilpailutuksella tavoiteltiin ja saavutettiin ennustettava ja kohtuullinen kustannustaso sekä pitkä sopimusjakso.

Liikenneväylien kunnossapitotöitä toteutettiin talousarvion käyttötalouden ja investointien määrärahojen puitteissa, toteuttamalla huonokuntoisten päällysteiden paikkauksia, poistoja ja asuntokatujen kuivatusten parantamista sekä katuvalaistuksen saneeraamista. Investointeina toteutettiin Ahokujan asfaltointi, Lamptien kuivatuksen parantaminen ja huonokuntoisen päällysteen poisto, muutetun talousarvion investointimääräraha liikenneväylillä oli 70 000 € ja toteuma 61 419,94 €. Katuvalaistukseen varattu investointimääräraha oli 15 000 € ja toteuma 14 802,88 €. Määrärahalla saneerattiin katuvalaistuksen sähköliityntäpisteitä sekä vaihdettiin vanhoja valaisimia led-valaisimiksi.

Puistot ja yleiset alueet

Asumisviihtyvyyden ylläpitäminen ja parantaminen kiinnittämällä huomiota puistojen sekä yleisten alueiden kunnossapitoon ja suunnitteluun. Kunnossapitoa toteutetaan omana työnä ja ostopalveluna. Leikkipuistojen turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen osana yleistä kunnossapitotyötä. Virkistysalueiden ja paikkojen toimintojen tarkastaminen ja kolmannen sektorin osallistaminen niiden kehittämiseen ja ylläpitoon. Pienvenesatamien käytettävyyden ja yleisen viihtyisyyden parantaminen. Investoinneissa on varauduttu Vahvalahden laiturin kunnostamiseen.

Kunnossapitoa toteutettiin puistoissa ja yleisillä alueilla resurssien mukaisesti ja suunnitellusti. Yleisen viihtyvyyden parantamista toteutettiin uusimalla Vahvalahden venesataman laiturirakenteet ja lisäämällä tauko / oleskelupaikka pienvenesataman alueelle. Investoinnin määräraha oli 40 000 € ja toteuma 41 109,85 €.

Kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä pyrittiin parantamaan Kermanrannan sataman alueella tehokkaalla ja viihtyisyyttä lisäävällä kunnossapidolla.

STRATEGISET TAVOITTEET:		
KUNTATALOUS		
Hoidetaan teiden- ja yleisten alueiden kunnossapito kustannustehokkaasti.	Osallistetaan urakoitsijoita kunnossapidon kehittämiseen. Kilpailutetaan kunnossapito nykyistä laajempina kokonaisuutena.	Kilpailutuksen tulokset ja talouden toteuma <i>Toteutui Tulevien hoitokausien alueurakoiden kilpailutus tehty</i>
ELINVOIMA		
Viihtyisä ja hyvin hoidettu ympäristö lisää kunnan vetovoimaa.	Puistojen ja yleisten alueiden siistinä ja viihtyisänä pitäminen. Leikkipuistojen ja muiden yleisten alueiden turvallisuus.	Toteutetut turvallisuustoimenpiteet, asiakaspalaute <i>Toteutui Säännölliset kokoukset urakoitsijoiden kanssa ja turvallisuusasioiden läpikäynti sisäisissä palavereissa.</i>
HYVINVOINTI		
Virkistysalueiden kunto ja käytettävyys	Suunnitelmallinen kunnossapito ja toimintojen tarkastaminen. Kolmannen sektorin osallistaminen.	Kunnossapito-ohjelmat, vastuualueiden ja tehtävien määrittelyt ja seuranta. Kolmannen sektorin yhteistyösopimukset. <i>Toteutui osittain. Kunnossapito toteutettu suunnitellusti, kesätyöntekijät ja muut palveluntuottajat täydentävät työvoimana. Puistojen PTS-suunnittelu siirrettiin tulevalla vuodelle. Kolmannen sektorin yhteistyötä kehitettävä tulevina vuosina</i>
PALVELUT		
Määritetään käytettävissä olevien resurssien mahdollistama palveluverkko ja ylläpidettävät laadukkaat toiminnot.	Pyritään aktivoimaan yhdistyksiä ja kolmatta sektoria virkistysalueiden ylläpidossa. Toteutetaan tiivistä yhteistyötä urakoitsijoiden ja viranomaisten kanssa	Sopimukset virkistysalueiden ja palvelujen ylläpidosta. Säännölliset palaverit ja tilannekatsaukset.

		<i>Toteutui osittain. Hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan työllisyyspalveluita. Yhdistysten kanssa toiminta jatkunut ennallaan.</i>
--	--	---

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut / suoritemäärät	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
toimintakulut € / kaavatie-km (18,4)	-16 798	-17 439	-17 913	-474

HENKILÖSTÖ		
Virka / toimi	Tehtävä	Määräaikainen
Yleistenalueiden/liikenneväylien kunnossapitotyöntekijä 6 kk/tekninen toimi	Puistot ja yleiset alueet 70 % ja liikenneväylät 30 %	
Kesätyöntekijä	Puistot ja yleiset alueet 70 % liikenneväylät 30 %	Kesätyöntekijät

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate euroa / asukas	-104,03	-109,98	-111,89	-1,91
Asukasmäärä	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

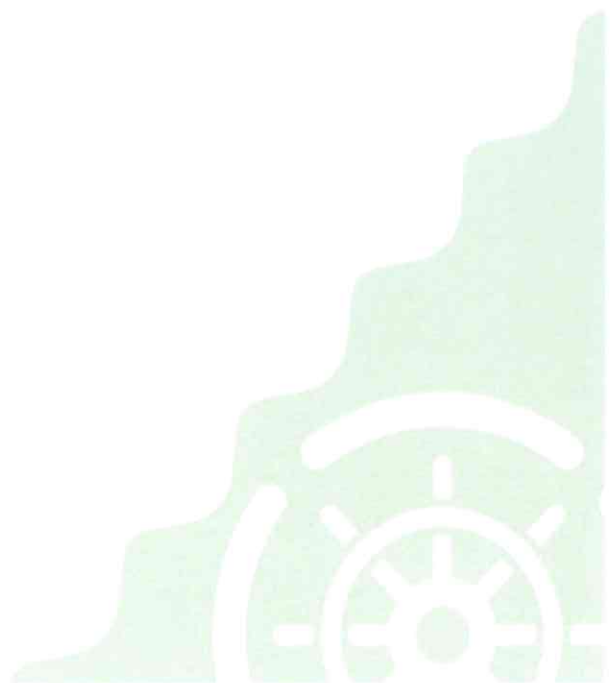
Katualueiden, yleisten alueiden ja kiinteistöjen piha-alueiden kunnossapitotöiden ja hoidon kilpailutuksessa saavutettiin tavoitteen mukainen pitkä sopimuskausi (3 vuotta + 1 + 1 vuoden optiot). Henkilöresurssit ovat kesäajan kunnossapito huomioiden tiukat. Tulevina vuosina suunniteltava kausityön hyödyntäminen nykyistä tehokkaammin ja jaettava resursseja liikuntapaikkojen sekä yleisten alueiden kesken.

Talous

Talouden osalta liikenneväylien kunnossapidossa varauduttiin ennakoivasti talvihoitourakoiden kilpailutukseen, joka kuitenkin hintatasoltaan toteutui kohtuullisena ja liikenneväylien kunnossapidon ostopalveluista vähennettiin määrähaja 65 000 € ja aineista, tarvikkeista ja tavaroista 8000 € talousarvion toteuman 1–7 käsittelyn yhteydessä. Talous toteutui pääosin muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintatuottoja kertyi 17 318,75 €, joka on 3318,75 € yli muutetun talousarvion. Toimintakulut olivat 340 017,34 €, joka oli 6732,34 € talousarviota suuremmat. Toimintakate oli - 3413,59 € ja tulos poistojen jälkeen - 5397,71 €.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Yleisten alueiden ja virkistyspaikkojen yleisilmeen ja suunnitelmallisen hoidon kehittäminen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kartoitus on toteutettava suunnittelukaudella. Investointien suunnittelua ja aikatauluttamista on kehitettävä yhdessä talouden suunnittelun rytmissä pitkäjänteisemmäksi. Korjausvelkaa on pyrittävä kartoittamaan talouden suunnittelun tueksi.

Toteutumavertailu ml. budjettimuutokset

Raportti nro 234

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2025 - 31.12.2025

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00005200 LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET (03)						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	13.385	13.000		13.000	14.535,24	1.535,24
3200 Maksutuotot	430				2.596,27	2.596,27
3300 Tuet ja avustukset	1.168					
3499 Muut toimintatuotot	454	1.000		1.000	187,24	-812,76
3000 TOIMINTATUOTOT	15.437	14.000		14.000	17.318,75	3.318,75
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-30.731	-56.484		-56.484	-67.687,04	-11.203,04
4300 Palvelujen ostot	-223.641	-255.000	65.000	-190.000	-186.964,36	3.035,64
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-54.692	-68.000	8.000	-60.000	-69.847,98	-9.847,98
4800 Muut toimintakulut	-11.285	-26.801		-26.801	-15.517,96	11.283,04
4000 TOIMINTAKULUT	-320.349	-406.285	73.000	-333.285	-340.017,34	-6.732,34
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-304.912	-392.285	73.000	-319.285	-322.698,59	-3.413,59
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6100 Muut rahoitustuotot	4					
6300 Muut rahoituskulut					-0,11	-0,11
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	4				-0,11	-0,11
6999 VUOSIKATE	-304.908	-392.285	73.000	-319.285	-322.698,70	-3.413,70
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poisto	-64.926	-118.505		-118.505	-120.489,01	-1.984,01
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-64.926	-118.505		-118.505	-120.489,01	-1.984,01
8499 TILIKAUDEN TULOS	-369.834	-510.790	73.000	-437.790	-443.187,71	-5.397,71
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-369.834	-510.790	73.000	-437.790	-443.187,71	-5.397,71

KIINTEISTÖTOIMI (osasto, taso 3)

Kustannuspaikat	5300 (5310-5710)
	Toimitilapalvelut 5310 (5320-5525)
	<ul style="list-style-type: none"> • Hallintorakennukset • Urheilu- ja ulkoilurakennukset • Sivistystoimen rakennukset • Perusturvan rakennukset • Entiset koulut • Muut toimitilapalvelut
	Asuntojen vuokraus 5550 (5550-5575)
	Muiden tilojen vuokraus 5600 (5610-5710)
	<ul style="list-style-type: none"> • Teollisuusrakennukset • Muut tilat

Tilivelvolliset: Kunnanhallitus, rakennustarkastaja Niko Kolari ja tekninen johtaja Mikko Luostarinen

TOIMINTA-AJATUS (osaston)

Kiinteistötoimen toiminta-ajatus keskittyy kiinteistöjen tehokkaaseen hallintaan ja kiinteistöjen käyttöarvon ylläpitämiseen. Kiinteistötoimi on kokonaisuus, joka kattaa kiinteistöjen suunnittelun, kehittämisen, ylläpidon ja vuokrauksen. Tavoitteena on luoda ja ylläpitää kestäviä ja toimivia tiloja, jotka vastaavat käyttäjien tarpeita myös muuttuvassa toimintaympäristössä. Keskeisiä periaatteita ovat asiakaslähtöisyys, tehokkuus, kestävä kehitys ja ympäristöystävällisyys. Kiinteistötoimi pyrkii tarjoamaan asiakkailleen joustavia ja kestäviä ratkaisuja, jotka parantavat käyttökokemusta, vähentävät kustannuksia ja lisäävät tuottavuutta. Toiminta-ajatus sisältää myös ennakoivan huollon ja investointien suunnittelun, jotta kiinteistöjen käyttöarvo säilyy. Toiminta järjestetään taloudellisesti ja resurssiviisaasti, huomioiden palvelustrategian ja ilmastosuunnitelman tavoitteet sekä käytettävissä olevat määrärahat ja resurssit. Kiinteistöjen kunnossapito järjestetään oman henkilöstön ja sopimustoimittajien yhteistyöllä.

KESKEINEN TEHTÄVÄ JA MUUTOKSET 2025 (kustannuspaikoittain)

Kiinteistöjen toimivuuden, taloudellisen tehokkuuden ja asiakastyytyvyyden ylläpito rakennusten suunnitelmallisen kiinteistönhoidon ja kohdennettujen saneeraus- ja kunnostustoimenpiteiden kautta. Varmistetaan, että kiinteistöt ovat turvallisia niiden käyttäjille ja täyttävät lainsäädännössä asetetut vaatimukset toimintaympäristössään. Painopistealueena on rakennusten terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys, energiatehokkuus ja kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Toimitilapalvelut

Kiinteistöjen ja rakennuskannan toimitilapalvelut mahdollistavat ja varmistavat toiminnan sujuvuuden ja palvelurakenteen toiminnan. Toimitilapalvelut käsittävät laajasti kiinteistöjen ylläpidon, käytön hallinnan ja kiinteistöpalvelujen tuottamisen muille hallintokunnille. Toimitilapalveluihin kuuluvat myös kiinteistöjen sopimusten hallintaa ja hankintoja sekä projektihallintaa. Investoinneissa on varauduttu pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen toimitilojen kunnossapidon kehittämiseen korjaustarveselvitysten kautta.

Toiminta toteutui pääosin suunnitellusti, eikä merkittäviä häiriöitä kiinteistöjen käytössä ilmennyt. Huolto- ja korjaustoimenpiteitä toteutettiin kiinteistöjen huolto-ohjelmien mukaisesti ja palvelupyyntöihin pystyttiin vastaamaan nopeasti. Kunnanviraston osalta teetettiin sisäilmatekninen kuntotutkimus, ja kiireellisimpien sisäilmakorjausten suunnittelu aloitettiin kunnanhallitukselta 25.8.2025 haetulla 35 000 € investointimäärärahalla. Korjausselvitysten ja toimenpidevaihtoehtojen suunnittelun toteuma oli vuoden lopussa 22 952,11 €. Toimenpiteitä edistetään edelleen vuonna 2026.

Palvelukeskuksen turvallisuusjärjestelmien uusimisen osalta epäselvyydet tilojen jatkovuokrauksessa hidastivat hanketta, eikä investointia aktivoitu vuonna 2025. Sote-tilojen osalta laadittiin selvitys yhtiöittämisen tarpeesta sekä yhtiöittämisen taloudellisista vaikutuksista. Sote-tilat päätettiin jättää yhtiöittämättä markkinavaikutusten vähäisyyden vuoksi valtuuston päätöksellä 8.12.2025 § 87. Hallinto-, palvelu- ja teollisuusrakennusten yhteyteen asennettiin lakisääteinen määrä sähköautojen latauspisteitä. Investointiin oli varattu muutetun talousarvion mukainen 30 000 € määräraha, jonka lopputoteuma oli 25 752,53 €.

Asuntojen vuokraus

Kiinteistötoimen vastuulla on kunnan omistamien vuokra-asuntojen ylläpito. Osassa yksittäisiä asunto-osakkeita kunta toimii vain osakkeenomistajan roolissa ja isännöinnin sekä kiinteistönhoidon hoitaa ulkopuolinen taho. Osan kunta omistaa kokonaan ja on näiden kohteiden osalta vastuussa myös kiinteistönhoidosta ja isännöinnistä.

Asuntojen vuokraamisesta kertyy ulkoisia vuokratuloja. Tavoitteena on kattaa vuokratuloilla asuntokannan ylläpidon ja korjaustarpeiden kulut kokonaisuudessaan. Tappiollisten asuntojen osalta selvitetään aktiivisesti niiden realisointia, huomioiden aiheutuvat tasevaikutukset.

Kunnan suoraan omistamien asuntojen osalta toteutettiin vähäisiä korjauksia ja vuokrausaste oli vuoden aikana kohtalainen, vaihtuvuutta asuntojen vuokrauksessa esiintyi kuitenkin normaalia enemmän. Toiminta oli talousarviovuoden suunnitelman mukaista. Asuntojen markkinointiin on ollut käytettävissä vain vähän resursseja ja asiaan on kiinnitettävä tulevana vuosina huomioita ja näkyvyyttä tulee mahdollisuuksien mukaan lisätä.

Muiden tilojen vuokraus

Muiden tilojen vuokrauksen keskeinen tehtävä on luoda ja ylläpitää toimintaedellytyksiä alueen teollisuudelle ja yritystoiminnalle yhdessä elinkeinoelämän ja kunnan maankäytön suunnittelun ja ohjauksen kanssa. Toiminnalla pyritään mahdollistamaan yritystoiminnan sijoittuminen ja hyvät toimintaedellytykset sekä toiminnan kehittyminen ja elinvoiman lisääntyminen kunnan alueella. Investoinneissa on varauduttu uusimaan Karpalotien teollisuushallin vesikattoa, saneeraamaan Vasarahallin sosiaalityloja ja kehittämään Raaminmäen teollisuustilojen LVIS-järjestelmiä. Suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon panostetaan laatimalla pitkäntähtäimen suunnitelmat teollisuustilojen korjaustarpeista suunnitelmavuosille. Talousarviossa on varauduttu jatkamaan muiden tilojen yhtiöittämisselvitystä.

Teollisuustilojen osalta laadittiin keskeisten rakennuskokonaisuuksien kuntoarviot ja PTS-suunnitelmat sekä laaditutettiin teollisuustilojen yhtiöittämisselvitys. Tähän oli varattu muutetussa talousarviossa 18 500 € investointimääräraha, selvitysten lopputoteuma oli 18 400 €. Yhtiöittämistä koskeva asia linjattiin valtuuston kokouksessa 8.12.2025 § 88, jossa päätettiin jatkaa yhtiöittämiseen valmistautumista kiinteistöstrategian laadinnalla. Rakennuskannan suunniteltuja investointeja tehtiin investointiohjelman mukaisesti. Vasarahallin suunnitellut sosiaalitylojen korjaus ja saneeraustyöt saatettiin valmiiksi jo alkuvuodesta 2025. Investointiin oli varattu muutetussa talousarviossa 12 000 € määräraha, jonka toteuma oli 11 967,80 €. Raaminmäen tilojen LVIS-korjaukset valmistuivat joulukuussa. Investointiin oli varattu 150 000 € määräraha. Hankkeen lopputoteuma oli 159 446,99 €. Investointimäärärahan ylitys johtui hankkeen loppuvaiheessa havaituista lisätöistä LVIS- ja

automaatiojärjestelmien osalta. Lisämäärärahaa ei aikataulullisista syistä ehditty tuoda talousarviomuutoksena käsittelyyn. Karpalo-H2 hallin vesikattosaneerauksen urakka päätettiin sääolosuhteiden vuoksi keskeyttää vuoden lopulla ja siirtää lopputoteutus vuoden 2026 investointeihin. Hankkeelle oli varattu muutetussa talousarviossa 130 000 € määräraha, josta toteutui hankkeen suunnittelun, tilaajan työsuoritusten sekä urakan osalta yhteensä 98 879,93 €. Hankkeen loppuunsaattamista varten on varattu määräraha vuoden 2026 investoinneissa. Uuden pelastusaseman rakentamisen suunnitteluun oli varauduttu alkuperäisessä talousarviossa 200 000 € investointimäärärahalla. Hanke ei kuitenkaan hyvinvointialueelta saadun tiedon perusteella edistynyt suunnitellusti ja investointimäärärahaa alennettiin talousarviomuutoksella 180 000 €, jättäen mahdollisten suunnittelutoimenpiteiden aloittamiseen 20 000 €. Hankkeen lopputoteuma vuoden lopussa oli 0 €, eli hanketta ei aktivoitu vuonna 2025. Kiinteistötoimen strateginen toiminta oli kokonaisuutena talousarviovuoden aikana suunnitellun mukaista ja tavoitteet pääosin saavutettiin.

Teknisen lautakunnan sisäiset ja ulkoiset vuokratuotot yhteensä:

Kiinteistötoimen sisäiset vuokratuotot:

Kiinteistötoimi 1.085.183 € + keskusvarasto 5.049 €

* Sisäiset vuokratuotot yhteensä 1.090.232 €

Sisäiset vuokratulut:

* kunnan hallintokuntien sisäiset vuokratulut 1.090.232 €

Kiinteistötoimen ulkoiset vuokratuotot:

2.036.549 €

* Toimitilapalvelut 1.283.049 €

* Asuntojen vuokraus 174.039 €

* Teollisuusrakennukset 576.312 €

* Muut tilat 3.149 €

Muut ulkoiset vuokratuotot:

61.245 €

* Maa- ja metsätilat (maa-alueiden vuokrat) 50.638 €

* Keskusvarasto 10.420 €

* Puistot ja yleiset alueet vuokratuotot 187 €

Teknisen toimen ulkoiset vuokratuotot yhteensä:

2.097.794 €

Kiinteistötoimen ulkoiset myynti- ja maksutuotot

* Myyntituotot 6.777,05

* Maksutuotot 188.916,95 €

STRATEGISET TAVOITTEET:

ELINVOIMA

Aktiivinen tilojen markkinointi ja korkea tilojen käyttöaste

Markkinoidaan vapaita tiloja aktiivisesti sekä pyritään löytämään tyhjiille tiloille käyttöä

Toteutunut markkinointi eri alustoilla sekä tilojen käyttöaste

Toteutui osittain

		<i>Tilojen käyttöaste on kokonaisuutena hyvä. Markkinointia asuntojen osalta toteutettava resurssien puitteissa nykyistä tehokkaammin</i>
Tarjotaan toimijoille kustannus- ja energiatehokkaat sekä nykyaikaiset toimitilat	Kiinnitetään huomioita rakennusten energiatehokkuuteen sekä rakennusten LVIS-järjestelmien ja automaation nykyaikaisuuteen	Tavoitetta tukevat toteutuneet investoinnit ja korjaushankkeet <i>Toteutui. Raaminmäen teollisuustilojen LVIS-saneeraus valmistui suunnitellusti</i>
HYVINVOINTI		
Terveelliset ja turvalliset työskentely- ja asumistilat	Toteutetaan laajasti korjaustarveselvitykset ja panostetaan pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon	Toteutuneet korjaustarveselvitykset, asiakaspalaute <i>Toteutui. Teollisuus- ja sote rakennusten kuntoarviot ja PTS-suunnitelmat tehty. Virastotalon sisäilmaselvitys tehty.</i>
PALVELUT		
Laadukkaat peruspalvelut ja aktiivinen sidosryhmäyhteistyö	Ylläpidetään aktiivisesti hyviä asiakassuhteita vuokralaisiin ja tilojen käyttäjiin. Henkilöstö on hyvin tavoitettavissa ja vastualueet selkeitä	Asiakaskysely ja saatu palaute. Palvelupyynnöiden vasteaika. <i>Toteutui osittain. Asiakaskyselyä ei ole toteutettu. Palvelupyntöihin pystytty vastaamaan nopeasti.</i>
Henkilöstön koulutus	Panostetaan henkilöstön asiantuntemuksen ja ammattitaidon ylläpitoon ja kehittämiseen	Laaditaan henkilöstön koulutussuunnitelmat <i>Toteutui. Henkilöstö osallistui koulutuksiin tarpeen mukaan kohdennetusti.</i>

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT				
(Ulkoiset kulut)	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Henkilöstökulut/asukas	-45,62	-49,31	-48,48	0,83
Palvelujen ostot/asukas	-129,60	-129,52	-130,99	-1,47
Toimintatuotot/asukas	797,77	777,78	774,03	-3,75
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

HENKILÖSTÖ		
Virka	Tehtävä	Määräaikainen
Rakennustarkastaja 30 % *)	Kiinteistöhoitaja 3 hlöä	

*) 35 % rakennustarkastus, 30 % kiinteistöt, 15 % Kiinteistö Oy Heinäveden Asunnot, 20 % Heinäveden Aluelämpö Oy

SITOVAT TUNNUSLUVUT				
Tunnusluvut	TP2024	TA2025 (muutettu)	TP2025	Poikkeama TP-TA
Toimintakate € / as.	495,96	477,43	445,43	-32
Asukkaat	2931	2903	2884	-19

MERKITTÄVIMMÄT TOIMINNAN TAI TALOUDEN MUUTOKSET

Toiminta

Toimintaan vaikuttaa merkittävästi tilojen käyttöaste ja korjaustarveselvitysten perusteella tunnistettu korjausvelka. SOTE-tilojen osalta tilojen jatkokäyttö ja vuokrauserusteet olivat talousarviovuoden merkittävimmät toiminnan muutokset. Hallinto- ja palvelurakennusten käyttöaste, korjausvelka ja tulevaisuuden tarve ratkaistava kiinteistöstrategiassa. Sisäisen vuokran lopullinen toteuma jäi huomattavasti talousarvion laadintavaihetta pienemmäksi.

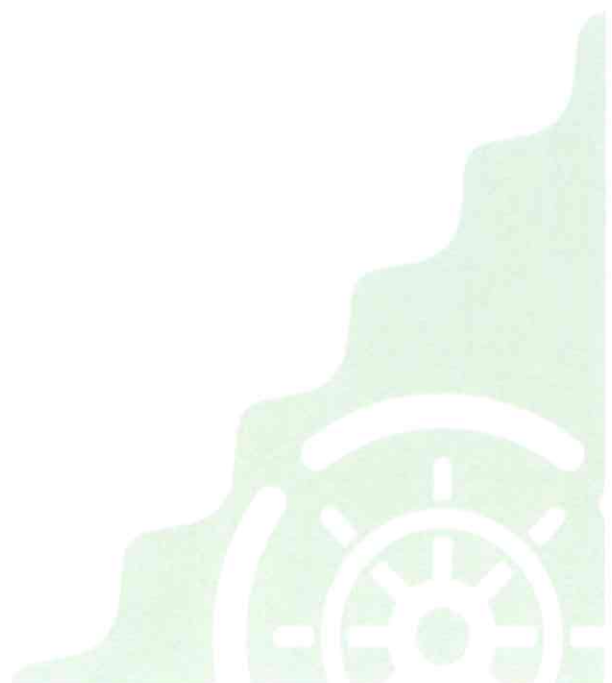
Talous

Kiinteistötoimen talouden ennustaminen talousarviossa on kokonaisuutena haastavaa, johtuen toimintavuoden aikana mahdollisesti tapahtuvista vuokrasuhteiden muutoksista, energian kulutuksen vaihteluista ja sisäisen vuokran talousarvion tasosta, suhteessa todelliseen toteutuneeseen laskutukseen. Kiinteistötoimen toimintatuotot olivat vuoden loppuun mennessä kokonaisuutena yhteensä 3 317 476,52 € ja jäivät -223 641,48 € alle muutetun talousarvion. Suurta eroa selittää lopullinen sisäisen vuokran toteuma, joka jäi -198 035 € talousarvion laadintavaihetta pienemmäksi, ulkoiset toimintakulut toteutuivat -25 606,48 € alle muutetun talousarvion. Toimintakulut kiinteistötoimessa olivat vuoden lopulla 2 032 857,55 €, ja toteutuivat 122 270,45 € pienempinä kuin muutetussa talousarviossa. Huomioitavaa on, että toimintakuluja oikaistiin jo talousarviomuutoksella toteuman 1–7 laadinnan yhteydessä 150 000 € pienemmiksi. Suurimpana selittävänä tekijänä toimintakulujen ja sisäisen vuokran erolle on rakennusten energiankulutuksessa saavutettu säästö suhteessa muutettuun talousarvioon sekä muut yksittäiset tekijät, kuten leasingvuokran korkovaikutukset. Hallinto- ja palvelurakennusten sisäinen vuokra määritetään vuosittain talousarvion laadintavaiheessa. Sisäisen vuokran laskutus tapahtuu kuitenkin vuoden aikana toteutuneiden kustannusten perusteella.

Kiinteistötoimen toimintakate vuoden lopussa oli 1 284 613,28 € ja tilikauden tulos poistojen jälkeen yhteensä 381 159,90 €.

KEHITYSNÄKYMÄT SUUNNITTELUKAUDELLA 2026-27

Kiinteistötoimen toimintaan ja taloudelliseen asemaan vaikuttavat merkittävästi vuonna 2026 laadittavat uudet vuokrasopimukset SOTE-rakennusten osalta. Vuokratuottojen odotetaan laskevan merkittävästi suhteessa aiempaan asetuksen mukaiseen vuokratasoon. Kiinteistöissä on PTS-suunnitelmien perusteella tunnistettua korjausvelkaa, jonka hallintaan tulee kiinnittää suunnitelmakaudella huomiota. Valtuuston päätöksen mukainen kiinteistöstrategia tulee laatia vuoden 2026 aikana, jossa linjataan tulevaisuuden kehittämistarpeet kiinteistökannan ylläpidossa ja sen sopeuttamisessa toimintaympäristön muutoksia vastaavasti. Kiinteistöjen käytöstä luopumista, alaskirjauksia ja purkamisia joudutaan arvioimaan kriittisesti taloudellisen kantokyvyn perusteella.

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA 2025 *Yhteensä*	TP 2025	Poikkeama TP-TA
00005301 KIINTEISTÖTOIMI (03) 2014 - 2026						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot	6.851	5.400		5.400	6.777,05	1.377,05
3200 Maksutuotot	232.891	174.600	20.000	194.600	188.671,11	-5.928,89
3300 Tuet ja avustukset	901					
3411 Sisäiset vuokrat		1.283.218		1.283.218		-1.283.218,00
3499 Muut toimintatuotot	3.399.414	2.077.900	-20.000	2.057.900	3.122.028,36	1.064.128,36
3000 TOIMINTATUOTOT	3.640.057	3.541.118		3.541.118	3.317.476,52	-223.641,48
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut	-133.711	-143.149		-143.149	-139.828,65	3.320,35
4300 Palvelujen ostot	-379.860	-466.000	90.000	-376.000	-377.932,61	-1.932,61
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-920.599	-971.325	20.000	-951.325	-836.049,46	115.275,54
4800 Muut toimintakulut	-752.218	-724.654	40.000	-684.654	-679.046,83	5.607,17
4000 TOIMINTAKULUT	-2.186.388	-2.305.128	150.000	-2.155.128	-2.032.857,55	122.270,45
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1.453.670	1.235.990	150.000	1.385.990	1.284.618,97	-101.371,03
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6100 Muut rahoitustuotot	10				29,32	29,32
6300 Muut rahoituskulut	-1				-35,01	-35,01
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	9				-5,69	-5,69
6999 VUOSIKATE	1.453.679	1.235.990	150.000	1.385.990	1.284.613,28	-101.376,72
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poisto	-1.015.401	-919.220		-919.220	-903.453,38	15.766,62
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.015.401	-919.220		-919.220	-903.453,38	15.766,62
8499 TILIKAUDEN TULOS	438.278	316.770	150.000	466.770	381.159,90	-85.610,10
8500 Varausten ja rahastojen muuto						
8501 Poistoeron muutos	75.000	75.000		75.000	75.000,00	
8500 Varausten ja rahastojen muuto	75.000	75.000		75.000	75.000,00	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	513.278	391.770	150.000	541.770	456.159,90	-85.610,10